

Na Rosa Duran i Costajussà

va morir el dia 19 del corrent
als 29 anys d'edat

havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus pares Vicens Duran i Mayol i Angela Costajussà i Deu, germanes Maria i Cristina, oncles, ties, cosins, cosines i parents tots, en pregar als amics i coneguts l'encomanin a Déu, agrairan vulguin assistir als funerals que, en sufragi de la seva ànima, se celebraran demà, dijous, a la parròquia de la Puríssima Concepció de Sabadell.

Sabadell, 24 de gener de 1923.

Els funerals començaran amb el cant d'un Nocturn de Difunts i misses a dos quarts de deu, i a les deu, ofici i missa de perdó.

Els Excms. i Rvms. Senyors Bisbes de Barcelona, Lleida, Vich, Solsona i Seu d'Urgell, han concedit indulgències en la forma acostumada.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANCA

Apartat de Correus núm. 1.

4530 A.

4531 A.

4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Tenedor de llibres

s'ofereix una o dues hores diàries.
Escriure a LA VEU DE CATALUNYA,
número 124.

De 25 fins a 3000 bugles
= Rbla de les Flors, 16 =

L'HÈRNIA

El seu guariment per l'altre com-
primit Magnífic tractat altament
científic, traducció espanyola de la
celebre obra de l'eminent especialista
francès A. CLAVERIE, de París, 100
pàgines profusament il·lustrades, ple-
nes de consells pràctics, d'utilitat im-
mediata i a l'abast de tothom. Envieu
avui mateix el vostre nom i direcció
ben clara i llegible, i rebreu aquest
tractat completament gratis i amb ab-
soluta reserva.

GRANOLLERS: Dimecres, 24 gener:
HOTEL EUROPA

VICH: Divendres, 26 gener:
HOTEL COLON

BARCELONA: Tots els dissabtes, de
les nou del matí a les set de la tarda,
al nostre despatx, carrer de Llúria,
26, magatzem de productes farmacèu-
tics (gairebé al costat de l'Hotel Ritz).

LOCALS

Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona. - Dia 23
de gener de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les
tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:
771.0, 767.9, 768.2.

Termòmetre sec: 3.2, 10.2, 6.8.

Termòmetre humit: 1.1, 5.4, 4.1.

Humitat (centèsimes de saturació):
65, 42, 61.

Direcció del vent: O., NO. Calma.

Velocitat del vent en metres per se-
gon: 6, 1, 0.

Estat del cel: Quasi serè. Quasi Ta-
pat. Serè.

Classe de núvols: St., Al St. C. St.

Temperatures extremes a l'ombra:
màxima, 12.7; mínima, 2.3; mínima prop
del sol: 0.2.

Oscil·lació termomètrica: 9.8.

Temperatura mitja: 7.8.

Precipitació aquosa, des de les set
del matí del dia anterior a les set del
dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual perío-
de: 87 km.

Observacions particulars: Calcia.

El director, E. Alcóbé.

Paraigües Cardús

Portafer-
rissa, 10.

La Junta Directiva de l'Orfeó Cata-
là ens prega la publicació de la
present convocatòria a la Junta ge-
neral reglamentària que tindrà lloc
dilluns vinent dia 29 del corrent, al

local social, en la qual Junta, ultra
la lectura de l'acta, l'aprovació de
comptes i la renovació de càrrecs, es
procedirà pel secretari a la lectura de
la Memòria-ressenya dels actes rea-
litzats per l'Orfeó Català durant el
passat curs.

La Junta començarà al punt de dos
quarts de deu de la nit, quedant-hi
convocats per la present tots els se-
nyors socis de l'Orfeó Català.

- Bateria de cuina en alumini ex-
tra. Gran assortiment.
a preus de fàbrica.
Oberts de taula metall blanc
J. Llorens Germans Rbla. Flors, 30.

A l'Ateneu Enciclopèdic Popular
(Carme, 30), ha quedat oberta la in-
scripció als cursos d'humanitats i de
divulgació cultural que tindran aquest
any importància excepcional per les
matèries que es desenvoluparan i per
l'escolit dels senyors conferenciant
encarregats d'explicar-los.

A la Secretaria de dit Ateneu es
donaran tota classe de detalls, així
com s'efectuarà la matrícula per als
socs o no de dita entitat, de nou a
onze de la vetlla.

Dilluns vinent, dia 29, a les deu,
començarà el primer curs, el qual
constarà de deu lliçons, anant a
càrrec del doctor N. Emili Mira, qui
parlarà sobre «Principis de Psicolo-
gia».

Porcellana
J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

La «Société de Neurologie de Pa-
ris» ha nomenat «membre correspon-
dant étranger» el doctor B. Rodríguez
Arias, actual secretari de la nostra
Societat de Psiquiatria i Neurologia.

JOIES VILANOVA Unió, 6

A les vuit d'aquí matí s'inicià un
incendi a la impremta Sopena, car-
rer de Provença, 95, cremant-se una
mampara i sofrint desperfectes qua-
tre màquines impressores.

Es presentaren els bombers però el
personal de la casa havia apagat
el foc.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

A bord del vapor «Alcúdia», fonde-
jat al moll de Barcelona, s'estimba-
ren unes caixes i agafaren l'obrer
Vicens González López, de 42 anys,
causant-li contusions a les mans.
Fou curat al dispensari de la Barce-
loneta.

HOTEL RITZ

Totes les tardes
Tes i Dinars a l'Americana
al GRILL-ROOM
Jazz-Band-Nic-Fusly
Dijous DINAR de MODA
COTILLON

Avui, a dos quarts de deu del ves-
pre, el Club Deportivo Júpiter celebra-
rà reunió general extraordinària a
l'estatge de l'Ateneu Democràtic Na-
cionalista del Poble Nou, carrer Wad-
Ras, 208.

Ramon Reventós i Bordoy

morí el dia de Cap d'any de 1923

(A. C. S.)

Els seus germans, cunyats, nebots, oncles i família tota,
demanen als amics i coneguts del mort un pietós record i
els assabenten que els funerals pel bé de la seva ànima
tindran lloc demà, dijous, dia 25, a dos quarts d'onze
del matí, a l'església de la Casa Provincial de Caritat.

Na Maria Dolsa Oliveras

morí el dia 16 als 55 anys d'edat
confortada amb els Auxilis Espirituals

(A. C. S.)

Els seus desconsolats espòs Miquel Fusté i Serra, fills Josep, Carme, Pilar i Manuel, fills polítics Joan
Pinell, Agustina i Josep Serradell, germans Rosa i Josepa, cunyats Josep Prat i Antoni Solé, néts, ne-
bots, cosins i família tota i la família Parareda de Vich, en recordar de nou tan irreparable pèrdua als
amics i coneguts, els preguen que la tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals
i misses que, per l'etern descans de la seva ànima, se celebraran demà, dijous, dia 25, a les deu del matí
a l'església parroquial de Betlem d'aquesta ciutat i les misses que se celebraran a la parroquial església
de Sant Cugat el dia 26, a les deu del matí, pel qual favor els quedaran molt agraïts.

Barcelona, gener 1923.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Una mit entraren lladres a un quiosc de venda de bisuteria instal·lat a l'entrada del núm. 48 del carrer de l'Hospital, robaren objectes per valor de 150 pessetes i es retiraren sense deixar direcció.
Per a entrar, els malfactors van rompre un vidre.

AVUI a les cinc, tarda, Subhasta d'Antiguitats

Es remataran al millor postor, importants quadros, mantons Mallorquins, arques, joies, domassos i altres objectes
A les Galeries Moragas.
Plaça Catedral, 2 bis.

Ahí vespre va ésser auxiliada al dispensari del carrer de Sepúlveda, Faustina Solà Arro, de 23 anys, soltera, la qual havia caigut passant pel carrer de les Cortes, i s'havia fracturat greument el braç esquerre.
Després de curada va passar al seu domicili, Roig, 3.

-Sangrà Pelayo, 11. Banyeres

A un magatzem de vidres del carrer de l'Espanya Industrial, 5, Polser Josep Sala Xucà, estant traslladant de lloc un vidre, va tenir la desgràcia de que se li rompés i un dels trossos li produí una ferida d'importància a l'avant-bras esquerre.
Va ésser curat de primera intenció al dispensari d'Hostafranchs, i després conduït a l'Hospital Clínic.

Mobles americans
per a DESPATX
TRAVESSERA, n.º 9
(cantonada Salmerón)

Ahí tarda, al dispensari de Gràcia, van curar un home de 43 anys, veí del carrer de Roger de Flor, el qual tenia contusions a la cara, degudes a haver-li pegat un fill seu de 18 anys, en minuts per qüestions domèstiques.

L'excel·lent minyó va ésser posat a disposició del jutjat.

Un carro, que va fugir, va atropellar ahir tarda a Dolors Matons Riera, de 62 anys, a la Ronda de Sant Antoni, i li va fer contusions d'alguna gravetat al peu esquerre, que li van ésser curades al dispensari del carrer de Sepúlveda.

Al carrer de les Cortes, encreuament amb el de Viladomat, l'automòbil 659 va atropellar ahir vespre el ciclista Jaume Costa Roig, de 29 anys, i el va tirar per terra, ocasionant-li ferides de pronòstic reservat al costat i mà esquerra. La bicicleta va quedar feta malbé.

L'auto continuà corrent, i l'atropellat va ésser assistit al dispensari d'Hostafranchs.

Ahí tarda, una dona va reclamar la intervenció d'un urbà al carrer de Mirallers, perquè detingués una altra dona que anava pels pisos venent ous que assegurava que eren «del dia», però no deia de quin, i a jutjar pel seu estat, eren del dia primer de gener d'ara fa quatre anys.

L'urbà la va conduir al mercat del Born amb el cistell en el qual hi havia vuit dotzenes d'ous.

El director del mercat, després de pendre nota del nom i domicili de la venedora, la va deixar anar, i tantant-se, però, dels ous i del cistell.

Després, un urbà va anar al domicili indicat per la venedora, carrer de Jaume Giralt, resultant que allí ni la coneixien ni sabien de qui es tractava. Per aquest motiu no es va poder trametre la denúncia al jutjat.

La tombola que a benefici de la Caixa de Vellesa del Gremi de Professionals particulars de Catalunya tingué lloc a la Sala Mozart, assolí un èxit extraordinari.

La Comissió organitzadora, en la impossibilitat de remunerar a tots els benefactors que en una forma o altra han contribuït a tan laudable obra, ens prega que des d'aquestes columnes testimoniem l'agraïment del Gremi.

L'Associació d'Autors de la Flo-

SINDICAT DE BANQUERS DE BARCELONA

SOCIETAT ANÓNIMA

SUBSCRIPCIÓ PÚBLICA

4,000 OBLIGACIONS HIPOTECARIES

de 500 pessetes nominals cada una, al 6 per 100 d'interès anyal, emeses per la Companyia

FABRICACIÓ NACIONAL DE COLORANTS I EXPLOSIUS, S. A.

Sol·licitades a títol irreductible les 4,000 Obligacions ofertes, queda tancada la present subscripció pública.

Barcelona, 23 de gener de 1923.

ma», d'acord amb el cos de redacció de la revista catalana «Flames Noves», el vinent diumenge, i en el saló del Palau de l'Ensenyança Comercial (Arcs, núm. 10). Haurà, a les cinc de la tarda, l'homenatge als escriptors En Carles Sanahuja i N'Agustí Castells Fors.

Han promès llur assistència a l'acte, nombroses entitats i autoritats, i el presdirà la doctora en Medicina, Quadras Bordas, a la qual el senyor Sanahuja dedica el volum de les seves darreres poesies «Records i Galanias».

Ha estat ajornada la kaita que el governador tenia de fer ahir a la tarda a les construccions de la Cooperativa de Periodistes per a la construcció de cases barates.

A Catalunya persisteixen les baixes temperatures, essentyalment el termòmetre, a certes hores, alguns graus sota zero, pel qual molts les gelades són fortes.

En diversos llocs, la poca aigua dels nostres rius està completament gelada, i en les basses i dipòsits dels afores, i fins a la mateixa capital, passa el mateix.

En celebració de la festa onomàstica del Rei, ahir les tropes vestiren de gala, onejà el pavelló en els edificis públics, circois, cases navileres i consignataries i Bancs, i al dels seus respectius països als consolatats, havent estat empavesats els vatralls de guerra i vapors correus atracats en el nostre port.

El castell de Montjuich féu les tres salves de costum.

Visitaren ahir a l'alcalde, els senyors Melkille, Smith i Pella, de la Cambra de Comerç Nord-americana, amb l'objecte d'invitar-lo al banquet que se celebrarà el dissabte, a Barcelona, en honor de l'ambaixador dels Estats Units a Espanya, la visita del qual té anunciada.

El doctor En Jaume Parellada ha posat en coneixement del jutjat, que ha auxiliat a cinc individus de la família Tort, habitants al carrer de Marian Cubí, 192, els quals presentaven símptomes d'intoxicació, suposant-se que el fet és a causa d'haver ingerit llet en males condicions.

Demà, a dos quarts de dotze, sota la presidència del governador militar En Cèsar Aguado, es reunirà en el seu despatx la Junta relativa al concurs per a adquirir els terrenys necessaris per a la construcció a Berga d'una caserna, amb destinació a un batalló de caçadors de muntanya.

Excursionisme

En resposta a les moltes preguntes que aquests dies es reben al Centre Excursionista de Catalunya, interessant-se per l'estat en què es troben els treballs de defensa de la conservació del Bosc de Gresolet, ens prega la dita entitat que fem públic que les gestions portades a cap donen per ara bon resultat i que continuarà la tasca empresa fins que cap perill amenaci aquella joia nacional.

El Comitè organitzador de la cursa excursionista a marxa llure, del Grup Excursionista Montcau, que ha de celebrar-se diumenge vinent, es complau en convidar a tothom que desitgi assistir-hi al sorteig dels participants inscrita a l'esmentada cursa, que tindrà lloc ahir, a les deu de la vetlla, al seu estatge social, Sant Honorat, 7, principal.

Vida religiosa

Avui: Sants Timoteu i Felicià, bisbes i màrtirs, i Tirs, màrtir. — Demà: La Conversió de Sant Pau, apòstol, i Santa Elvira, verge i màrtir.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Francesc de Paula. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda. — Demà, a l'església parroquial de Sant Pere de les Puel·les.

La missa d'avui: Sant Timoteu, bisbe i màrtir, color vermell. — La de demà: La Conversió de Sant Pau, apòstol, color blanc.

Cort de Maria: Nostra Dona del Remei, a Sant Jaume. — Demà, Nostra Dona de Betlem, a la seva església.

Adoració nocturna: Demà, Torn del Santíssim Corpus Christi.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Nostra Dona de la Mercè, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Nativitat del Senyor, a la mateixa capella.

Solemnes cultes que en l'església parroquial de Sant Josep (Santa Mònica), celebraran els Chors de la Visita Domiciliària de la Sagrada Família.

Dia 23. — Al matí, a les vuit, Missa de comunió general i plàtica preparatòria pel celebrador general reverend don Lluís Nin, Pvre.

A la tarda, a les sis, res del sant Rosari, Trisagi cantat a la Sagrada Família, i sermó, finalitzant amb els goigs a la Sagrada Família.

Dia 29. — De dos quarts d'onze a les dotze es celebraran misses en sufragi de varis associats.

PARROQUIA DE SANT JAUME. — Continua celebrant-se amb tota solennitat, a dos quarts de set de la tarda, la novena dedicada a la Santíssima Trinitat, en la parroquia de Sant Jaume, predicant-hi tots els dies el reverend Pare Pius d'Igualada, caputxi.

ESGLÉSIA BONSUCCES. — Avui dimecres, a les sis de la tarda, l'Il·lra i Vlla Congregació de Senyores de la Bona Mort practicarà el seus espirituals exercicis amb Exposició de Sa Divina Majestat i sermó pel reverend don Romà Garcia, Pvre., sobre el següent punt:

De l'any passat i del present per assegurar una bona mort.

Bisbat

ALS DEVOTS DE LA VERGE DE LOURDES

Tal com dèiem en passades edicions uns carissims amics nostres treballen en la ressenya històrica de les relacions de Catalunya amb Lourdes, la terra de les aparicions de la Verge. Com és natural, una obra d'aquesta naturalesa, reclama la col·laboració de tots els devots catalans, i és per això que ens plau insistir, reclamant-ho amb el més viu interès.

Tots aquells que posseeixin dades, per insignificants que els semblin, de romatges i devocions louredes de Catalunya, faran una excel·lent obra facilitant-les, com també aquells encarregats de parroquies i esglésies, en les quals hi hagi imatges de la Verge Blanca, i llingua a mà fotogràfica o descripcions dels altars o capelles, serà agrairà corament que ho trametin.

No cal dir que també són d'un màxim interès les estampes, guies de romatges, fascicles de pietat, històries de Lourdes, editades a Catalunya, Gots, etc., etc.

Tots quants vulguin col·laborar a aquesta obra, poden dirigir les dades a l'encarregat de la informació eclesiàstica d'aquest fart.

— Al darrer número de la interessant revista «La Academia Calassànica», publica i següent sumari:

«Fulles d'un breviarí», pàgina 497. — E. R. Acotacions del mes, 498. — Joan Burgada i Julià: Del Centenari Teresà, 501. — Manuel Viladés, Sch. P.: Poliedres regulars estrellats, 506. — Alfred: D'actualitat, 510. — L. Forcada: La jurisdicció mercantil, 514. — Antoni Vidal, escolapi: El Cancellier i el Rector en l'Estatut general de Lleida, 520. — J. Pella Argelaguet: Recordances d'antany, 528. — Manuel Mayol: La religió dels mapes, 530. — Josep M. Blanco: Un savi catòlic, 536. — Ramon: Somniant amb els Re's, 540. — De la nostra Acadèmia, 542. — Varis: Selecta, 543.»

— S'ha publicat el número d'Iris de Paz, corresponent al dia 2, dels corrents, amb un escollit sumari.

— El diari Catòlic de Tarragona «La Cruz», ha publicat un notable extraordinari dedicat a commemorar la santedat i el martiri del bisbe Sant Fruquès.

— Ha mort el senyor rector de Vilablareix, reverend don Marian Ricart.

— Ha estat nomenat catedràtic de Dret Romà Civil Espanyol i Particular de Catalunya a la Universitat de Tarragona, el doctor don Ramon Sabater, economista de la parroquia de Sant Joan, d'aquella ciutat.

— Diumenge vinent dia 28 del corrent, predicarà a la festa de la Sagrada Família, que se celebrarà amb gran solennitat a Sabadell, el jesuïta P. Ramon M. de Bolós, molt popular en aquella ciutat industrial, on va predicar darrerament els Sants Exercicis.

— Ahir, amb motiu d'ésser la festa onomàstica del Rei, es féu festa a les oficines d'aquest Palau Episcopal.

— Els funerals en sufragi del pare del doctor Boada, secretari de Cambra d'aquest Bisbat, se celebraran dimarts de la setmana entrant.

— Abans d'ahir va haver-hi al Palau Episcopal, tribunal d'exàmens per a la renovació de llicències ministerials.

El tribunal va estar constituït pel canonge doctor Vilaseca, el professor d'aquest Seminari doctor Ribas i el rector de Les Cortes, doctor Argemí.

— Es troba a Barcelona l'abat de Montserrat, P. Marcei.

— Ha estat visitat el reverend don Lluís Ubach, beneficiat de la parroquia del Sant Esperit de Terrassa.

— Avui donarà una conferència, a la Bonanova, sobre el tema «Litúrgia popular de Nadal», l'erudit publicista mossèn Antoni Giera.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Maria Caterina Nieto i Casas de Rocamora, marquesa de Villamizar. Avui, a dos quarts d'onze. Passeig de Gràcia, 96.

En Ramon Mora i López, capità d'infanteria. Avui, al matí, a Caldes de Montbui.

En Francesc Pomar, Avui, a dos quarts de deu. Topazí, 2 principal.

N'Enric Fonquerne i Xofre. Ha mort a l'edat de 71 anys. Avui, a les tres. Santa Magdalena, 8 i 10, Cementiri Nou.

FUNERALS

Na Rosa Roms i Arenas, vídua de

N'Alexandre Wera i Quer. Mort darrer divendres. Avui, a la Concepció, de Sabadell, a dos quarts de deu del matí.

En Francesc Mañé i Roig. Mort dia 25 del darrer desembre. Avui, la capella del S. S., de la Concepció.

Sor Maria del Roser Ciampollet Pascual, priora del Real Monestir de Nostra Senyora de Montsió. Mort el del corrent. Demà, dijous, a dos quarts d'onze del matí, a l'església parroquial de Mianegas.

Na Rosa Duran i Costajussà. Mort Sabadell el divendres darrer. Demà, dijous, a la Puríssima Concepció d'aquella ciutat, a dos quarts de deu.

Na Maria Dolsa i Oliveras. Mort el del corrent. Demà, dijous, a les deu del matí, a la parroquia de Bell-lan.

En Carles Simon i Crehuet. Mort dia 16 del corrent. Avui, de deu dotze, misses als Carmelites.

En Ramon Mora i López. Avui, les nou, a la parroquia de Caldes de Montbui.

En Carles Camps Santos, vídua de Na Francisca Pujol. Mort el primer del corrent. Avui, a les deu, al Bon Mot.

Na Dolores Trémols i Borrell, vídua d'Escofet. Mort el 13 del corrent. Avui, a les deu, a Sant Just i Pastor.

En Vicens Maria Triadó i Constantí, Pore, rector que va ésser del Sant Angel Custodi. Avui, a les deu, a aquesta parroquia.

Na Maria Montgat i Sapera, vídua en primeres noces d'En Joan Costa i en segones d'En Gabriel Solà. Mort el 10 del darrer desembre. Avui, a dos quarts d'onze, a Betlem.

Na Maria dels Angels Cantos i Fargueta d'Escrivà. Mort el 3 de desembre últim. Avui, misses al temple del Roser (Auzies March, 64).

En Ramon Reventós i Bordoy. Mort el dia de cap d'any de 1923. Demà, a dos quarts d'onze, funerals a l'església de la Casa de Caritat.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

En Juli González i Collet. Enterrat ahir a la tarda.

Na Dolores Garga i Sanllehy, directora del Col·legi Cardona. Enterrat ahir al matí al Cementiri Vell.

En Joan Boter i Carreus. Mort el 19 del corrent.

Na Antonia Farré i Vives de Cardó. Enterrat ahir a la tarda.

El Bon Mot a Jorba

Igualada, 23 (215 t.). S'ha celebrat al poble de Jorba un grandíssim míting en pro de l'obra del Bon Mot.

Presidiren les autoritats, assistint-hi tot el poble, el qual ovaciona els oradors.

Parlaren els senyors Costa, Aguilera, Serra, Blosca, Godó, Ribas, Clavé, Amenós i Masramon, glossant el bell parlar.

La lectura de l'adhesió d'Ivon l'Escop tingué una favorable acollida.

L'acte deixà molt bona impressió.

Dels afores

Poble Nou

Vetllades selectes

A l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, tingué lloc la segona del cicle de vetllades selectes que ha organitzat la Joventut Nacionalista del Poble Nou. Anà a càrrec del jove i intel·ligent poeta poblenoví En Salvador Roca-Roca, guanyador de la flor natural als Jocs Florals del Poble Nou, d'enguany, qui llegí un recull d'obres seves inèdites, de talent espiritual i patriòtic que li valgueren molts d'aplaudiments per part dels nombrosos auditors que atentament l'escoltà. Dèxit immens es pot dir també la segona part de la festa dedicada a cant i piano per la senyoreta Francisca Gibert, la qual interpretà obres de Schuman, Weber, Sibella, i cantà, en la primera audició, les cançons «La Pastoreta» i «En Jan Pasadís», lletra del jove Roca, música del volgut consoel el mestre En Joan Duran, els quals reberen l'honor d'ésser bisades davant la insistència de l'auditori.

Molt bellament foren acompanyades per l'excel·lent mestressa de piano la intel·ligent senyoreta Na Pura Baño.

Altament complaguda sortí la concurrència, expressant el desig que la tercera vetllada sigui donada aviat.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

MANIFESTACIONS

EL MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ

Madrid, 23, 2 tarda.
El ministre de la Governació, en re-
avui els periodistes, li han pre-
sentat aquestes sobre la dimissió del
governador de Múrcia.

No tinc la menor idea de tal di-
missió — ha assegurat el duc d'Almo-
dovar del Valle.

Interrogat després sobre la dimissió
del governador de Cadix, ha contestat:

— Res se d'això; sols sé que el go-
vernador de Cadix es troba a Ma-
drid.

Parlant després del conflicte del pa,
ha manifestat que aquest assumpte
havia sortit de l'escena municipal;

han surt passats a la del governa-
dor i si és precis a la del Govern.

El periodista ha alludit després
al conflicte del tancament dels tea-
tres.

— Aquesta — ha dit el duc d'Almo-
dovar — és una qüestió que porta di-
rectament el ministre de Finances,

amb qui els elements interessats con-
duen les negociacions.

Les impressions sobre el curs d'a-
questes no són dolentes.

Un periodista ha alludit a la vista
d'una comissió d'elements barcelo-
nesos ha fet al ministre per tractar

la qüestió del joc.

— Si — ha contestat el ministre —
ha visitat aquesta comissió, lament-
ant que s'hagi molestat, perquè el

seu criteri en la qüestió del joc és
molt ferm i està disposat a continuar
la línia de conducta que m'he tra-
tat.

VISITA DIPLOMÀTICA

El ministre de Noruega ha visitat
aquest matí el d'Estat.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

El marqués d'Alhucemas ha despa-
txat amb el Rei, malgrat la festivitat
del dia.

Després s'ha traslladat a la Presi-
dència, manifestant que havia visitat
a don Alfons per a excusar-se de no

poder assistir aquesta nit, amb la se-
va senyora, al banquet de gala del
Palau, per trobar-se greument malal-
lit a la seva mare política, la senyora

duessa de Montevideo Rios.

Ha afegit el president que el se-
nyor Villanueva continuava la seva
convalescència.

— Sembla que hi ha bones notícies
del Marroc — ha observat un repòr-
ter, alludint a l'assumpte dels presen-
ters.

— En aquesta matèria — ha dit el
president — vull servir profund si-
lenci, puix no vull que se fracassin les

negociacions se m'imputi a mi
per haver enraonat.

Ha acabat dient el marqués d'Alhu-
cemas que demà, a les cinc de la tar-
da, se celebrarà l'anunciat Consell de

ministres.

EL SANT DEL REI

Amb motiu de celebrar la seva fes-
ta onomàstica, el Rei, han lluit dur-
ant el dia d'avui draperies els edi-
fícies públiques i han vestit les tropes de

gala.

A dos quarts d'onze s'ha celebrat a
l'oratori de la sala de tapissos del Pa-
lau una missa, en la qual ha oficiat
el senyor Vale Palse.

A l'acte religiós han assistit els
Reis don Alfons, donya Victòria i do-
nya Cristina, SS. AA. la infanta Isa-
bel i els infants don Alfons i don

Ferran, el príncep Raniero, la du-
quesa de Talavera i la princesa de
Salm Salm.

Acabada la missa i mentre estava
efectuant-se a la Plaça d'Armes el
trellament de la guàrdia, don Al-
fons i el príncep d'Astúries han sor-
tit al balcó, essent llargament i afec-
tuosament ovacionats pel nombros

públic que presenciava l'acte.

Les ovacions s'han repetit en des-
filant les tropes en columna d'honor
pel carrer de Bailen.

La desfilada ha estat presenciada
pel monarca del balcó del seu des-
patx estant.

A primeres hores del matí ha acu-
dit tota la família reial a les habi-
tacions del sobirà, per a felicitar-lo.

El president del Consell ha estat al
Palau per a fer-ho en nom del Go-
vern.

Els ministres, ambaixadors, ex-
ministres i generals, han signat l'àlbum
de l'avantcambra reial.

A l'altre àlbum col·locat a la Major-
domia han signat senadors i diputats
i moltes personalitats.

Tant de «provincies» com de l'extran-
ger s'han rebut al Palau nombrosos
telegrames, feliicitant efusivament el
monarca.

EL PA A MADRID

Madrid, 23, 4'15 tarda.

El governador de Madrid pariant
amb els periodistes de l'assumpte del
pa, ha dit que la rebuixa acordada
per l'Ajuntament no es comunicaria
oficialment als fàcters fins que no

es posi el completat al referit acord
municipal.

En la sessió de divendres — ha afegit
el senyor Navarro Reverter — l'al-
calde presentarà una moció deman-
ant mitjans per a fer efectiu l'acord.

Per tant, no té fonament l'alama re-
nunt, creient que demà esclataria el
conflicte.

EL CONFLICTE TEATRAL

El governador de Madrid ha dit que
no sabia res sobre el conflicte teatral,
car aquest assumpte no ha passat en-
cara a la seva jurisdicció.

GESTIONS D'INDULT

La Lliga Espanyola dels Drets de
l'Home rebé una comunicació de l'A-
juntament de Tarragona sol·licitant
la seva intervenció a favor de l'indult

d'un militar condemnat amb motiu
dels successos ocorreguts a la caser-
na del Camí de Saragossa, natural

d'aquella població.

La Junta Nacional acordà gestionar
l'indult de tots els militars condem-
nats amb motiu dels successos refe-
rits, encomençant al senyor Barcia,

vice-president de la Lliga, l'execució
d'aquest acord.

Sembla que les gestions van per
bon camí.

EL «AUTOGIRO»

L'enginyer don Joan de la Cierva
i Codorniu, fill de l'exministre don
Joan de la Cierva, ha inventat un

aparell que denomina «Autogiro»,
d'aspecte i propietats comuns a l'aeroplà
i a l'helicòpter, encara que té

algunes diferències.

Per la disposició de les seves ales
movibles i de l'hèlix, resol el proble-
ma de la caiguda i altres accidents

per pèrdua de velocitat.

El «Autogiro» inventat pel senyor
Cierva és el primer aparell més pesat
que l'aire, distint de l'aeroplà i de

l'helicòpter, que ha aconseguït des-
pegar-se del sol.

Aquesta era la prova oficial que
ahir tarda havia de fer-se a l'Aero-
drom de Jetafe, i l'èxit més falaguer

evidencià davant dels espectadors els
resultats que ja els tècnics havien en
proves anteriors experimentat.

El «Autogiro», pilotat per l'aviador
tinent de cavalleria don Alexandre
Spencer, s'elevà repetides vegades.

MONUMENT A CERVANTES

El comte de López Muñoz, president
de la Comissió executiva nacional
del monument a Cervantes al Tobo-

so, ha visitat els Reis per a partici-
par-los els acords de la Junta magna
celebrada a l'Associació d'Escriptors

i Artistes, i el Rei ha acceptat la seva
designació de president d'honor, as-
sociant-se també la Reina a l'homenatge

amb la presidència de la Junta de
Dames que s'ha d'organitzar a favor
d'aquesta idea.

En dia pròxim retrà el Rei la Co-
missió executiva, la qual visitarà el
cap del Govern per a recaptar el seu

ajut i obrir la subscripció nacional
acordada.

EL PERSONAL DE L'AJUNTAMENT DE MADRID

Madrid, 23, 5'15 tarda.

La Federació d'Empleats i Obrers
de l'Ajuntament de Madrid ha sol-
licitat que en discutir-se el pròxim

pressupost, se'ls concedixin les mil-
lores següents:

Primer: — Que el jornal mínim
dels obrers sigui de vuit pessetes, i
el seu menor dels empleats de 3.000.

Segon: — Establiment del descans
setmanal i de la jornada legal de
vuit hores.

Tercer: — Inclusió dels mossos de
inspecció sanitària i camillers dels
laboratoris en el cos d'ordenances

de negociació i camillers de les ca-
sals de socorsos.

Quart: — Establiment de quinquennis
per a premiar la constància i labo-
riositat en el servei.

Cinquè: — Supressió de tota gra-
tificació de caràcter permanent, per
a procurar economies a l'erari mu-
nicipal.

Sobre el conflicte teatral ha estat
publicada una nova i extensa nota
en la qual s'explica les causes del
tancament dels teatres en la forma

ja coneguda.

Diu que l'acord no entranya cap
acte de rebel·lió ni oposició, sinó sim-
plement que, no podent fer front a

les pèrdues que els ocasions els
diferents impostos que sobre els tea-
tres pesen, ratifiquen que demà s'a-
nirà al tancament general d'especta-
cles a Madrid.

Acaba dient que els mateixos em-
presaris, actors i autors continuaran
lurs gestions per a arribar a un

acord que els permeti obrir nova-
ment els teatres.

DISCURS D'EN BERGAMIN

Malaga. — Al Circol Conservador
se celebrà ahir un acte polític, i el
senyor Bergamín pronuncià un dis-
cur.

Dedicà un sentit record a la mort
del senyor Dato, i digué que ell sem-
pre seguí el camí traçat pel seu cab-
dill.

Afirma que els conservadors en ma-
tèria social segueixen una política de
concordia. Per això el Govern ante-
rior posà en llibertat els presos polí-
tics i soluciona vagues.

El país va respondre a aquesta po-
lítica de concòrdia, i bona prova d'això
fou el viatge del Rei, amb En Da-
to, a Barcelona, inaccessible llavors

per a la monarquia.

No obstant, aquella política no
agradava a determinats elements con-
servadors, que equivoquen creient mil-
lor camí el de la violència; i jo

allavors em veig retirat del mini-
steri de la Governació que regienava.

Després de la mort del senyor Dato
he pensat moltes vegades que val-
gués més no resistir, puix tal

vegada hauria evitat es vessaments
en la persona del senyor Dato granges
que aquest matí va interir.

Parla dels Governos que succeïren,
tots de concentració, afirmant que no
creia en l'eficàcia d'ells i sols en un

cas especial, com el de França, quan
la guerra, és possible la unió en el
poder d'un monarca amb un socia-
lista.

En la marxa corrent de la política,
és un absurd que s'incalxin els ho-
mes de diverses tendències.

Tots els governs de concentració
han fracassat. Vingué després d'ells
el govern homogeni del senyor San-
chez Guerra, qui es va trobar amb

un aranzal que assolava Espanya dels
pobles d'Europa, brindant un protec-
cionisme a la indústria que no va sa-
ber aprofitar els vents favorables, i

aconsegui modificarlo, capguint-li la
sort de signar el primer tractat in-
ternacional, després de la guerra.

S'estipularon altres tractats; va fer
uns pressupostos, després d'alguns
anys sense ells. Ens proposàvem ac-
abar amb el cranc del Marroc en un

termini de tres mesos, canviant en ab-
solut l'actual règim, establint un
exèrcit indígena voluntari que subsi-
tís al peninsular, donant autori-
tat al Jaltí perquè aquest amb les

seves tropes dominés l'Àfrica i sot-
metés el Raisuni i a Abd-el-Krim, i
si això no ho aconseguíem, podíem

estar més o menys contrariats, però
no temerosos de les víctimes espa-
nyoles, evitant-nos enormes despes-
es i no estaria en perill, com està

avui, l'honor nacional.

Segueix enumerant actes del Go-
vern anterior, com l'alticament de la
suspensió de garanties, la cessantia

d'En Martínez Anido i Arlegui,
la dissolució de les Juntes de Defen-
sa, etc.

Parla després de les responsabi-
litats, i diu que foren En Maura i el
seu ministre de la Guerra els que ad-
quiriren el compromís de portar a

les Corts l'expedient Picasso.

Al·ludeix al debat parlamentari so-
bre aquest assumpte, i rebutja la teo-
ria de Benjamin Constant, que ja no

l'accepta cap país, per absurda.

Censura l'actuació del senyor Cam-
bo, afirmant que sols es tractava d'una
manobra política per a inutilit-
zar els senyors Alendalazar, el ves-
comte d'Eza i el marqués de Lema,

com si l'obra modesta d'aquests fos

la causa dels successos del Marroc.

No oblidem que tot el problema
marroquí data de l'any 1909, de l'any
1912 i dels pactes internacionals i

tractats, que foren convinguts des-
d'aquella data fins el dia; però re-
sulta que qui ha governat l'any 1909

i després posteriorment, soté ara la
teoria de que no ho ha fet.

Déu, amb ésser Déu, no pot esbor-
rar el passat; no obstant, hi ha qui
ho ha pogut realitzar.

Podran els liberals exigir respon-
sabilitats, i oblidem que fou un mi-
nistre de la Guerra liberal qui amb

els seus favoritismes relaxà l'exèrcit
i el col·locà en tal sentit que es pot
dir que a l'esmentat ministre es deu

la constitució de les Juntes Militars
de Defensa i no es poden resistir a
aquesta responsabilitat al el mini-
stre de la Guerra d'aleshores, ni el

cap que presidia el Govern. Ni per
als governants de l'any 1909, ni dels
altres governs que han intervingut

en la qüestió marroquina, agreujant-
la, fins l'extrem que es troba avui,
ni ha responsabilitat.

Qualifica de comèdia tot l'ocorregut
i diu que si la dimissió del senyor
Bugallos no hagués imposat la crisi,

els conservadors haurien desfet aque-
sta comèdia.

Referint-se a la campanya electoral
diu que si els liberals persisteixen
en el seu extranyament d'enganyar el

pais amb la bandera de les responsa-
bilitats, per a reduir-lo tot a la in-
capacitat dels senyors Alendalazar,

marqués de Lema i vescomte d'Eza,
els conservadors lluitaran amb una
altra bandera per aclarar-ho tot.

Si segueix la farsa no hi cap con-
ciliació. Si desisteixen de mantenir
l'equívoc, les relacions entre conser-
vadors i liberals podran ésser les

que sempre existiren entre governants
i el país en l'oposició.

Quant a les forces desistents con-
servadores, són felices tots aquells
que no esperen tot d'en Maura, que

porten el seu nom, la incògnita dels
quals haurà de resoldre, ja que la
seva acceptació per nosaltres es fa

impossible.

Les d'en Cierva, que quan calgué
el Govern estava format als conser-
vadors, hem de considerar-les com a

nostres.

Parla del partit social, fent-ne una
crítica.

Diu que ni amb aquest ni amb els
maurins tenen els conservadors res
que veure.

Acaba el discurs donant alguns con-
sells electorals sobre el cas concret de
la província de Màlaga.

PETICIONS DE LA U. C. DE T. I DEL PARTIT SOCIALISTA

Madrid, 23, 6'15 tarda.

El Comitè Executiu de la Unió Ge-
neral de Treballadors i representa-
cions del partit socialista de tot Es-
panya han visitat el President del

Consell.

Els comissionats demanaren una ex-
tensa amnistia per a tots els delictes
polítics i socials, conforme s'havia

acordat en l'últim Congrés de la Unió
General de Treballadors.

Remeteren al marqués d'Alhucemas
una carta sobre el particular i pro-
meteren seguir enviant-li tots els an-
tecedents i fets concrets que obtinguin

relacionats amb els presos polítics i
socials.

Després, en representació dels dits
organismes, parlà el senyor Largo Ca-
ballero, fent veure al President la

conveniencia que en la primera ses-
sió que celebrí el Consell de la So-
cietat de les Nacions, adhuc no essent

encara l'instrument pacifista tal com
desitja el proletariat, intervingui en el
conflicte entre França i Alemanya,

protestant de l'ocupació de territoris
alemanys per l'exèrcit francès, per
encoloure així un greu perill per a la

pau i poder portar aparellada una
guerra.

EL PROLETARIAT ESPANYOL PROTESTA DE LA OCUPACIÓ DEL RHUR

La Unió General de Treballadors i
el partit socialista espanyol, atenint-
se als acords del Congrés de la

Haya, i davant el perill d'un conflicte
guerrer, compliran les decisions de
la Internacional Sindical d'Amster-

terdam.

La Unió General de Treballadors i
el partit socialista, en nom del prole-
tariat espanyol, ha tramés a M. Poin-

caré un telegrama protestant de la

ocupació del Rhur, contrària a tot
conveni internacional i que pot por-
tar de passada la represa de la guer-
ra mundial.

El telegrama el signen Pan Igles-
ias, Besteiro, Largo Caballero i Sa-
borit.

PARTIT DE FUTBOL

S'ha celebrat un partit de futbol
entre l'equip de selecció del Madrid
F. C. i l'Atlético contra el Nuremberg.

Els dos equips han jugat molt bé.
Han quedat empatats a tres gols.

El partit ha estat presenciat per
nombros públic.

Ha contribuït a la brillantor de la
festa l'esplendidesa de la tarda.

EL GENERAL SANJURJO

Madrid, 23, 8'30 nit.

El general Sanjurjo, qui en virtut
de recent Reial decret suprimit la
Comandància general de Lasratx, ce-
sará en el comandament d'aquesta el

dia 31 del corrent, quedará disponible
a la primera regió, o sia a Madrid.

LA QÜESTIÓ DEL JOU

«El Debate» diu:

«Una comissió de casinos i altres
centres de Barcelona ve a conferen-
ciar amb el ministre de la Governació
per a conèixer el seu criteri participant

al joc.

Entretant, el senyor Raventos ha
acordat concedir un armistici gene-
ral.

La notícia és pintoresca. No pot ne-
gar-se que el procediment és econò-
mic per a l'Estat per tal com supri-
meix la necessitat de promulgar dis-
posicions oficials en la «Gaceta», i

permet una adaptació perfecta del
precepte al cas concret.

Ens doni que la mesura no pugui
generalitzar-se massa per les despeses
que ocasiona un viatge i perquè cu-
possem que els senyors ministres no

trobaran temps per a instruir indivi-
duals i ll

Homenatge a Mossèn Rexach

MES ADHESIONS REBUDES

El Comitè organitzador de l'homenatge al benemèrit mestre d'estudi del segle XVIII, mossèn Baldri Rexach (Plaça de Santa Anna, 4), ha rebut noves i valuoses adhesions, ultra les que ja feren constar a la ressenya de la magna Assemblea que es va reunir per acordar i fer l'esmentat homenatge.

Aquestes noves adhesions són: Escola nacional de nens de Santa Coloma d'Aro; escola nacional de nens de la mateixa població; alumnes de la susdita escola de nens; escola nacional de nens de Llers; Cos d'Alfons dels Jocs Florals de Lleida.

LA PREMSA

També s'hi han adherit els següents diaris i periòdics: «El Dia», de Terrassa; «La Veu de Tarragona»; «El País de Bages», de Manresa; «La Veu de l'Empordà», de Figueres; «Diari de Sabadell»; «Mataró i Comarca»; «LA VEU DE CATALUNYA»; «La Muntanya», de Camprodon; «Baix Empordà», de Palafrugell; «Foment», de Reus; «La Publicitat»; «El Ideal»; «Lleida»; «El Balaart», de Sarrià; «La Nova Conca», de Montblanch; «Esgarç», de Segarra; de Moixerusa; «La Comarca»; «Olot»; «Renaixement», del Vendrell; «El Eco de la Comarca», d'Amplós; «El Oronès», de Girona; i l'Associació de la Premsa de Manresa i comarca.

El Comitè donarà compte de les altres adhesions de diaris, periòdics i revistes, així que els vagi rebent.

El Comitè, en la impossibilitat de contestar a tots els comunicats d'adhesió, fa constar d'una manera pública les més expressives gràcies a tots els esmentats adherents i col·laboradors.

PREMI DE L'OR (Preus de compra)

Alfons	124'50 percent
Isabel	128'00 »
Unces i mitges unces	124'00 »
Quart d'uncia	124'00 »
1/16 d'uncia	124'00 »
Francs	124'00 »
Dòlars	6'42 »
Lliures	31'15 »

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	00'00
100 Exterior	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
Alacant	820'00
Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Panc Espanyol Rio Plata	531'00
Renda francesa 3 per 100	58'65
Accions Rio Tinto	22'20

CAMPANYA MORALITZADORA

Segons ha manifestat avui el governador, demà es publicarà en el «Butlletí Oficial» una circular reglamentant els bars servits per cambres, tenint per base, el dit reglament, evitar les immoralitats que es cometien als dits establiments.

També ha ordenat de suspendre tots els «souper-tangos».

INFANTS A SEVILLA

Els infants Don Carles i Donya Lluisa, amb llurs fills, han tornat a Sevilla, donant per acabada la seva temporada a Villamanrique.

La infantesa Isabel està ja molt refeta de la malaltia que sofrí recentment.

EQUIP DE FUTBOL

Diuen de Sant Sebastià que el comitè seleccionador de l'equip espanyol de futbol que contendrà diumenge en aquesta capital amb la selecció francesa, abans de presentar la dimissió ha deixat format l'esmentat «onze» amb els següents jugadors: porter, Zamora; defenses, Vallana i Caragosa; mitjos, Samitier, Meana i Peña; i davanteres, Piera, González, Monjardín, Alcázar i Aceto.

Entre els «amateurs» gipuscoans ha causat desplaçament que l'esmentat Comitè no hagi inclòs en l'equip espanyol alguns dels jugadors d'aquesta regió que ja hi figuraven en altres encontres internacionals.

Dels Mossos d'Esquadra

Els d'Arenys de Mar, han posat a disposició del jutjat d'instrucció, el subjecte Joan Esteller, de la província de Castelló de la Plana, sense domicili, captaire, per haver-li ocupat un abric i un paraigua que havia pres del domicili de la veïna doña Josefa Artigas.

Els d'Hospitalet, detingueren el subjecte Angel Molina Soriano, de 31 anys, casat, de Múrcia i veí d'aquell terme, el qual en unió del seu germà Miquel, que va fugir, tiraren quatre trets d'arma de foc contra els seus conveïns Antoni Nomen i Jacinta Brull, que resultaren il·lesos per casualitat. El dit subjecte fou posat a disposició del jutjat competent.

Els de Caldes d'Estrach, denunciaren un subjecte per infringir el reglament de policia de carreteres.

Els d'Esplugues, posaren a disposició del jutjat el subjecte Josep Estalé Barracina, major d'edat, de la província de Saragossa i veí de Barcelona, per haver-li ocupat uns sacs vuita que havia pres de la casa del veí de Castellbisbal, Valentí Duran. També saberen que l'esmentat subjecte havia robat escalant de nit una finestra, de l'esmentat domicili una partida de fil telefònic.

Els de Vallvidrera tenint notícia que a una torre prop de Les Planes propietat de don Francesc Ser-

rahima, s'havia comès un robatori de premses de vestir, practicaren diligències i havent trobat un farcell de roba amagat al safareix del jardí, es posaren a l'aguait per si apareixia l'autor del robatori, presentant-se de nit i al cap de tres o quatre dies un subjecte i en intentar recollir el farcell, fou detingut i interrogat manifestant dir-se Ernest Nez, de 36 anys, solter, de nacionalitat francesa, sense domicili, declarant-se autor del robatori. El vestit i sabates que dula posat els havia substat també de la torre, havent deixat en canvi la roba en mal estat que dula quan va entrar-hi. El dit subjecte i efectes relacionats fou posat a disposició del jutjat competent.

Els del Masnou conduïren a la presó cellular d'aquesta ciutat i a disposició d'un jutge instructor militar, als veïns Bonaventura Garcia Ribas i un fill d'aquest anomenat Joan Garcia Admeller (a) «Gatets» per a sofrir una condemna que els ha estat imposada en causa instruída sobre insult a força armada.

Els de Taradell, en unió de diversos individus del Sometent i alguns veïns després de no pocs treballs sufocaren un incendi que es creu casual declarat en un paller del Mas Montrodon, del terme de Tona, propietat de donya Carme Molist; essent la causa de l'incendi la imprudència d'un noi que havia encès un paper prop de l'esmentat paller.

Els de Caldes trobaren en aquell una euga extraviada, ignorant-se de moment qui pugui ésser l'amo, per la qual cosa fou posada a disposició d'aquella alcaldia.

Els de Cardona denunciaren un subjecte per furt.

Els de Sant Cugat del Valles denunciaren un subjecte per un indegut d'armes.

Els de Santa Coloma de Gramenet detingueren el subjecte Nicolás Ruiz Alonso, de Calabreña (Granada), essent posat a disposició del jutjat d'aquella localitat que el tenia reclamat.

Els de Pineda denunciaren dos subjectes per danys a la propietat.

Els de La Pobla de Lillet, en unió de la Guardia civil, autoritats locals Sometent i diversos veïns després de vuit hores de treballar, localitzaren un incendi declarat en un bosc del terme de Castellar d'En Huc, propietat de don Tomas Casals Marguet, cremant-se uns 600 pins. De les gestions practicades per l'esmentada força, sembla que l'incendi fou produït per una espurna de la màquina del tren de Manresa a Guardiola que passava per les vores de l'esmentat bosc. Les pèrdues es calculen en més de 2.000 pessetes.

Els de Sant Pere de Ribes denunciaren tres carreters per infringir el reglament de policia de carreteres.

Els de Píera han denunciat un subjecte pel mateix motiu.

AUTORIZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEM LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

senyor Pedregal les causes que obliguen a anar al tancament dels teatres, i el ministre els ha manifestat que, respectant la llei, tractarà de cercar una fórmula favorable per a tot-hom.

Els comissionats han sortit molt satisfets dels bons propòsits que animen el ministre de Finances en el plei teatral; tant, que s'acorda ajornar quaranta vuit hores el tancament dels teatres. Si passat aquest temps no s'ha resolt res en ferm, es posarà en vigor l'acord de les empreses.

La impressió, però, dels senyors Serrano, Cadena i Meana, és que el ministre de Finances vol concedir-los una part de les peticions formulades, i així, probablement, restarà conjurat el conflicte.

L'ESTAT MAJOR CENTRAL

El ministre de la Guerra ha estat treballant aquest matí en el seu projecte, referent a la reorganització de l'Estat Major Central.

Les modificacions que s'introdueixen en l'actual organització d'aquell, pot dir-se que són més aviat de caràcter pràctic, per a emmotillar-les a la realitat.

El projecte, que serà objecte d'un decret, no el podrà portar el senyor Alcalá Zamora fins al segon o tercer Consell de ministres que se celebri, per tal com abans d'enllestir-lo, haurà de tenir una o dues conferències amb el general Aizpura.

L'ESTAT D'EN VILLANUEVA

Segueix essent satisfactori l'estat del senyor Villanueva, qui ahir, a la tarda, deixà el llit una estona.

Ha desaparegut la febre, i, si ha passat la nit amb alguna intransquil·litat, és pel natural desavanc produït en l'organisme del senyor Villanueva, per la malaltia que encara pateix.

Quant al rumor acollit per algun diari, sobre la resistència de la família a deixar-lo sortir de Madrid, el mateix senyor Villanueva ho ha desmentit en rodó.

LA DIRECCIO D'«HERALDO»

«Heraldo» anuncia aquesta nit que ha deixat de dirigir-lo don Baldomer Argente.

L'AJUNTAMENT DE MADRID

Dimècres, a les quatre de la tarda, i en sessió extraordinària, serà discutit el vot de censura deduit contra l'alcalde.

Era, però, impressió molt generalitzada a la Casa de la Vila que potser no arribarà a ésser discutit perquè s'acceptarà una esmena de «no es pot deliberar», que formularan representacions d'algunes minories municipals.

EL PA A MADRID

Tement-se que demà falti pa, temor injustificat, avui ha acudit als forns, a buscar pa, tant de públic que ha arribat a formar cua.

Sabem que els forners estan disposats a fabricar menys quantitat de pa bon punt es confirmi l'acord de l'Ajuntament.

Folleto de LA VEU DE CATALUNYA

73 24 GENER

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

PRIMERA PART

LA PUJADA

Immensa, penjada a plom de les gruixudes barres amb que semblaven junyits de dos en dos aquells atles espartegats, coronats amb una gran capana, la testa ajupida, el pas de bou.

— D'atres mhi ha que, aclofats i tot en bons coixins, pateixen més que vosaltres — exclamà l'auriga, encara rient.

Aprofitant la parada, l'Eladi tornà a guaitar, escorcollant inútilment amb la vista la gent que transitava pel passeig que la noia havia emprès. Era inútil; ja qui sap on parava. Mee, una corcòr insidiosa el tenia impacient; la de què aquella desventurada no anés a matar-se, a fer un disbarat. La consciència li deia que ell no s'havia d'haver quedat al

cotxe. Fos el que fos, en aquell estat d'agitació no havia de permetre que se'n anés sola. I aquesta acusació el perseguia com un borinot impertinent, sense que bastés a acallar-la la reflexió de que anava a exposar-se a un ridicle, a un escàndol, potser. Per altra part, no era pueril tractar de convèncer una dona agitada com aquella, que venia amb pretensions tan absurdes sense arribar a comprendre l'efecte que havien de causar, ni les raons que ell tenia per a demanar explicacions?

El cotxe s'aturà, i l'Eladi, no volent disputar amb el cotxer, li posà un duro a les mans i no parà, per a despitat-lo, fins a la llanterna vella. Allí, recolzat a l'ampit del baluard, deixant lliscar la mirada per l'ences mirall de la mar, el pensament se li condormí, fins que el llarg i gros bramul d'una sirena de vapor i la salabror de l'aire viu que li feia batre els cabells, el desvetllaren en sec. Ben prompte tornà a ésser l'home de sempre. Tots aquells remordiments, tots aquells escrúpols de noi, fugiren amb la marinada, per a no deixar més rastre que una rialleta despreciativa en els llavis del jove. Sortí del baluard, travessà la Ribera, fugí del traït de traficants i carros i s'enfilà a l'imperial d'un tramvia. Però ja allí, rebrotà l'enigme de la passada escena: sense voler tornaven a bullir-li al cervell, preguntes, objeccions, respostes. A què podia abel·lar una pretensió tan descabellada i en termes tan apremiants que no fos al Sant desig de carregar-li el mort d'un altre? Tot el foc de son orgull li arbrà la cara. Per ventura, podia la Blanche creure'l tan inno-

cent, sorprendre'l, jugar amb ell com amb un estudiant de primer any? No; aquesta idea el sublevava, era indigna d'ell. Aquella noia tenia una rel de boja; prendada d'ell, boja per ell, en un moment d'isterisme no s'havia pogut aguantar. I així i tot, se li rebellava l'amor propi com si hagués rebut un gran insult.

«Ai, noia, que t'havies errat ben bé de porta, si et pensaves trobar en mi un aficionat a escoltar romansos, a perdre temps en beneiteries, capaç d'acompanyar-te pel camí de les guil·ladures!»

I per aquí, enramant-se-les, s'avergonyí d'haver perdut tant de temps sense profit als ulls de la Leocàdia i d'En Terrats, que, per corcà, s'haurien rigut d'ell i no poc. I ja caminant cap al despatx, febrósenc i com vexat per la impotència d'aclarir aquell misteri, expellí aquells pensaments, féu-se promesa d'interrogar a l'amie Terrats per veure si la Leocàdia li n'havia dat la ino-

Poc més o menys, al mateix temps la Blanche trucava al gran reixat d'una fabrica d'estampats de Sant Martí; la fabrica on treballava de capatàs de la secció de gravats l'oncle i padri d'aquella noia.

— Monsieur Lambert?

— Entri, si és servida — féu el porter, acompanyant-la per un caminal obert entre grans estenedors d'indiana, a la porta de la fabrica, que era al fons de tot. — El nota de vostè? Esperí, si és servida, que li daté el recado.

La Blanche li demanà que li preguntés si podia eixir per a parlar a soles.

— Molt bé, molt bé; sera servida.

La noia reculà del braçal de la porta i, tombada en front de la paret, s'eixuguà la suor de la cara; s'esforçà a revestir-se de serenitat i de tot l'ale que començava a manca-li.

Monsieur Lambert, un homenet de cinquanta i pico, delxue com un cefant, llisc, xato i rodó de cara, amb una barba curta i grisa, aparegué al llindar de la porta, adreçant sos ulls de foc i cercant gabades la Blanche, mentre es fregava les ulleres amb el pany de la immensa brusa de fil cru que li arribava als genolls. A la fi, posades les ulleres, baixant al caminal, topà amb la neboda.

— C'est toi? Que roja veus? — digué, abaixant-se per a ferre un petó.

— Uff! Tan lluny... tan intrincat de trobar! Me s'è perduda i tot.

L'home rigué bonament, aixeca els braços com un patriarca bíblic, tombant-se a dreta i esquerra per a mostrar-li el bosc de xemeneies de vapor que els envoltava.

— Tot un quartier de fabriques. Vostaltes no hi sabeu pas. Eh, bé, eh, bé, què et porta?

Ambdós es empenyeren pel camí que vorejava l'edifici; sis llargues quadres a dos vessants, xates i enganxades entre si, formant un gran rectangle, i al capdaval l'anex del motor amb l'altíssima fumera; tot de maó, vomitant boires de fum per cent forats i finestres.

Mlle. Blanche, pel camí, havia reflexionat llargament el que anava a fer, i sense tenir la més lleu esperança d'èxit, no havia sabut recular. Era l'embranchida de la desesperació el que la duia allí.

— Pardonez-moi, mon oncle; mais...

— Eh, bé!... digues.

— Moi, je me trouve dans un grand embarras.

— L'oncle contempla la noia, arrugant el seny; en les commissures de son llavis es dibuixà el somris de qui veu confirmada sa sospita.

— Som ben solts?

— Parla; ningú no ens sent.

Un soroll com de pluja llunyana s'escapava sols d'aquelles parets. Ni una persona pels llarguissims caminals que deixaven entre si els interminables estenedors. La noia clavà un moment la vista rumiosa en l'altíssima xemeneia, que escoïa en l'aire una troca continua de fum espès i negre. Sense saber per què, el espectacle acabà de contristar-la. Mes, a la fi, parlà; parlà llargament per a demanar al seu oncle «un recó a casa seva, un empar contra els perills que l'assetjaven... Ni que fos per pocs dies; els suficients per a recuperar el seu capital i tornar-se a França.» Sos plors emocionaren l'oncle; però la incompatibilitat de gèneris i criteris entre sa segona muller i la Blanche, refrenava son sentiment. Sols una causa molt gran, molt profunda, podia rompre aquell fre.

Ell volia saber per quins motius es treballava així, quins perills cortia la filla de son germà.

— Respecte-m'els. No vos els puc dir. La cara em cau de vergonya.

M. Lambert llança un sospir amarg; la mirà com l'Eladi i una tremolor indomable s'apoderà de la noia.

— Oh! no, no; ella no era culpable. Per Déu! Per Déu! Que reformés aquell judici. Que s'apadés d'ella i no exigís explicacions.

Festa en honor de la llengua catalana a París

La Delegació a París de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana va donar el diumenge, 14 del present mes, una festa en el Teatre Dunant per a celebrar la Diada d'aquesta llengua com s'acostuma fer tots els anys a les principals poblacions de Catalunya. Aquesta festa es veia extraordinàriament concorreguda, i molts dels assistents varen veure's obligats a presenciar-la a peu dret.

El president de la Delegació, senyor Pérez-Jorba, va llegir el següent discurs que va ésser molt celebrat i aplaudit:

Catalanes, catalans, senyores, cavallers.

Moguts per un sentiment d'amor agraït envers la nostra llengua, ens hem permès avui la gosadia de convidar-vos a celebrar la seva diada de glòria. Hem vingut l'última agraïda de comptar amb l'adhesió i la col·laboració de les patriòtiques organitzacions catalanes de París, el Casal Català i l'Acció Radical Catalana, amb les quals ens lliguen tants llaços i tant afecte de comunitat ideal. Vinguí la nostra benevolència excusar-nos, si ens hem proposat. Quan la naturalesa després d'una tasca de milers d'anys, dins el misteri metafísic del seu origen, va contribuir a la formació de la raça humana, ens en l'honor més alt i el present més esplèndid, ens donà el llenguatge. Ens donà el llenguatge com instrument de representació del nostre esperit, com un impuls regulador de la seva acció i de la seva marxa. Si meditem sobre aquest fet, la seva transcendència i significació, us colpirà com els raigs de llum que venen de la llavor del coneixement a il·luminar l'occeà profund de la consciència. El don del vostre esperit, mercès a la nostra parla, entre en la constel·lació universal de l'esperit dels homes. El llenguatge és la millor creació de la naturalesa per a la benaurança de la humanitat. En el verb es revela, palpita i es defineix tota l'ànima de l'individu tota l'ànima dels pobles, qui representa les idees, qui lliga les voluntats, qui mou la cordialitat dels sentiments, qui fa la llengua? Tal és el principi i tal és la virtut de la seva existència de meravella.

Com a penyor de la nostra llibertat imprescriptible, com a vesta llucosa de la nostra personalitat, catalanes, hem rebut el benifet sense preu d'una mare comú qui vetlla amorosament pel nostre destí; la llengua catalana, llengua santa i llengua pura per a nosaltres. No volem eternitzar amb la recordança dels primers mots que ella va posar en els vostres llavis; l'hora d'ara no ha d'ésser perduda en el sentiment de la melancòlia, és l'hora del seny qui ha de governar el navili de la nostra emancipació. La llengua catalana està avui en camí de recobrar el seu prestigi de llengua d'imperi, com quan extenia els dominis del nostre pensament i com quan dictava lleis. El català no fou per ventura la primera llengua vulgar en que es dictaren lleis constitucionals i actes judicials? En català s'escrigieren codis i en català es confeïren mapes cosmogràfics. Segons Bastero, la llengua castellana fou la darrera en aquest sentit. La nostra parla, com si hagués ressuscitat a través la història, torna a ésser l'expressió vivent de la nostra raça i torna ella, més que els actes d'alguns dels seus fills, a ser-ne la coronació magnífica. I, com la presència manifestació més alta d'un llenguatge, quina de més rica i de més plena dins l'aire subtil i dins el vent inquiet de la civilització moderna, que la poesia catalana?

Nosaltres no voldríem fatigar la vostra atenció exposant-vos un seguit de disquisicions filològiques sobre l'informació de la llengua catalana i sobre la seva antiguitat; però l'auditori, en aquesta diada de recolliment patriòtic, tampoc ens perdonaria una premsa de mals servidors que deixés d'esmentar els elements de caracter biològic, geogràfic i genealògic que intervenen en la morfologia de la nostra llengua; i l'auditori ens faria segurament retrat d'oblidar la seva història glorirosa. L'art subtil dels trobadors li feu assolir la perfecció de la forma quan altres llengües europees es trobaven en ple natiu. La llengua catalana, culta i dir-ho, fou la més culta i celebrada en els temps del seu esplendor. Ella, segons els treballs més importants en filologia, figura dins la branca itàlica de les llengües romàniques, en la taula genealògica de les llengües àries. Aquesta és la filiació que a pot tenir per més científica. Si volguéssim llançar una mirada sobre els estudis protohistòrics de la llengua en general, per arribar a la nostra en particular, masses boires entorbellarien la nostra vista; és difícil precisar l'existència d'una parla catalana abans de la invasió romana, per manca de documents que ho provin. S'ha dit si i fins s'ha cregut demostrar, que hi havia una llengua catalana preromana; però ni les recerques filològiques, ni les excavacions arqueològiques no n'han dut testimoni. Aquesta creença té sols per base una força purament subjectiva de sentiment. S'han sostingut també controvertides sobre l'origen semític del català i sobre el seu empeny amb el basc; però la llunyania del temps passat, escapa a la claror de la nostra coneixença, si no a la penetració de la nostra intel·ligència.

Partidaris d'aquella teoria segons la qual les llengües no naixen de cop i volta, sinó que segueixen un procés d'evolució, sota la influència del temps, els sembla, a aquells ena-

morats de la nostra terra, que hi havia en l'època antiga una llengua pròpia, però quina? Els catalans parlaven l'iber, el basc o l'hebreu? És una qüestió aquesta de pre-història lingüística que està per resoldre encara. Si tenim en compte que el català més pur va ésser i és conservat a muntanya, podem afirmar que els grecs, quan crearen llurs colònies mediterrànies a Catalunya, exerciren una influència molt lleugera en la parla del poble indígena. En canvi, la dominació romana deixà la seva forta empremta de cinc centúries.

Els catalans, és cert, experimentaren la doble influència del llatí literari i del llatí vulgar; i, sobre aquesta influència ara es besen els filòlegs per atribuir el caràcter de neolatina a la nostra parla. L'hipòtesi cada dia més acceptada entre els de la desaparició de les llengües primitives al contacte absorbent i dissolvent del llatí, s'invoca per llevar fonament a l'existència del català com a llengua preromana. Però, no sosté un savi que el llatí és una derivació del celtic i del grec? Això d'ésser segur, donaria la raó als qui creuen en la intervenció del català del llatí en la morfologia del llatí, amb el qual tenia tanta consubstància. La teoria polidialectal del llatí vulgar fou un element generador de la llengua catalana, però amb el concurs de les llengües parlades a Catalunya abans de la dominació romana. Una i altres van contribuir a l'evolució del català i no a la seva formació. Així queda netament destruïda la falsa hipòtesi que el català sigui un dialecte provençal, com sosté En Meyer Lübke, segons el qual aqueix dialecte hauria estat introduït a la nostra terra en el segle VIII. Però la naturalesa seriosa del català és oposada al caràcter frívol del provençal; i aquesta observació, que fem nosaltres, és ja una prova del valor etnogràfic i, subtilment científicament el tema, fins de valor biològic. Segons Grandia, la llengua catalana començà al segle VI, i, en opinió del propi autor, seria encara més, moltíssim més antiga. Per En Berlanga l'idioma català és el representant genuí de l'antiquíssima llengua ibèrica; el castellà, segons el mateix, descendeix del celtiber tot éssent un dialecte del català i del gal·lec. La classificació filològica de les llengües que dominaven aleshores a Espanya, s'estableix així: llatino-ibèrica, o catalana; llatino-celta, o gallega; llatino-celtibèrica, o castellana. S'ha de tenir present la circumstància molt significativa que cada una d'aquestes llengües es va formar amb mútua independència.

El primer document escrit en llengua catalana que es coneix porta la data de l'any 819; és l'acta relativa a la consagració de la Seu d'Urgell, mentre que el primer document que s'ha descobert en llengua provençal és de 960. La parla d'En Ramon Llull, portentós geni i elevat esperit de la nostra raça, és la llengua catalana de darreries del segle XIII; no gosem amb la pobresa dels nostres conceptes, lloar la flama espiritual, lloar la finor intel·lectual que, gràcies a l'il·luminat doctor, palpiten en el verb de la nostra terra, verb que, en l'obra d'En Llull, és fet de la carn de la nostra carn i de l'esperit del nostre esperit. El lèxic català empragué aleshores la seva volada vers el firmament de la literatura, on resplendí, com un estel brillant, dins la frescor del seu estil, la crònica del Rei en Jaume, l'ànima noble i el pit ardent del qual prengueren llusors de llegenda sota una cuirassa ideal. Segons Brunet Liati, la llengua catalana a mitjans del segle XIII era la més delitosa i la més comuna entre les altres llengües. Però nosaltres som de parer que la nostra llengua no es pot pendre en consideració més amunt del segle IX en la història de la literatura universal. Ella, amb Bernat Metge, arribà a la modelació suprema de la catalanitat, en forma i en esperit; aixeca aleshores la testa olímpica i extingí l'esguard com un guaita de les llunyanies; la sobrietat del pensament de Bernat Metge era austera, tot i oferint una noblesa augusta, en la qual seria bo que els catalans d'avui prenguéssim exemple.

L'estètica de la nostra llengua, cal reconèixer-ho, ha estat continuada pels millors escriptors i pels més excel·lents poetes de la renaixença del vuitè i del nouè segles. Si l'instint del poble català havia conservat tota la frescor i tota l'espontaneïtat de la llengua, els nostres literats, amb amorosa cura, la reforçaren dins el tremp de l'ànima moderna i la tornaren apta a l'expressió, clara i subtil, de les idees més abstractes conservant-li l'energia d'esperit i conservant-li la dolcesa de forma. L'obra d'En Llull, de l'Anzies Marc, d'En Jordi de Sant Jordi, de l'Eximeno, de l'Arnau de Vilanova, del Rei Jaume, d'En Mut-taner i d'En Desclot ha estat bellament represa per Verdaguer, per Gimerà, per Maragall, per Ruyra, per l'Oller, per Carner, per l'Ors i per molts altres que seria llarg enumerar. La nostra llengua, mercès a aquesta depuració, s'ha convertit en meravellosa instrument per a la cultura i per a la poesia. Té tots els accents, té tots els estils. Va des de l'èqu Shore a l'Atlàntida fins al cant eòlic de Canigó; des de la inquietud inflamada de l'esperit del Comte d'Arnau fins a la clàssica finura que es perd en la paraula del Vent; des de la subtils sentència dels nostres autors del segle XIII fins a la intel·ligència vívida del pensament extraordinari de l'Eugeni d'Ors. Amb ella podem avui serenament pujar al cim de la saviesa antiga, amb ella podem gustar, sense mareig, les més refinades essències de l'art modern. Ella és entrada avui en la plenitud d'un clàssic esplendor, ella té encara les alces per esclatir el nostre esdevenidor. I què dir, i què dir d'una riquesa fonètica com la seva, que té un doble matís en les vocals, i què dir de la bellesa d'un lèxic, com el seu fet d'expressions intraductibles pel seu inefable caràcter autòcton? La llengua catalana té la robustesa del roure dins la veritat dels seus verbs, té al mateix temps la finesa que subdivideix els tons amb delicada superposició. La seva precisió és d'una claredat sense veles. Té energia i és seca, però és dolça i també acaroadora. Sap acostar-se al cor amb tendre emoció de donzella, sap també pintar el cel, la terra i el mar amb colors purs. Reflecta vivament i amb rapidesa els més fugitius estats de l'esperit. Menysprea els orípells, les sonoritats i l'efectisme. Ella ha tingut l'honor d'ésser utilitzada pels més grans entre els més grans; parlo del Dant, ella ha estat celebrada pels més selectes entre els més selectes; parlo d'En Petrarca. Possedeix ella el tresor més riquíssim que li pugui oferir la poesia popular. I qui la parla, aquesta llengua tan clara com l'alba clara? La parlen infants i joves pels plans i per les serres de Catalunya, la parlen en el cor del regne de Múrcia en les Balgars i en les Pitulises. Ella s'ha estès fins a França, on constitueix la llengua popular del gentil Rosselló, s'ha estès fins a l'alta vessant del Tec en el Vallespir fins l'alta vessant del Segre en la Cerdanya, fins l'alta vessant de l'Aude en el Capcir. A Itàlia, en la Sardanya, se l'oïen en els llavis dels habitants de la vila d'Alguer; i se l'oïen també per certs punts de Silesia, de Turquia i de Grècia, on vivien encara tants i tants jueus descendents d'aquells que foren expulsats altre temps de Catalunya.

Templem doncs, catalans, si tre-

ball em per mantenir viva aquesta llengua de mèrits tan grans, tan intensa i tan extensa. Ella és la nostra llengua; treballem, així en les hores de bonança com a través les tempestes, perquè sigui cada jorn més bella, més noble i més respectada; servim-li sense dogma el culte del nostre amor, que ella sap retornar-nos aquest amor amb escreix tant nosmes senyors de nosaltres mateixos; contuem-la sempre amb fervor, celebrem-la i lloem-la, per fi, com el cant permanent de la nostra ànima per la pròxima llibertat de Catalunya.

Tot seguit començà la vetllada musical i literària per l'audició de les «Pregàries Profanes» del compositor català En Josep Sentís. La inspiració delicada i profunda del qual, d'un accent català i universal alhora, pren valor en l'art de l'harmonització simfònica que l'autor desplega i que juga folgadamment, diria's amb les dificultats tècniques més difícils de resoldre. Mlle. Helène Marsan cantà aquestes pregàries amb una càlida veu, ben timbrada i prenedora, reemplaçant a Mlle. Pradier, malalta.

El senyor Cabré llegí un Estramp, d'En Jordi de Sant Jordi, un Cant d'Amor d'Anzies Marc i el Pus amant mair, de Leonard de Sors, éssent molt aplaudit. Però la nota sensacional de la festa fou donada per l'execució de l'Himne als fadrins vermells, música d'En Josep Sentís i lletra d'En J. Pérez-Jorba, cantat, amb un ardor digne de la peca i amb un art aclençat, pel tenor J. Magné.

Madame Albert-Birot, muller de l'eminent poeta cubista Jierre Albert-Birot, va llegir, amb diòcia clara i amb emoció senzilla, traduccions de poemes de Guanyabens de Maragall, de Carner i de Planas i Font.

En Sarto, admirablement acompanyat al piano per la senyoreta Concepció Compte, cantà «La Pastoretta», «La Filla del Marxant» i «Els tres

tambors» amb una delicadesa de veu que suscitava l'èmfoc més plascívola en l'auditori.

La segona part del programa fou inaugurada per un concert de violí i piano, a càrrec d'En Joan Sentís i senyoreta Na Concepció Compte, els quals executaren les següents peces: «Romanes en fa», de Beethoven; «Cavatines», de Raff; «Berceuses», d'En Josep Sentís i «Mazurkas», de Wieniawski, demostrant En Joan Sentís que és un artista de la més excel·lent escola per la unitat d'estil que desplega i per l'expressió que dona a les seves interpretacions. Segueix verament les petjades de Sarasate i se li obren propers dies de glòria. La senyoreta Compte és la millor de les pianistes que es puguin demanar per a acompanyar el violí i el cant.

Després vingué el torn consagrat a la lectura de poesia catalana moderna pels senyors Creixems, Solsona i Cabré. Es van llegir: «El Càlzer i l'Harne», de J. Verdaguer; «La Tísica», de Claudi Planas i Font; «Nau-sica» (fragment), de J. Maragall; «Cancó del gaudi peremptori», de J. Carner; «Les Bruixes» de Guerau de Liost; «Benestança a Umbria», de J. M. López-Picó i «Fora Crutat» de Ramon de Currel.

El tenor J. Magné cantà «L'Emigrant» d'En Vives i «Per què ploren les mares» de Pere Soler, amb l'art corprenedor que feu conèixer amb gran aplaudiment de l'auditori durant l'execució de l'Himne als fadrins vermells.

Després es llegiren traduccions en català de poemes de Musset, Albert-Birot, Baudelaire i Cocteau pels senyors Solsona, Cabré i Creixems.

Mossèn Tarré tancà la festa amb un discurs de gràcies per als concurrents i per als artistes. Aprofità l'ocasió per declarar, en termes molt cultes i molt elevats, el dret imprescindible que tenen els catalans de parlar llur llengua i d'escriure-la, car dignu, tota disposició legal que pretengui prohibir-ho, és un abús de poder i un crim contra la naturalesa.

Els artistes catalans de París contribuïren al llum de la vetllada amb el donatiu de valioses obres que van ésser ofertes a la concurrència mitjançant una tombola.

La segona part del programa fou

Les Conferències sobre Litúrgia

La Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat de la barriada de Sant Gervasi, té començades les seves conferències sobre la Litúrgia que ha organitzat per aquesta setmana. Les lliçons tot just iniciades sobre aquest ideal litúrgic, tenen tanta transcendència i donen una orientació tan alta en el viure cristià, que voldríem veure aplegats en el temple parroquial de la Bonanova, tots els qui desliren la plenitud d'acció cristiana en aquest moviment de restauració litúrgica. Fa bé de sentir i de veure la concurrència de fidels. S'ha vist amb gran plaer gent del cor de la ciutat assistir a aquestes actes; tant s'hi val la llunyania del lloc on són donades les conferències, com també res pot la temperatura hivernenca. Repetim que dona bé de veure aquest estol de fidels aplegats sota aquest ideal nobilíssim que tants bons fruits ha de donar en la vida de l'Església.

Tant de bé hi siguem tots incorporats fermament a la vida de l'Església, per mitjà d'aquests al·liconaments, incompresos moltes vegades per molts la seva sublim missió en el nostre viure social i identificats amb l'esperit de la Sagrada Litúrgia, en faci més entenedora la seva acció per damunt de les ànimes. Que el que se'ns fa entendre ara en aquesta labor de cristianisme integral quedi plasmat en el nostre fervor col·lectiu, individual i de primàcia en tots els nostres deures religiosos. L'home cristià — deia un extim liturgista — no és un ser isolat, posat en el món com homenatge solitari a Deu al mig d'un desert; ni l'Església és dividida en nombroses capelletes individuals; l'Església és una, santa, catòlica i apostòlica, i tots els cristians són membres d'ella; sigui també la nostra devoció no una veu escadussera, ni un gest que de lluny s'obria, sinó una veu més, en el gran cor de tota la cristiandat, un poc del ritme universal en actitud d'adoració suprema; i sigui la nostra obra d'a-

postolat, seguint el consell de Sant Pau, el formar-nos uns als altres amb himnes i cants espirituals, cantant de Déu amb la gràcia de nostres cors.

Hem aquí els temes que queden aquests dies per a ésser glossats.

Dia 24. — «Litúrgia popular de Nadal», pel reverend Mossèn Antoni Griera.

Dia 25. — «El cant litúrgic», pel reverend Mossèn Francesc Balcells.

Dia 27. — «L'esperit popular i la litúrgia nadenal», pel reverend Mossèn Josep Gros.

Les conferències comencen a un quart de vuit de la vetlla, després d'una breu preparació musical.

La campanya del Marroc

PADRINES DE GUERRA

Demanen padrines de guerra el sergent Josep Novoa i el soldat Sebastia Portés Busquets, de la 4.ª bandera, 11.ª companyia del Tercer Estranger, destacada a Dar Quebdani, comandància de Melilla.

La biblioteca del doctor Barraquer

El que va ésser il·lustre canonge d'aquesta Seu doctor don Caietà Barraquer, va deixar la seva importantíssima biblioteca al Seminari Conciliar de Barcelona.

Avui han estat traslladats els llibres de l'eminent historiador al Seminari, on han estat rebuts pel digne bibliotecari del mateix mossèn Jaume Bar-ra.

Aviat seran catalogats i incorporats a aquelles riques estanteries que tant havia estimat l'autor insigne de «Las casas de los religiosos de Cataluña».

El R. D. de 9 de gener de 1923

La creació de les Cambres de Compensació

El Banc de xecs. — Utilitat que reporta

Com a conseqüència de la gran utilitat que presta al desenvolupament del crèdit les Cambres de Compensació, s'han creat als països de potència econòmica més arrelats els Bancs de xecs. Les primeres han fet del xec el substitutiu més eficaç de la moneda per als afers comercials en gran escala. Les segones institucions han contribuït que el xec fos el mateix servei del bitllet de banc per a les transaccions ordinàries.

Mercès a aquestes honroses institucions, un hom. proveït d'un llibre de xecs en blanc i unes poques monedes les necessàries per a atendre les despeses diàries de casa seva, pot complir al moment qualsevol deute que contregui.

El Banc de xecs devé, per la seva organització, un Banc de banquers, igual que el Banc de l'Estat. Però, es diferencia en que a aquest darrer, la banca privada li confia les seves reserves, i, en definitiva, li arranja la seva balança financera. I el Banc de xecs és ell el qui dona a guardar els seus cabells als altres Bancs privats, convertint-los en sucursals o agents seus.

El Banc de xecs, amb el seu mecanisme perfecte, actua com agència monetària. El poble anglès, habituà a l'ús d'aquests efectes, els prefereix a qualsevol altre pagament en metàl·lic o paper fiduciari. I l'ús continuu del xec fa que qualsevol Banc del país, o persona que conegui la seva naturalesa, l'accepti sense recança.

També, el Banc de xecs, omple una funció especial: la d'operar com a Caixa d'Estalvi, pel sol fet de rebre petites quantitats en dipòsit.

A aquesta classe de Bancs, Anglaterra i Amèrica deuen en gran part el sanejament de la seva moneda i l'estabilitat del canvi de la lliura esterlina i del dòlar. Amb els Bancs de xecs, han millorat el sistema bancari, meravellósment organitzat.

El Banc de xecs preven, i fins assegura, per la seva organització, el perill que correria si un hom lliurés un xec per una suma superior a la que té en dipòsit al Banc. I també el cas de fraudulència que fossin signats i emesos per altra persona que no fos el posseïdor.

III

El primer perill desapareix perquè el Banc de xecs, només emet xecs per quantitats limitades. Cada xec porta impresa la suma que cal remetre. La contrassenya del Banc. En ésser presentats al cobrament, són tallats. Cada llibre de xecs que es remet és equivalent a la xifra dipositada a ses caixes. I la suma remesa és restada en dipòsit fins que el propietari del llibre de xecs els hagi presentats tota al cobrament, i finalment són controlats pels funcionaris del Banc.

I en el cas que fraudulència hagin estat signats i emesos és perillós el seu ús, perquè aquests efectes són emesos a l'ordre. Demés, es controla la signatura del propietari, amb la que té registrada al Banc. I les lleis, per altra banda, apliquen amb molt de rigor el dret.

El Banc de xecs confia els dipòsits que li remeten els seus clients, als Bancs més rics, més solventes i de més crèdit del país. Així, el diner que ell rep, a canvi d'un llibre de xecs, li guanya un interès, el rendiment del qual és la seva font de beneficis. Per la intermediació d'aquests Bancs, doncs, són també emesos els xecs, o transferits a altres Bancs.

Un Banc qualsevol pot vendre una quantitat de xecs del Banc de xecs, sense necessitat d'obrir comptes especials amb els compradors. I, oposadament, pot pagar un xec que se li presenti, sense que corri el risc d'un engany.

Perquè el diner confiat al Banc de xecs passa per serioses conseqüències, caldrà que tronolles tota l'economia bancària del país. Cada Banc té sols una quantitat modesta de les imposicions del Banc de xecs, comparada amb la totalitat. I la pèrdua, per tant, si hi fos, seria molt petita.

Demés, el xec té una garantia que no té pas el bitllet de Banc.

La seva emissió és més consolidada que l'emissió d'aquell qui té el seu afiançament sobre una reserva de títols més que en altra cosa.

Aquesta manera de funcionar és la que li dona un prestigi i li crea una relació de vida amb quasi tots els altres Bancs del país.

Francesc COLINDRES

Visites col·lectives als organismes i institucions de la Mancomunitat i de l'Ajuntament.

La primera de les visites col·lectives organitzades per la Joventut Nacionalista que faran les Societats i Centres de barriada a fi que el poble conegui pràcticament l'obra dels nacionalistes en les nostres Corporacions populars, serà la

VISITA

AL PALAU DE LA GENERALITAT
El diumenge dia 23 de gener a les onze del matí

Seràn visitats els següents Organismes i Institucions:

Institut d'Estudis Catalans, Biblioteca de Catalunya, Laboratori de Fisiologia, Oficina d'Estadística Jurídica, Servei de Conservació de Monuments, Servei dels Mapes Geogràfic i Geològic de Catalunya, Oficina Tècnica de Ferrocarrils, Oficina dels Serveis Telefònics, Departament de Política Social, Institut d'Orientació Professional, Escola de Funcionaris i altres organismes i dependències radicades al Palau de la Generalitat.

Lloc de reunió: El pati de tarongers del Palau de la Generalitat al punt de l'hora abans esmentada començant la visita següentment.

CONFERÈNCIES PREPARATÒRIES

Per tal que els visitants puguin treure el màxim profit de la visita als Organismes i Institucions esmentades, que aquesta primera visita compren es donaran a les Societats i Centres de Barriada conferències preparatòries de la mateixa a càrrec

dels següents conferenciantes de la Joventut Nacionalista:

Dijous dia 23 de gener a les deu de la nit.

Casal Nacionalista de la Barceloneta, Alegria, 9; Conferenciant, Francesc Vendrell; Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, Wad-Ras, 208; Conferenciant, Josep Millàs Raurell; Ateneu Nacionalista Vriaguer, Nàpols, 215; Conferenciant, Manuel Bastó Durán; Casino de Sans, Sans, 114; Conferenciant, Lluís M. Arnau.

Divendres dia 24 de gener a les deu de la nit.

Centre Popular Català de Sant Andreu, Sant Andreu, 146; Conferenciant, Josep Mari.

Dissabte dia 25 de gener a les deu de la nit.

Casino Regionalista de la Bordeta, Sagunt, 2; Conferenciant, Juli Vila; Lliga Regionalista de la Creu Coberta, Cortes Catalanes, 380; Conferenciant, Manuel Renaga; Ateneu Obrer Català de Sant Martí, plaça del Mercat, 2; Conferenciant, Lluís Valeri; Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia, plaça de Santas Creus, 2; Conferenciant, Manuel Sabatà.

La Mancomunitat ha donat tota ajuda de facilitats perquè la seva obra sigui coneguda el més perfectament possible dels visitants.

Oportunament es fixarà la data de la segona visita col·lectiva que s'escaurà organitzant.

Conferència d'En Trias de Bes

Associació Catalana d'Estudiants

Ahí, a la sala d'actes de l'Ateneu tingué lloc una altra de les conferències organitzades per l'Associació Catalana d'Estudiants, a càrrec d'En Josep M. Trias de Bes, el qual parlà d'autonomia universitària.

Historia, el conferenciant, de manera clara i sintètica, el moviment autonomista universitari català, estudiant la tasca realitzada pels dos Congressos Universitaris Catalans. El I Congrés, que de cop pogué semblar de caràcter purament obstructionista i iconoclasta, fou però substancialment constructiu. En el II Congrés hom arriba a un altre grau: hom proclama la catalanització de la universitat i hom parla d'autonomia universitària.

Referint-se al projecte d'estatut universitari recentment elaborat a Barcelona, amb motiu del R. D. d'En Sillo, opina el conferenciant que fou una cosa equivocada, per ésser excessivament tècnica: hi mancava el flamejar de l'esperit i de l'ideal.

Cita els casos de la universitat lliure de Brusselles i de la Universitat de Gant, que són tan vives per això, precisament, per l'ideal abundant que les fa viure. En canvi avui pot dir-se que és cosa gairebé morta la Institució Lliure d'Ensenyament de Madrid, perquè ja no té l'escalf d'ideal (equivocat o no) que li imprimí el seu fundador. En Francesc Giner de los Rios.

Diu que cal anar a la conquesta de la universitat: no anem a destruir-la, sinó anem a catalanitzar-la. Un excel·lent camí, una excel·lent nostra d'aquesta tasca viva de catalanització, és per exemple la instauració d'onze cures que l'Associació Catalana d'Estudiants ha establert dins la mateixa universitat.

Seguint per aquests camins, assolirem el nostre ideal: la universitat catalana, la universitat viva i fecunda.

Amb podria aplaudiments fou coronada la conferència d'En Trias de Bes per la selecta i nombrosa concurrència, entre la qual veïem els professors senyors Carreras, Ariau, Boix, Bellido i Solé de Solà, molts estudiants, i també escolit element femení.

Questions socials

EL CONFLICTE DE CALELLA

Segons referències, la intervenció del governador en el conflicte de Calella no ha donat el resultat que desitjava, de manera que no es veu per ara solució per cap cantó.

DE LA VAGA DEL METROPOLITA

La policia detingué ahir a la tarda un individu que repartia fulles impreses contenint una al·locució del comitè de la vaga del Metropolità.

La detenció obedi a que les fulles no tenien peu d'impremta.

Conduïts a l'inspecció general es posà en clar que no eren fulles clandestines i que el no haver-hi peu d'impremta era degut a un descuit.

Els detinguts han estat posats en llibertat.

En les fulles esmentades es censura a l'empresa perquè no ha respost a les bases presentades pels obrers i a l'Ajuntament perquè no hi intervé.

Anuncia perills per al cas de continuar la vaga, i entre altres coses, diu que el carrer de Salmoron baixa de nivell damunt del túnel.

Finalment diu que els obrers arribaran fins l'extrem on se'ls conduïx i declina totes les responsabilitats.

Circula el rumor que la casa Ormaechea es disposa a reprendre les obres del Metropolità utilitzant personal no pertanyent al Sindicat únic.

Preguntat el governador si tenia alguna notícia sobre el conflicte del Metropolità, va contestar que no en tenia cap.

Avui, a les deu, els obrers del Metropolità celebraran un miting al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria.

Hi parlaran, entre altres, Amador, Pestaña i Seguí.

ELS SIMILARS DE QUINA

El Sindicat Lliure Professional d'Ajudants i Similars de cuina convocà a una Assemblea general que es celebrà demà, dijous, a dos quarts d'onze de la nit, al domicili social,

Un monument barceloní

La parròquia secular de Sant Pau del Camp

Restauració. La festa de demà

El temple mil·lenari de Sant Pau del Camp, joia de Catalunya i la més notable de Barcelona per la seva antiguitat, alçat vora maseix, com alberg hospitalari a la fe dels vianants, és la via romana que unia la nostra ciutat amb la imperial Tarragona. És una monjoia arquitectònica preadistima dels primers esplets triomfals de la vida cristiana a la nostra terra, i un reliquari patriòtic on hi aldea el record dels comtes progenitors de la nacionalitat catalana i que amb tanta estima el referen de la petjada destructora dels sarraïns.

Ha estat de Déu que les malvestats del temps, de les guerres i de la mateixa inconsciència, sovint la pitjor, no l'abruessin fins en els fonaments. Totes elles hi han clavet llur urpada; emperò esgalabrat i tot, ha servat la seva ossamenta per a recobrir nova vida.

De suau, poc a poc ha anat refent-se humilment, quietament, però bellament. A les lliberacions d'ahir, de les sutures interiors, que li insuflaven esperit juvenil, s'ha desfet, ara, d'adossaments que li estrofeien sa vetusta gentilesa i s'arrapaven damunt d'ell a tall de crans afrosos.

L'edifici que hi havia enxufat entre les façanes de ponent i nord, ha estat aterrat; i ho ha estat refent els vells murs amb cura amorosivola i assenyada. I el temple de Sant Pau del Camp se'ns mostra ara, en aquell indret amb tota sa primitiva galaia, i la façana principal, d'un interès arquitectònic singularíssim pels seus detalls d'ornamentació pre-romànica, reprèn, amb sa bruna patina, tot l'escolt de sa secular bellesa.

La visió d'aquest conjunt és esplèndida. Hom s'hi sent esponjat de goig i s'hi fletaria de gnolls, en sacra veneració, esguardant aquelles parets i portalades, retornades a la vida i remembradores d'èpoques preterites i heroiques de la nostra fe i catalanitat.

Però aquesta visió, encara a fer més formosa extralenta al terreny sobreposat al nivell del carrer i que colga els baixos murs, es oculta als vianants malgrat tenir-la als ulls mateix. Una paret de tanca, com encercles vil i aiaja, tapa esguard tan enciser i delitós. I això si que caldria capgirar-ho. Substituïda aquella, per un escalon envergat de ferro, aquell tros del carrer de Sant Pau prendria un altre caràcter, tot ple de gràcia senyorial, que a l'ensens d'enlaira i ennoblir l'esperit de la

multitud abigarrada que hi transita n'espargiria el baf de caserna i baixà democràticament que abundoni mení hi camps.

Són les petites coses que fan boniques les ciutats; són els petits detalls que mostren l'enginy d'urbanització i aquell racó del carrer de Sant Pau d'emprims i escardotars coanopolitans que circueixen la joia mil·lenaria del temple, bé se'n plora de la mà benivolent dels prohoms de la ciutat exornar-la amb l'augusta dignitat que reclama. Més que els maseix, paros, cal per a la cultura de l'edifici, redimir als ulls de tothom les nobles construccions que revelen el geni peculiar del patrimoni artístic de la ciutat.

Go que ara s'ha fet a Sant Pau és obra de la generositat d'un ciutadà que a l'amor a les bel·leses religioses i artístiques, hi ha volgut afegir manar la humilitat anònima. Tots els amics d'aquestes, li resten el nostre més sincer homenatge, així com a qui n'ha estat ànima impulsiva, el senyor rector de la parròquia, doctor Manuel Rovira.

Demà, doncs, que és la festa de Sant Pau, el guardor de les malalties nervioses, i que la ciutat de segles hi va en romatge per a inscriure en les planes del Llibre que porta el nom del gloriós apòstol, cal que tot amb goig i orgull contemplem la construcció d'ara que dona l'aspecte de non-nat al temple, i siem, no sols admiradors, sinó, en quant puguem, cooperadors de la total restauració i embelliment d'aquesta gamma mil·lenària.

A la parròquia de Sant Pau del Camp, demà, dijous, hi hauran misses des de les set a les dotze; a les deu, missa solemne, cantant-se una missa polifònica amb gran massa coral i acompanyament d'orgue i instruments de corda; farà el penegric del sant el reverend doctor Joaquim Masdexeix, prevere, catedratic del Seminari; assistirà la M. I. Junta d'obra i els senyors regents veïns.

A dos quarts de sis de la tarda, Sant Rosari, visita al Santíssim i començarà la Novena, que continuarà tots els dies a la mateixa hora; serà per l'esmentat orador sagrat, acabant-se amb el cantic dels goigs.

Diumenge, dia 28, festa de la Torreboda, a les deu del matí, missa solemne, i a la tarda sermó pel reverend Mn. Josep Garrós, prevere.

Polítics

A FIGUERES

Al d'istricte de Figueres ha començat ja la campanya electoral a favor de la candidatura del Dr. Pi i Suñer, el qual ve a la reelecció amb l'ajut de tots els sectors nacionalistes. No podrà, certament, utilitzar-se de tocatarians els empordanesos.

El diumenge se celebraren importants actes de propaganda de la candidatura del Dr. Pi als pobles de la Jonquera, Cantallops i Campany, prenent-hi part, entre altres significades personalitats, el diputat de la Mancomunitat senyor Noguera i Comet. La campanya seguirà la sense interrupció fins el dia de la lliura.

Com a contrincant del Dr. Pi es parla d'En Rius i Rius, l'ex-republicà i ex-nacionalista, però és difícil que el «marquesito» vulgui exposar-se a fer un segur però ben merescut paper ridícul. De totes maneres el sol fet d'haver corregut el rumor de la seva presentació ha tingut la virtut d'aixecar l'entusiasme de tots els nacionalistes del d'istricte, els quals es disposen a donar una lliça ben merescuda al veritable director de la U. M. N., a l'autor de la proposició contrària a donar els telèfons de Barcelona a la Mancomunitat i altres actes que a la memòria de tots els bons catalans estan ben presents.

SORTINTS

Marxaran ahir a la nit cap a Madrid l'ex-ministre senyor Garmón, el senador senyor de la Mora i l'agregat militar a l'Ambaixada de l'Argentina a Espanya, En Francesc Jordán.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La Societat de les Nacions

Ginebra, 23. — El president en exercici del Consell de la Societat de les Nacions ha circulat les invitacions per a la reunió que se celebrarà a París el pròxim dia 29 del corrent. — Havas.

Ginebra, 23. — La Comissió consultiva sobre la prohibició de l'opí ha publicat un informe sobre les mesures immediates a adoptar contra la venda il·legal del dit producte.

Aquest informe serà discutit per la Societat de les Nacions en la reunió que celebrarà el dia 30 de l'actual. — Havas.

Funerals per Benet XV

Roma, 23. — Amb motiu del primer aniversari de la mort de Benet XV s'han celebrat solemnes funerals a la Capella Sixtina, havent-hi assistit nombrosos cardenals, individus de la noblesa i del cos diplomàtic acreditat prop del Vaticà i altres nombroses personalitats. — Havas.

La pau greco-turca

Lausana, 23. — Tots els indicis semblen indicar que s'arribarà a una ràpida conclusió de la pau greco-turca. Dintre de dos o tres dies es creu que es coneixerà la important qüestió de saber si el programa mínim redactat a París ha estat acceptat o no per la delegació otomana. — Havas.

Les execucions a Irlanda

Dublin, 23. — Comuniquen de Dundalk que han estat executats tres individus que foren capturats portant armes blanques i de foc. El nombre d'execucions portades a cap per aquest motiu fins ara és de 48. — Havas.

La qüestió de Tànger

Prís, 23. — Durant una reunió del comitè de Grans Conferències sobre qüestions colonials, el diputat pels Alps Marítims, senyor Leon Baroty, pronuncià un discurs tractant la qüestió de Tànger.

Declarà el senyor Baroty que Tànger era una ciutat que pertanyia indisputablement al soldà del Marroc. Acabà dient que Espanya no havia de tancar res absolutament del protectorat de França. — Havas.

El grup vitícola francès

París, 23. — El grup vitícola de la Cambra de diputats ha adoptat els següents acords:

Primer. — Presentar un projecte de llei destinat a unificar i simplificar les taxes aranzelàries que graven els mostos i vins generosos.

Aquest projecte de llei estarà redactat, tant com sigui possible, dintre els límits del conveni comercial franco-espanyol.

Ajustant-se a aquest projecte, els drets actualment vigents seran mantinguts, per a tots aquests productes fins als dotze graus efectius o potencials de sucre. Per damunt dels dotze graus, es obrarà un dret uniforme proporcional al nombre de graus efectius o potencials en què s'excedeixi del límit prefixat.

Segon. — Oposar-se a l'aprovació pel Parlament del dit conveni franco-espanyol, puix aquest resulta oneros per als interessos dels viticultors francesos i algerins, i a més a més és d'una manifestació inútil-pràctica en què es refereix als vins francesos de tipus espanyol.

Tercer. — Demanar immediatament la derogació d'aquest conveni en el termini previst, o sigui abans del dia 9 de febrer vinent.

Quart. — Afavorir en tot el possible la producció a Algèria de plàtans i fruits primerencs, puix aquest cultiu podria substituir en part al de les vinyes, amb la qual cosa sortirien beneficiats els viticultors de la metropoli. — Havas.

L'agitació comunista de París

París, 23. — Aquest matí han estat practicats nombrosos registres en els barris extrems de la capital, i sobretot en els domicilis dels comunistes i anarquistes més coneguts, als quals es considera complicats en les propagandes fetes tant a França com a l'estranger contra l'ocupació de la conca del Ruhr.

La policia detingué un comunista als afores de París. — Havas.

L'OCUPACIÓ DEL RUHR

París, 23. — El president del Consell, senyor Poincaré, ha facilitat al president i ponent de la comissió de Finances del Senat dades i explicacions sobre les mesures adoptades mancomunadament per la Comissió de Reparacions i l'Alta Comissió Interaliada.

Al mateix temps donà explicacions sobre les condicions en què han d'ésser aprofitades les penyes productives preses per França i Bèlgica al Ruhr i el producte que esperen treure d'elles els aliats. — Havas.

Berlin, 23. — Comuniquen d'Essen a l'agència Wolf que el personal de les mines pertanyent al senyor Fritz Thyssen, han tornat a reprendre el treball. — Havas.

Berlin, 23. — La Federació de Sindicats ha dirigit a tots els empleats i obrers de la conca del Ruhr un manifest exhortant-los a perseverar en la seva actitud, exigint que siguin retirades les tropes aliades de les mines. — Havas.

Berlin, 23. — La Federació d'empleats ha acordat remetre de dos cent a quatre cents marcs diaris a tots els individus afiliats a la dita Federació que hagin sofert perjudicis ocasionals per les mesures derivades de l'ocupació. — Havas.

Berlin, 23. — Telegrafien de Dortmund que com a conseqüència d'un acord concertat per les autoritats d'ocupació amb el consell d'exploració de l'estació, s'ha reprès el tràfic cap a Dortmund Sud. — Havas.

Düsseldorf, 23. — L'enviat especial de l'Agència Havas al Ruhr comunica que en la majoria dels centres industrials no ha estat complimentada l'ordre relativa a la vaga general. Tots els transports per ferrocarril han seguit efectuant-se amb perfecta regularitat.

Els empleats de ferrocarrils de Dortmund i els obrers de les mines d'Elisenkirchen que comencaren ahr la vaga, han deixat la seva actitud, representen el treball.

Exceptuant solament alguns punts com a Bochum i Rocklinghausen, el treball continua amb tota regularitat.

Tampoc es té notícia d'haver esdevingut desordres. — Havas.

París, 23. — Comuniquen de Londres al «Matin» que les entitats carboneres d'Hull s'han negat a executar les ordres de carbó procedents d'Alemanya. — Havas.

Colònia, 23. — El director de l'Oficina de Finances s'ha negat, malgrat l'ordre d'expulsió dictada per l'alta comissió interaliada, a sortir del territori ocupat. En vista d'això, el representant britànic a l'alta comissió ha decidit fer-lo expulsar pels policies anglesos i francesos. — Havas.

Berlin, 23. — El Govern del Reich ha enviat als governs francès i anglès i belga una nota protestant contra les ordres de les autoritats franceses a la regió recentment ocupada.

En la dita nota protesta també el Reich contra la participació del representant d'Itàlia en les dites ordres emeses per l'alta comissió, invocant que la convenció sobre Renània s'estipulà únicament entre els governs de França, Anglaterra, Bèlgica i Alemanya. — Havas.

Berlin, 23. — Segons l'Agència Wolf, la resposta del govern francès a la nota del Reich, a propòsit de l'incident de Bochum, declara que tot acte que pugui ésser interpretat com una amenaça a les tropes que com a mesura de seguretat acompanyen els enginyers interaliats, serà energicament reprimat. — Havas.

París, 23. — Segons «Le Temps» en la reunió que celebraren ahr el president del Consell i els seus companys de Gabinet es decretaren diverses mesures de caràcter militar i econòmic que seran aplicades segons ho exigeixi la situació.

El dit periòdic creu saber que seran reutilitzats nombrosos enginyers metal·lúrgics i de mines, els serveis dels quals seran utilitzats als territoris ocupats. — Havas.

Düsseldorf, 23. — Ha sortit amb direcció de França un tren compost de 12 vagons carregats de coque.

Aquest tren porta 435 tones de carbó i 400 de coque, incautades el dia 18,

3.765 de carbó i 2.500 de coque incautades el dia 19.

En un altre tren han estat carregades 14.207 tones de carbó i 2.000 de coque incautades el dia 20.

La major part del coque confiscat serà posat en barcasses i dirigit a Estrasburg. — Havas.

Düsseldorf, 23. — El general Simon s'ha negat a posar en llibertat l'industrial Thissen, la qual li havia estat demandada pels directors de les explotacions d'Essen.

El general Degeute també s'ha negat a alliberar el senyor Spilner, director dels establiments Stines. — Havas.

Brusselles, 23. — Comuniquen d'Aquisgran a la «Libre Belgique» que ahr un individu feu alguns disparos de revòlver contra un oficial del servei d'enllaçament que es trobava a la residència del quarter general belga.

L'agredit no fou, afortunadament, ferit. — Havas.

París, 23. — El periòdic «Le Temps» assegura que, abans i després del Consell de ministres celebrat aquest matí a l'Eliseu el president del Consell, senyor Poincaré, ha tingut una sentada amb els seus companys de Govern, per a tractar de la qüestió monetària al Ruhr, assistint-hi el Director del pressupost i el control financer del ministeri d'Hisenda, que acaba de tornar del Ruhr. — Havas.

Colònia, 23. — Segons la «Gaceta de Colònia», la Direcció de Ferrocarrils ha donat ordres al seu personal per a que no obediixi altres ordres que les emanades de la dita Direcció. — Havas.

Düsseldorf, 23. — Les propagandes i tripijocs del grup d'agents del Govern alemany, han fracassat per complet.

S'afirma que la Reichswehr no prestarà cap destacament armat per a la vigilància de les duanes, fora dels territoris duaners. — Havas.

Essen, 23. — Els funcionaris alemanys de Correus, Telegrafs i Telefons, han estat reforçats amb militars i personal francès, amb l'objecte d'assegurar el servei per als aliats. — Havas.

Nagúncia, 23. — Els industrials detinguts al Ruhr, que han estat traslladats a aquesta capital, comparixeran demà davant el Consell de Guerra del Quarter General francès. — Havas.

Colònia, 23. — Ha estat donada la ordre de retirar les tropes que vigilaven la sucursal del Banc de l'Imperi. — Havas.

Berna, 23. — A la sessió celebrada avui pel Consell Federal s'examinà el procediment o no invitar la Societat de Nacions per a que intervingui en prò del manteniment de la pau al Ruhr; però en vista de les circumstàncies actuals, s'acordà que no es pot deliberar. — Havas.

Londres, 23. — El «Manchester Guardian» diu que el delegat anglès a la Comissió renana ha manifestat que no s'oposava a les sancions del Govern francès en la zona d'ocupació anglesa, sinó que procedia ajustant-se a les estrictes instruccions que li havia donat el Ministeri de Negocis angles.

Segons les dades obtingudes als centres autoritzats, pot assegurar-se que el canvi d'actitud del representant anglès aquests darrers dies és degut a un telegrama del Govern britànic, telegrama que li fou presentat durant la reunió celebrada a la Comissió renana. — Havas.

Brusselles, 23. — El Consell de ministres s'ha reunit estudiant les qüestions derivades de l'ocupació del Ruhr. El ministre d'Hisenda proposà de trametre empleats de duanes a la regió ocupada. — Havas.

Berlin, 23. — Les autoritats d'ocupació han suspès per tot el que falta de mes la publicació del diari «Düsseldorf Nachrichten». — Havas.

Berlin, 23. — Els obrers dels pous d'Hugo Stinnes s'han declarat en vaga aquest matí a conseqüència de no haver-los volgut rebre el general Degeute. — Havas.

Londres, 23. — Els diaris publiquen un despatx de Berlín, que diu: El senyor Sembach, director general financer alemany, ha estat detin-

gut a Aquisgran per les autoritats belgues.

S'assegura que ha estat embargat el Banc de Ludwigshaven. — Havas.

Düsseldorf, 23. — Segueix regnant calma a la conca del Ruhr.

Unicament s'assenyala una vaga local, o sigui la paralització d'una fàbrica de Boihausen, que ocupa mil cinc cents obrers.

El treball segueix amb normalitat a les mines i a la indústria metal·lúrgica.

Es segueix parlant de vaga general, però fins ara no s'ha realitzat. — Havas.

Berlin, 23. — Els diaris publiquen la contesta donada pel Govern francès a l'Encarregat de Negocis d'Alemanya a París a propòsit de la protesta formulada pel Reich contra la detenció de determinades personalitats a la conca del Ruhr.

El Govern francès rebutja de ple aquesta protesta, declarant que totes les mesures adoptades al Ruhr tenen plena justificació i són conseqüència de les violacions del Tractat de Versalles començat pel Govern alemany.

El Govern francès està decidit que es compleixi aquest Tractat i es reserva l'aplicar les sancions més necessàries a conseqüència de l'actitud del Govern del Reich, dels funcionaris d'aquest o dels súbdits alemanys.

Una nota oficial diu que les noves sancions no impediran a Alemanya de perseverar en l'actitud adoptada en defensa del seu dret. — Havas.

Düsseldorf, 23. — L'alcalde de Duisburg ha estat detingut per les autoritats belgues i comparixerà davant d'un Consell de guerra. — Havas.

La qüestió de Mosul a Lausana

Lausana, 23. — La Comissió de Clausules militars se reuní aquest matí per a tractar de la qüestió de Mosul.

El delegat turc Ismet Baixà feu una detinguda exposició sobre les reivindicacions otomanes.

Lord Curzon, en nom del Govern anglès, declarà que la Gran Bretanya refusa l'arbitratge de la societat de les Nacions en aquesta qüestió.

Després d'intervir-hi el delegat francès, Ismet Baixà declarà que contestaria en la sessió que ha de celebrar-se aquesta tarda. — Havas.

Lausana, 23. — La Comissió que entén en els assumptes territorials ha tornat a reunir-se aquesta tarda a les sis, contestant Ismet Baixà els diversos punts plantejats aquest matí per Lord Curzon.

Ismet Baixà ha declarat que la Delegació turca no podia consentir que fos arranjada amb un arbitratge la qüestió de la sort d'un territori que forma part integrant de Turquia, i ha posat de manifest que la Delegació britànica s'havia oposat terminantment que la qüestió de Mosul fos sotmesa a un plebiscit en aquella població.

Acabà dient que el Mosul és territori turc, i que, per tant, ha de continuar essent turc.

Intervingueren després en sentit conciliatori alguns delegats, però Ismet Baixà manifestà que mantenia íntegrament les seves anteriors declaracions. — Havas.

Les intrigues alemanyes a Txecoslovàquia

Praga, 23. — Han estat detinguts el director de l'Oficina d'Hisenda i dos alts funcionaris, acusats de complicitat en les propagandes que els agents d'Alemanya realitzen. — Havas.

Stinnes està malalt

Berlin, 23. — Segons la «Gaceta de Voss» Hugo Stinnes, és a Oberhof (Turingia) malalt, i el seu estat inspira alguna inquietud. — Havas.

Agregat militar argentí

Buenos Aires, 23. — El coronel Enric López Riberola ha estat nomenat agregat militar a l'Ambarxada de París i Brusselles. — Havas.

Els fets d'un boig a Itàlia

Roma, 23. — En un poble de vora Ravenna, un camperol, qui es tornà boig sobtadament, va matar a tres persones a cops de desfil. Dues d'aquestes persones són la seva muller i una filla de tretze anys.

Fou mort a trets pels carabinieri en el moment en que anava a degollar un noi que tenia la agarrat pel coll. — Havas.

Una anarquista mata el redactor en cap de «L'Action Française»

París, 23. — Aquesta tarda la coneguda anarquista senyoreta Berton penetrà en les oficines del periòdic «L'Action Française» amb la pretensió de veure el director.

L'ha rebuda el redactor en cap de dit periòdic, i allavors la senyoreta Berton li disparà alguns trets de revòlver matant-lo. Després intentà suïcidar-se, però fou subjectada.

La detinguda fou conduïda davant del jutge instructor, havent declarat que la seva intenció era haver mort el director del periòdic. — Havas.

Leygues reelegit

París, 23. — El senyor Leygues ha estat reelegit president de la Comissió de Negocis Estrangers. — Havas.

Els «camelots du Roi» assalten les impremtes de «L'Oeuvre» i «L'Ere Nouvelle»

París, 23. — Anit passada un grup format per un centenar de «camelots du roi», penetrà violentament a la impremta i tallers del periòdic «L'Oeuvre», fent-hi grans destroces.

Vuit linòtipes de les dotze que hi havia als tallers quedaren completament inutilitzades.

La policia pogué detenir set dels assaltants. — Havas.

París, 23. — La manifestació de «camelots du roi», en retirar-se dels tallers de «L'Oeuvre», es traslladà al davant de les oficines del periòdic «L'Ere Nouvelle», on foren trencats alguns vidres, privant la policia que es cometessin altres destroces. — Havas.

París, 23. — Han estat posats en llibertat els set «camelots du roi» detinguts anit passada durant les manifestacions realitzades davant dos periòdics.

El jutge instructor, després d'interrogar-los, ha acordat que no haurien de seguir empresonats, encara que hagin d'ésser jutjats pel Tribunal correccional. — Havas.

La Comissió de Reparacions i la moratòria a Alemanya

París, 23. — Com a resultat de la conferència que celebrà ahr al matí el cap del Govern, senyor Poincaré, amb el president de la Comissió de Reparacions M. Barthou, aquest ha donat instruccions als membres d'aquella tocant a la redacció definitiva de les condicions en les quals s'hagi de concedir la moratòria a Alemanya per als anys 1923 i 1924.

El senyor Barthou ha redactat el projecte d'acord i la carta que ha d'ésser dirigida a Alemanya quan s'hi trameti el dit projecte.

Això ha estat comunicat a títol oficial i confidencial a totes les altres delegacions de la Comissió de Reparacions. — Havas.

Explosió a Ingolstadt

Múnic, 23. — S'ha produït una violenta explosió a l'antic castell d'Ingolstadt, a conseqüència de la qual han resultat mortes onze persones.

No es restableix el servei obligatori a Alemanya

Berlin, 23. — Una nota oficial desment l'informació segons la qual Alemanya havia acordat restablir el servei militar obligatori. — Havas.

El pa a Dublín

Dublin, 23. — Ahr tancaren llurs portes els establiments de farina de l'Estat lliure. La dita detenció ha estat per efecte del conflicte entre patrons i obrers. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍDIES

Dimecres, 24 de gener de 1923

El Govern i Catalunya

REMARCAVEM dies enrera el contrast que ofereix el silenci del Govern amb l'actitud de la premsa de Madrid i altres ciutats de les terres d'Espanya i dels partits que representen sectors vius d'opinió dretista, com el maurí i el social popular, que han expressat llur opinió sobre el plet català.

Diaris de tots els matisos i personalitats d'aquells partits han manifestat suara llur pensament sobre el nostre problema, cadascú, naturalment, des del seu punt de vista. L'únic que ha callat fins ara és el Govern, aquest govern de concentració lliberal que no sembla tenir altra preocupació veritable que el nomenament d'alcaldes de R. O. i la preparació de les eleccions.

El govern, tanmateix, sembla que hauria de tenir quelcom a dir en la qüestió catalana. És un dels problemes vius que s'ha trobat plantejats i que caldrà resoldre una hora o altra.

El mestriol discurs d'En Cambó a la Barceloneta, que encara el Govern no ha recollit ni contestat, amb imprudència temerària, ha creat arreu un ambient favorable a cercar un camí de solució. Uns estadistes veritables, uns estadistes dignes d'aquest nom, haurien recollit immediatament un discurs com el de l'illustre cabdill nacionalista, i haurien aprofitat l'ambient que ha promogut.

El silenci del govern en una qüestió tan vital per al país inclou una responsabilitat i un perill. És que espera el govern que es produeixin incidents aguts, estats passionals, per a intentar una solució al nostre plet? Pensi el govern que, si continuen les coses així, aquests incidents aguts, aquests estats passionals es produiran fatalment, sense que ningú no els provoqui i sense que ningú no pugui evitar-los.

Aleshores serà molt més difícil resoldre el problema. Aleshores caldrà improvisar les solucions, sota la pressió de les circumstàncies, precipitadament, amb greu perill que fracassin. Ara, en canvi, el govern trobaria un ambient de relatiu desapassionament, un ambient favorable a les temptatives de concòrdia. Recordi tothom el que passà a Cuba i a Filipines. L'any 1898 els governs espanyols feren concessions absolutes que arribaren massa tard. Dos anys abans, en 1896, encara haurien estat oportunes reformes molt menys radicals que les que fracassaren en 1898. Una prudència elemental aconsellaria els governants espanyols a no reincidir en les mateixes errors que foren tan tràgicament liquidades al Tractat de París.

Ahuc per egoisme caldria que el govern, com notàvem dies enrera, resolgués el plet català o hi cerqués camins de solució. No és de creure que el govern de concentració lliberal pensi passar ràpidament pel poder. Segurament aspira a governar durant una etapa prou llarga per a desenrotllar un programa i una actuació. Cal, doncs, que procuri estalviar-se conflictes innecessaris i que cerqui una solució al plet nacional de Catalunya abans que l'ajornament l'enverini i el compliqui més.

Què pensa el govern de la qüestió catalana? Aquesta és la pregunta la resposta a la qual esperen impacients Catalunya i les altres terres d'Espanya.

La Fundació Bernat Metge

Els primers adherits

Novena llista de subscriptors

Aquesta és la novena llista dels primers adherits a la gran empresa d'edició dels clàssics grecs i llatins, portats a la nostra llengua.

Per l'agombolament d'adhesions rebudes darrerament, continuarem publicant aquestes llistes fins a mig mes vinent.

El primer volum de la col·lecció (Lucreti de la Natura) sortirà dintre dues setmanes i serà repartit durant el febrer.

Associació Protectora de l'Ensenyament Català (Barcelona).
Orfeó Català (Barcelona).
Lluís A. Sedó (Barcelona).
Biblioteca Popular de Sallent.
Biblioteca Popular de Valls.
Biblioteca Popular d'Olot.
Biblioteca Popular de Canet de Mar.
Biblioteca Popular del Vendrell.
Biblioteca Popular de Borges Blanques.
Biblioteca Popular de Figueras.
Biblioteca Popular de Pineda.
Ateneu de Girona.
A. Rovira i Virgili (Barcelona).
Lluís Millet (Barcelona).

Josep M.ª Valentí i Soler (Barcelona).
Ramon Vilaplana Forcada (Barcelona).
Francesc Millet Forga (Barcelona).
Faustí Rodríguez Lavega (Barcelona).
Joaquim Degollada (Barcelona).
Joaquim Cumellas Franquet (Barcelona).
Antoni Gabarró (Barcelona).
Francesc Armengol (Barcelona).
Agustí Riera i Pau (Sarrià de Ter).
Josep Claret i Solís (Barcelona).
Grup Montserratí (Mataró).
Francesc A. Ripoll (Barcelona).
Marius Anglada (Barcelona).
Alfons Trias Maxenchs (Barcelona).
M. A. Planas (Barcelona).
Josep Franquesa i Aliberch (Colònia Güell).
Jaume Nubó Puig (Sallent).
Damià Montaner (Barcelona).
Angel Estrem Fa (Falset).
Antoni Vilaró Soler (Barcelona).
Tomàs Noguer i Musqueras (Girona).
Agustí Amargós Escolà (Barcelona).

Les Idees i les Imatges

L'UNIC NACIONALISME

II

... Tot nacionalisme, doncs, pel sol fet d'ésser-ho, per definició, en principi, és incompatible — sempre dins l'àrea de les lleis biològiques col·lectives que alludim en el nostre anterior escrit (1) — amb tot altre nacionalisme.

Un nacionalisme que no fos incompatible amb els altres nacionalismes ja no fóra nacionalisme.

D'aquesta incompatibilitat en neix la competència, de la competència la rivalitat, de la rivalitat el conflicte, la guerra, la conflagració general. Efectivament. Qui té terra té guerra, diu l'antic proverbí.

El nacionalisme, diem-ho sense eufemismes ni pudors inútils, és un problema de força.

No cal pendre, però, el concepte força tan sols en el sentit exclusiu de brutalitat material. Qui diu força, diu coacció, diu violència, està clar. Diu, però, també: intel·ligència, enginy, esperit de sacrifici. Hi ha una tunció de la força; — per a parlar amb llenguatge platonià — hi ha una virtut de la força.

La guerra no implica pas sang i foc i llàgrimes inmanicablement. En darrer extrem — per què hipocrititzar o somnoliar? — és el mot, és el gest enèrgic el que ho decideix tot, el que regala el darrer avantatge, el que beneficia de la màxima eficàcia. Però, reconeixem, que hi ha, en l'endemig, una rica i variada escala de possibilitats, de concordàncies, de reconciliacions d'interessos i de passions que s'equilibren, que es componen, que s'harmonitzen i que creen, per tant, un relatiu statu-quo entre els diversos i consubstancials interessos contraposats.

La raó del més fort, no obstant, o del més hàbil — un fort quintessenciat — resten sempre en peu.

És la llei de l'univers.

Una llei tant com volguera dura i a primer cop de cor, revolant, però, essencialment infugissera i irreductible.

No farem aquí l'apologia de la força i, menys encara, d'una falsà lítica i entusiasta, cara a mants il·lustres bàrbars. No teoritzarem amb delícies, al marge d'aquesta terrible necessitat dinàmica que, des que el món és món, empeny homes i pobles. Pot ben creure el nostre car i distingit contraopinant, que, tant o més que a ell, ens abelliria poder constatar en el passat, en el present i en el previsible futur una realitat contrària a la que assenyalem.

La realitat de la força és una realitat que no és factible d'ésser vencuda amb cap bona voluntat humana i menys encara amb cap humanal somni.

Només hom pot lluitar-hi — com féu Ulises — fiant-la lúcidament i acceptant-la amb enginyositat i coratgia.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) LA VEU DE CATALUNYA. Data: 20 de gener.

Joan Aymerich (Terrassa).
Antoni Cirera i Llop (Manresa).
Joan Sitjes i Castells (Barcelona).
Mn. Frederic Tomàs (Figueras).
Josep Gros Rague (Barcelona).
Teodor Forest (Barcelona).
Ramon Aramon Serra (Barcelona).
Josep M.ª Vil (Barcelona).
Llorenç Cuspinera (Barcelona).
Josep M.ª Llebaria (Falset).
Valerí Serra i Boldú (Barcelona).
Miquel de Palol (Girona).
Centre Autonomista de Dependents del comerç i de la Indústria (Barcelona).

Recordem que la direcció de la Fundació envia de franc el prospecte a tothom qui li demani: Escudellers, núm. 19 bis, entresol.

«La Constitución»

ESPANYA invertí quasi tot el segle XIX jugant a la Constitució. A aquella gent els dominava de tal manera l'obsessió que per a fruir de llibertat era indispensable un llibre que s'anomenés *Constitución*, que, havent un ministre sentit a dir que Anglaterra era el país més lliure del món, encarregà a l'ambaixador espanyol a Londres que li trametés un exemplar de la *Constitución anglesa*, rebent, amb un astorament sense límits, la per ell estranya nova que a Anglaterra no hi havia cap llibre que tingués aquell nom.

I així, per si hi devia haver o no hi devia haver Constitució, i per si la Constitució havia de dir una cosa o n'havia de dir una altra, els espanyols, durant tot aquell segle, sostingueren contínues lluites i feren revolucions i contrarevolucions i destruïren i reposaren reis i bombardejaren ciutats i es mataren sens pietat els uns als altres...

Constitució de l'any 8; Constitució de l'any 12; abolició de la Constitució, l'any 14; nova promulgació, l'any 20; segona abolició, l'any 23; nova Constitució, l'any 34; rehabilitació de la del 12, l'any 36; nova Constitució, l'any 37; una altra, l'any 45; afegidura d'una Acta Addicional a la del 45, l'any 56; modificació de diversos articles, l'any 57; anul·lació de totes aquelles modificacions, l'any 64; nova Constitució, l'any 69; Constitució federal, l'any 73; nova Constitució, l'any 76...

Les nicieses que, en forma d'articles, es troben en aquelles Constitucions, no tenen fi ni compte. «La Nación española es la reunión de todos los españoles de ambos hemisferios». «El objeto del Gobierno es la felicidad de la Nación». «El amor de la patria es una de las principales obligaciones de todos los españoles y asimismo el de ser justos y benéficos». «A los españoles que por cualquier línea son habidos y reputados originarios del Africa, les queda abierta la puerta de la virtud y del merecimiento para ser ciudadanos».

La Constitució fou l'instrument més unificador i centralitzador. Creient que la llibertat consistia simplement en els drets polítics individuals, matà la llibertat civil i matà, igualment, la llibertat de les persones col·lectives. La Constitució féu desaparèixer tots els vestigis de diversitat que quedaven i creà una Espanya uniforme, igual, sense cap diferenciació. La Constitució matà definitivament els Regnes i féu néixer les Províncies. La Constitució establí els governadors i les Diputacions provincials i els alcaldes supeditats al Govern. Per la Constitució tenim a Catalunya unes pobres corporacions administratives lliurades a l'arbitrarietat d'un poder no català. Per la Constitució la representació parlamentària nostra queda anegada en el conjunt d'un Parlament general establert, fet i manat fora de Catalunya. La Constitució inventà i anà repetint constantment aquella fórmula de suprema unificació «unos mismos Códigos regirán en toda la Monarquía».

Les ximpleries que es feren a propòsit de la Constitució són in comptables. S'obligà a tots els ciutadans que la juressin individualment, declarant indigno de la consideració de espanyol i condemnant a exili i privació de tots els empleus, emoluments i honors a qui no ho fes o hi posés alguna reserva; s'establí com obligatòria en totes les Escoles i Universitats l'ensenyança de doctrina constitucional; s'instauraren càtedres de Constitució en els Seminaris i Convents; s'ordenà a tots els Rectors i Economs que des de la trona prediquessin la Constitució a llurs feligresos els diumenges i dies festius; es manà a tots els bisbes que publicuessin Pastors en les quals clara y terminantemente demostrassin la conformitat de la Constitució amb la Religió, imposant als que no ho fessin, la pena de extrañamiento y ocupación de temporalidades; es féu assenyalar en el calendari, com a festiu, el dia de l'aniversari de la promulgació de la Constitució; als serenos se'ls féu cridar Viva la Constitución quan a la nit cantaven les hores; al carrer Nou de la Rambla es gravà el text d'un article de la Constitució a la façana de cada una de les cases; s'ordenà que a totes les poblacions d'Espanya es donés el nom de la Constitució a la plaça principal...

Jo m'avergonyixo de veure que encara avui les places majors de quasi tots els pobles de la nostra Catalunya ostenten aquella llosa que diu Plaza de la Constitución.

Es un tatutge infamant que se'ns imposà; és glorificar i enaltir l'instrument amb què s'assegurà el nostre esclavatge.

Jo voldria veure canviar aquells noms, jo voldria veure arrancar aquelles lloses, jo voldria poder esborrar de tot arreu aquella paraula, que simbolitza el jou que porta al coll Catalunya i que la priva de la llibertat i que l'ofega.

Busquem ara un altre nom amb què substituir-lo. I tota vegada que es tracta de la plaça Major de cada poble, on hi acostuma a haver l'Església i la Casa del Comú, on s'hi reuneixen els veïns, on hi juguen els infants i on s'hi ballen sardanes, busquem un nom gloriós que evoqui la grandesa de la nostra Pàtria, que sia símbol de les nostres aspiracions, que aixequi els nostres esperits i empleni els nostres cors, busquem un nom que ens redimeixi del pecat d'haver rendit tribut durant tants anys a l'instrument de l'esclavatge. Oh, si poguéssim veure caure totes aquelles lloses i aparèixer en lloc d'elles, en el cor mateix de cada un dels pobles de la nostra pàtria, mil lloses que en lletres d'or diguessin: *Plaça de Catalunya!*

L. VALLES I PUJALS

Butlletí internacional

23 de gener de 1923

ELS «CAMELOTS DU ROI»

Dinen els telegrams que els *camelots du Roi* han assaltat les redaccions dels diaris comunistes de París — els despatxos citen *L'Humanité*, *L'Oeuvre* i *L'Ere Nouvelle* — com a represàlies per l'assassinat del Secretari de la Lliga d'Acció Francesa, Marius Plateau.

Sembla que l'atemptat anava dirigit originàriament contra el director de *L'Action Française*, Sr. Lléo Daudet.

Aquest assassinat de Marius Plateau evoca inevitablement l'assassinat de Jean Jaurès. Els impulsos que han mogut la mà assassina d'ara són diametralment contraris als que menaren la mà de l'assassí del gran socialista. La víctima de 1923 representava tot el contrari que la víctima de 1914. Esdevé així una circumstància fortuïta o revela un canvi d'ambient simptomàtic? No ho sabem. Han passat gairebé nou anys, nou anys terribles, i Europa torna a viure hores de febre i d'inquietud. I el vell continent, bressol de la civilització universal, passa per una nova crisi que ningú no sap com serà resolta en definitiva.

Mentre Marcel Cachin entra a la presó i una mà anarquista assassina el secretari de l'Acció francesa, els *camelots du Roi* assalten les redaccions dels diaris comunistes. Tots aquests fets són episodis al marge de l'ocupació del Ruhr, però esdevenen simptomàtics de la situació general d'Europa.

Pel caràcter essencialment industrial de la conca del Ruhr la seva ocupació per les tropes franco-belgues ha produït un reviscolament ineludible de les discòrdies socials en llur forma més perillosa. A França i a Alemanya s'està provocant amb imprudència veritablement temerària una lluita entre la reacció i l'anarquia que pot esdevenir fatal per a la democràcia. I cal no oblidar que la moderna civilització europea, la civilització del tipus industrial, ha estat alhora, segons els aspectes, causa i efecte de la democràcia representativa. Si perilla, doncs, la democràcia representativa, empaitada ensems per la reacció i l'anarquia, perillará la nostra civilització industrial, que ha esdevingut la força motriu del progrés. Es per això que allí on l'organització industrial ha estat destruïda, anarquia i reacció s'han fos en un mateix endarreriment i la nissaga humana ha retrocedit als temps primitius. Aquest és el gran perill de l'actual situació d'Europa.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

El plebiscit de LA VEU DE CATALUNYA

Format gran o format petit?

HEM començat de rebre nombroses contestes a la pregunta que formulem als nostres lectors. Les respostes són molt interessants i els partidaris de cada format expressen llurs preferències, alguns d'ells raonant-les.

Realment, cada format ofereix els seus avantatges i els seus inconvenients.

El tamany gran respon a una tendència generalitzada entre els rotatius estrangers de major anomenada, especialment els anglesos i els nord-americans. Té l'avantatge d'oferir més facilitats per a la compaginació i tiratge, augmentant la capacitat d'informació de les darreres hores i estalviant espai, com a conseqüència de la supressió dels blancs centrals de les planes petites. Es a dir, amb la mateixa superfície de paper, un diari de tamany gran pot encabir aproximadament una columna més de text del mateix tipus de lletra. Ultra els avantatges, doncs, que ofereix per a la compaginació, el lector aconsegueix un text més nodrit.

El tamany petit correspon a una persistent tradició barcelonina. Ofereix l'avantatge d'esdevenir fàcilment manejable, podent ésser llegit sense ocasionar molèsties a ningú i sense dificultat arreu, àdhuc al carrer, al tramvia, etc.

Amb l'objecte que els lectors puguin comparar la relació existent entre un número ordinari actual de setze planes de LA VEU DE CATALUNYA i un número ordinari de sis planes de *Las Noticias*, vuit planes d'*El Sol* o vuit planes de *La Publicitat*, inserim a continuació les principals característiques, havent unificat, als efectes del càlcul, el cos de la composició als quatre diaris:

LA VEU DE CATALUNYA: 16 planes de 44 x 32 centímetres, a 5 columnes de 126 ratlles del cos 8 (84 cíclos) amb una amplada de 58 m/m (12 cíclos).

Las Noticias: 6 planes de 58 1/2 x 45 centímetres, a 6 columnes de 168 ratlles del cos 8 (112 cíclos) amb una amplada de 65 m/m (14 cíclos).

La Publicitat: 8 planes de 57 x 39 centímetres, a 6 columnes de 174 ratlles del cos 8 (112 cíclos) amb una amplada de 55 m/m (12 cíclos).

El Sol: 8 planes de 60 x 44 centímetres, a 8 columnes de 177 ratlles del cos 8 (118 cíclos) amb una amplada de 47 m/m (10 1/2 cíclos).

Es a dir, les setze planes actuals de LA VEU DE CATALUNYA equivalen aproximadament a les vuit d'*El Sol* o les vuit de *Las Noticias* i representen un espai aprofitable superior al de les sis de *Las Noticias* o les vuit de *La Publicitat*.

Amb tots aquests antecedents i elements de judici a llur disposició, preguntem als nostres lectors quin format prefereixen: el format gran o el format petit, el format primitiu de LA VEU DE

CATALUNYA o el format actual. Per a contestar aquesta pregunta, els agraïem que omplin el butlletí següent i el trametin a la direcció, carrer d'Escudellers, 10 bis, tan aviat com els sigui possible:

En
de carrer
nòm. prefereix que LA Veu de Catalunya es publiqui
en format { gran o petit } (Signatura)

(1) Cal esborrar el format que no plagui.

Un gat de col·legi

ERA negre, gras, de pèl llustrós, amable i roncaire, amb uns ulls nítids de color d'ambre que ressaltaven extraordinàriament. Com a ratador, d'allò que se'n diu ratador, mai ho havia estat. Preferia la voluptuositat i el sibirisme a la caça. Hem pogut observar que la majoria dels gats persegueixen l'ocell, la papallona, els talls i àdhuc les sargantanes, amb un entusiasme, perseverància i delit superiors als que, segons natura, haurien d'emergir amb les rates.

Cal una certa vocació, tanmateix, per a romandre les hores mortes en certs paratges estrets, llòbregos, humits, pudents, plens d'andròmines i trastos que fa vergonya anomenar. El gat filòsof i dedueix que és l'home, i només que l'home, que li ha complicat la seva missió. El gat rataria si nosaltres, amb una inconsciència incomprensible, no haguéssim convertit el ratar en un ofici ardu, basardós, malsà. El gat raona: Vols que atrapi les rates i construeixes clavagueres i subterranis, apiles mals endreços, transformes el camp d'operacions en un laberint i dones amagatalls al perseguit? Ah, veuràs, rata tu!

Dia per dia el gat esdevé més dormilega i més carregat de blederies, impròpies d'un felí emparentat amb panteres i lleons. Es ressent, com tot, d'un excés de civilització i d'urbanisme.

El gat del col·legi, si pogués atalaiar les rates bo i prenent el sol en un recós del pati o a la falda d'una mestressa, ningú en tindria res a dir. Però ell és poc o molt artrític i els llocs reumàtics no li convenen pas. Només caça quan l'ajuden, quan se sent cridat amb dolcesa i és conduït amb tendres persuasions al rebost, i les mans de la mateixa directora, ajudada del servei, li faciliten la tasca, regirant caixes, atuells i senalles, fins que el ratolí és foragitat del seu antre, i corre en terreny descobert, on ell, d'un sol bot, l'aixarpa.

Si la directora no es captingués tant de la pulcritud i de la higiene, el gat viuria en la mollicie. Ara és un veritable cas de consciència negar-se a ratar, quan són tres o quatre persones que treballen com a negres, panteixant i embrutint-se a fi de dur-li la peça a les dents.

Pel demés, el gat frueix d'infinites atencions i moixaines abans i després de la proesa, i és discutible si la dignitat d'un home podria resistir aqueix cúmul de gentileses femenils. Jo crec que també rataria.

El gat sol assistir a les lliçons. Ni la geografia, ni la història, ni la gramàtica, ni l'aritmètica, l'interessen gran cosa. En el ram de labors mostra més atenció. Els cabdells de fil, les troques de seda, les paneretes i telers, i, sobretot, els coixinets de puntes, el fan esparvillar. Sovint té palestres amb les alumnes per immiscuir-se en afers que no són de la seva incumbència. Es daleix per remenar els boixets, però li han fet comprendre que faria un embull, i, encara que amb recança, mira i callà.

Altament succeïx amb la classe de gimnàstica. En arribar el professor, ell ja no sossega. Les deixebles, a rengles simètriques, es situen al mig del pati. Braç per ací, cama per allà, cap endavant i cap enrera. Repercuten les ordres d'un tecnicisme incomprensible i són oïdes militarment. El gat comença per estiragonyar-se i esgratinyar les soques dels arbres i vinciar-se i gesticular i moure la cua d'una fàlsid irònica i grotesca. De seguida bota, s'enfila, i, ja dalt de les branques, executa meravelloses contorsions, es penja i es despenja, fa molinets i llançaments perillosos. Dirieu que vola, que té argentviu al cos, que l'estímul el torna boig, que refuta les teories del mestre. Gimnàstica sueca a un gat? Ciència i ordre per a enfortir-se i esdevenir àgil?

D'on surt aquell senyor amb panxeta de burgès, encavet en son vestit correcte, amb elàstics i estrenya-ventrells, calçat i enguantat, un poc garrell i força massoter? El plany. Tot el que no sigui predicar amb l'exemple... La pròpia consciència del seu saber en aqueixa assignatura fa extremar la seva actuació. Es vanta massa, tanmateix, del seu do natural. Acaba per interrompre les oracions i obtenir que les noies es distreguin i de les dues gimnàstiques no n'aprenen cap. I els dos professors es desprecien mútuament, convençuts que cada un és menys petulant que l'altre.

PRUDENCI BERTRANA

Dietari històric

24 gener de 1860

ES CELEBRA AL TEATRE DEL LI-
CEU, DE BARCELONA, UNA FUN-
CIO DE COMIAT ALS VOLUNTA-
RIS CATALANS QUE VAN A L'A-
FRICA.

Estem en els dies de febre patriòtica de la guerra del Marroc. Surten d'aquí remeses de roba als soldats. S'obren subscripcions, es fan funcions benèfiques, es publiquen noves del campament en espera de l'entrada a Tetuan i estan organitzats els batallons de voluntaris que comanden en Sugranyes, dels quals queden com a record «Els Nétis dels Almogàvers» d'En Clavé.

El Gran Teatre del Liceu dedica, com a acompanyament, una funció dedicada als voluntaris. Formen el programa la peça en un acte «Una boda improvisada», un intermèdi de «ballet nacional», l'apropòsit «A l'Àfrica minyons», dirigit per En Dalmau, un ball d'En Moragas i música d'En Magent «El Carnaval de Venècia», amb sis parts i en el qual balla En Moragas, i l'estrena de la peça patriòtica, segona part de «A l'Àfrica, minyons» titulada «Ja hi van a l'Àfrica!», en vers català d'En Ferrer Fernández i música del mestre Porcell.

El caràcter sentimental porta una rebatxa de preus: tres rals entrada general i dos la del pis cinquè. El «Brusi», que tot ho anota ens diu que no està encara llest el vestuari dels Voluntaris i s'ajorna la sortida fins més tard.

El ball d'En Moragas assolí un gran èxit. Per tres vegades hagué d'atxecar-se el teló.

De «Ja hi van a l'Àfrica!», el «Brusi» ens diu que fou molt aplaudida i excità l'entusiasme dels voluntaris als quals anava dedicat. L'escena estava ben cuidada, figurant al fons un vaixell en el qual havien d'embarcar els voluntaris, que al davant portaven una bandera catalana amb la imatge de la Verge de Montserrat. En l'esperit de la lletra i l'estil de la música d'En Porcell hi ha una combinació de lirisme amb el caràcter patriòtic, resultant el segon quadre menys afavorit que el primer. En l'entusiasme patriòtic es portà l'escrupolositat fins al punt de copiar mots gràfics veritablement característics del llenguatge popular. En Dalmau va dir amb la seva animació la part que li tocava i que fou aplaudida.

Per fi, perfectament abillats, els voluntaris passaren revista a la Ciutatella, amb el vestit característic del tipus muntanyenc català, segons es deia llavors, encara que se'l trobà elxut de bon gust. La indumentària la va pagar la Diputació Provincial. Pel que pogués ésser sortiren sense armes, havent de recollir les carabines a Algecires.

El dia 26 embarcaren en el vapor «San Francisco de Borja», acompanyant-los els estudiants de la Universitat, que feren festa, portant bandera, tancant-se les fàbriques, i amb ells les batallons de Mallorca i Extremadura. Els acompanyaren les autoritats, constituint l'acte una grandiosa festa.

ESPIGOLAIRE

De Societat

Brillant resultà el ball organitzat al Majestic Hotel d'Anglaterra pel Comitè de la Societat italiana «Danie Alighieri», a benefici de les seves escoles gratuïtes. Ultra la colònia italiana i una nodrida representació barcelonina, entre la qual cal esmentar l'alcalde, marquès d'Alella; el governador civil, senyor Raventós, i el capità general, marquès d'Estella, l'agregat militar a l'ambaixada d'Itàlia a Madrid, el coronel En M. Marsengo, que ostentava la representació de l'ambaixador del seu país, al regent del consolat de l'expressada nació, N'A. Calcagno, per absència del consol general, i els senyors Colarossi, Ribé (En Manuel), Belloli, Berlingeri, Ferla, Lupó i Socol, que constituïren la Directiva de la Societat «Danie Alighieri».

Als concurrents els fou servit un àpat, continuant després el ball fins a la matinada.

Senyores distingides donaren gran relleu a la festa, on quedaren patentzades les simpaties amb què la colònia italiana compta en aquesta capital.

FIVE

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 23, 1230 matí. Comunicat oficial de Guerra del dia 23 de gener:

«El general encarregat del comandament i despatx de l'exèrcit d'Àfrica comunica a aquest Ministeri:

En territori de Melilla fou trefada abir la posició de Tizi-Azza, resultant ferit greu el legionari Nemesi Plaza Moncho. No res més de nou.»

NOU SERVEI POSTAL

El primer de febrer propiament les oficines de Correus començaran a prestar un nou servei de caràcter internacional que fins ara es practicava a Espanya, amb importants limitacions, per la Companyia Arrendatària de Tabacs.

El nou servei postal és l'anomenat lletja de vales de despesa.

La Direcció general de Correus ha encomanat a totes les oficines la major cura en la pràctica d'aquest servei, i a l'efecte i en lloc convenient, en cada oficina s'anunciarà que es venen i baraten vales de resposta i s'exposaran les instruccions que interessen al públic.

El preu dels vales, ajustant-se al conveni de la Unió Postal Universal, és el de cinquanta cèntims or, o la equivalència d'aquesta quantitat en la moneda del país que els vengui.

A Espanya el preu assignat és el de seixanta cèntims de peseta per als vales emesos amb posterioritat al primer de gener de 1923, però es seguiran venent-se al preu de trenta cèntims els emesos amb anterioritat a la data esmentada fins que se n'exhaureixin les existències.

Tota persona podrà vendre o baratar cada dia fins a deu vales i la barata es farà dins del segon mes que segueixi al de l'emissió de cada val.

EL PROLETARIAT ESPANYOL I L'OCCUPACIÓ DEL RUHR

La carta dirigida pels socialistes espanyols a M. Poincaré diu així:

«Senyor don Ramon Poincaré, president del Govern Nacional de la República francesa:

Senyor: Les comissions executives dels organismes espanyols que en el proletariat espanyol representen l'orientació política i econòmica de la classe obrera s'han reunit i votat per unanimitat la següent resolució:

«Reunides les comissions executives del Partit Socialista Obrer espanyol i de la Unió General de Treballadors, per a tractar conjuntament del conflicte sorgit entre França i Alemanya, declaren:

El proletariat espanyol, sempre ematent a complir els seus deures de solidaritat internacional, en aquests moments ha de manifestar que està al costat dels seus camarades de tots els països.

Afirma avui, més convençut que mai, que aspira a una política de justícia internacional i a la pau de tots els pobles, com a únic mitjà pel qual la humanitat camini per les vies del progrés i de la civilització.

Per consegüent, quant al problema de les reparacions entre França i Alemanya, mantenen, com a socialistes, la resolució de la Conferència Internacional Socialista de Francfort, i, com a obrers, els acords del recent Congrés de La Haya, organitzat per la Federació Sindical Internacional.

Per tant, els Comitès executius de la Unió General de Treballadors i del Partit Socialista Obrer protesten energicament contra l'ocupació de diversos territoris d'Alemanya realitzada per l'exèrcit francès, fet prenyat de gravíssims perills, perquè comporta el germen de possibles conflictes internacionals, i que, no gens menys, és contrari als convenis especials.

En evitació de majors mals i desitjant que esdevinguin establerts els principis del Dret internacional, el proletariat espanyol demana que el conflicte de les reparacions sigui portat davant la Lliga de Nacions, com a Tribunal arbitral, per bé que no és l'instrument desitjat pel proletariat, únic que avui pot intervenir en tal qüestió, segons de manera clara i terminant expressen els articles quart i 11 al 17 de l'Estatut de la Lliga de Nacions, solamentament subscrit per França.

His qui subscriuen, en nom dels esmentats organismes de la classe treba-

lladora espanyola, li preguen de servir-se transmetre el text de la dita resolució al Govern de França que V. E. presideix, per al seu coneixement i efectes conseqüents:

Visquí V. E. molts anys. Madrid, 23 de gener de 1923. Per la Unió General de Treballadors d'Espanya, Francesc Largo Caballero, secretari; Julià Besteiro, vice-president.

Per el Partit Socialista, Andreu Sabarrit, secretari; Pau Iglesias, president.

MULEY MUSTAFA

Muley Mustafà, el moro que és a Madrid des d'alguns dies publica a «La Voz» una carta, contestant a les al·lusions molestes per a la seva persona que han fet alguns diaris, i diu:

«Muley Mustafà és un xerif oriund d'Egipte, membre de la família dels Bacris, el qual, havent acabat els seus estudis en la Facultat de Dret de París, vingué a exercir el càrrec de secretari de S. M. el soldà Muley Abd el Aziz, al Marroc.

Es el que fou instructor cap de la mehabla del Raisuni quan inicià la seva aproximació vers Espanya, en vida del general Jordana.

Muley Mustafà és el que ha estat portat a París pels francesos per a no deixar-lo col·laborar amb vosaltres, i fou consignat a la ciutat de París durant un any.

Muley Mustafà és el que ha vingut des de París per a col·laborar al costat dels espanyols en l'obra de la compenetració al Marroc, i que no ha trobat sinó egoïsmes partidistes, interessos inconfessables i persecucions.

Muley Mustafà és el que, després de sortir de Xarfinas, on fou conduït per ordre del general Berenguer, i després d'haver-hi passat 18 mesos sense raó, sense motiu ni procediment judicial, i sense cap sumària, s'apressa a venir entre nosaltres per a dir-vos exactament ço que és el Marroc.

Li prego, senyor director, de fer el degut aclariment i quedo de vostre, senyor director, segur servidor que li besa la ma, Muley Mustafà «El Bacri».

REPRESENTACIÓ

Oficialment han estat designats per la Societat Espanyola de Beneficència de Panamá, perquè la representin en el pròxim Congrés nacional del Comerç espanyol a Ultramar, la dita Societat i els comerciants i productors espanyols establerts a aquella República, els senyors Josep Prados, Pere Clarós Cadó, Ignasi Ruiz García, Antoni Andrada Polanco i Francesc Vidal, tots del comerç i amb residència a Panamá.

DON MELQUIADES ALVAREZ

A conseqüència d'un fort cadarn gripal s'ha vist obligat avui a fer liti el cap dels reformistes don Melquiades Alvarez.

CANDIDAT REFORMISTA

En les properes eleccions de diputats a Cortes pel districte de Villacayo, el vice-president del Congrés, marquès d'Arriluce de Ibarra, tindrà com a contrincant l'opulent reformista santanderí don Pauli García del Moral.

EL TEMPS

Nota de l'Observatori: La temperatura màxima d'ahir fou de 11 graus a Barcelona i Alacant, i la mínima d'ahir de 3 sota 0 a Avila. A Madrid la màxima d'ahir fou de 9 graus, i la mínima d'ahir 18 sota 0.

Temps probable per a demà; a tota Espanya bon temps.

EL CONGRÉS D'ESTUDIANTS

Demà, dimecres, començaran els treballs del primer Congrés espanyol d'Estudiants, a Saragossa.

El Comitè organitzador està integrat per la Confederació d'Estudiants catòlics, Unió d'Estudiants, Confederació catòlica femenina, Associació d'alumnes d'Enginyers i Arquitectes, i Associació d'Estudiants mercantils.

El Comitè d'honor és presidit pel Rei, figurant-hi el ministre d'Instrucció pública i les autoritats de Saragossa.

S'han adherit al Congrés el degà de la Facultat de Medicina de Barcelona, i el rector de la Universitat de Sevilla.

Al Congrés es discutiran set ponències de gran interès per als escolars. Invitat el senyor Salvatella a la sessió a aquesta invitació donant per pot a aquesta invitació donant per

molt probable la seva assistència al segon dels esmentats actes.

ELS PRESONERS

Melilla. — Procedent del camp moro ha arribat l'indígena el Gyalí, després d'haver fet algunes gestions polítiques que no tenen res que veure amb l'afar dels presoners.

Ha donat compte de tals gestions al ministre xofita Bennuna, del qual és agent.

La Comandància general ha facilitat a l'Alt Comissari interí, senyor López Ferrer, una relació dels presoners civils i militars que existeixen actualment.

La relació de referència ha estat demanada per l'Alt Comissari.

Dis enora fou tramesa al ministeri de la Guerra una relació anàloga.

EN BERGAMIN

Malaga. — Ha arribat una caravana composta de cinquanta automòbils, portant els amics del senyor Bergamin, qui resideix a Antequera.

El senyor Bergamin, acompanyat de l'alcalde i diversos amics, ha visitat aquest matí les obres de l'Hotel Príncep d'Astúries i les del nou Seminari.

Després ha assistit a l'Acadèmia de Belles Arts, on ha estat obsequiat amb un lloxi.

Més tard s'ha celebrat un àpat íntim amb el qual l'han obsequiat els professors de l'Escola de Comerç, el qual acte ha tingut lloc dalt més alt del Círcol Mercantil.

LLOYD GEORGE

Sevilla. — L'ex-president del Consell anglès, Lloyd George, abans d'abandonar Sevilla, adreça una carta al comte d'Halcon, expressant-li la seva gratitud per l'obsequi a la seva esposa i filla, així com per la gran bondat i cortesia que ha demostrat el poble de Sevilla, a ell i a la seva família.

Afegeix que s'endurà de la ciutat sevillana un record inesborrable, havent quedat molt encetat de la vista als monuments, especialment la catedral i l'Alcàsser, que elogia extraordinàriament.

CATASTROFE

Logronyo. — Al veí poble d'Aguila del Río de Alhama s'ha registrat una terrible catàstrofe per haver-se enfonsat dues cases que es trobaven quasi en completa ruïna.

Van extreure de la ruïna cinc cadàvers i quatre ferits greus.

Es suposa que dins de la ruïna hi ha més víctimes.

PRESONERS ALLIBERATS

Cartagena. — La família de Didac Canovas, ric industrial d'aquesta plaça qui té, des del desastre de juliol, un fill, anomenat Josep, presoner d'Abd el Krim ha rebut el següent telegrama datat a Alhucemas:

Arribu d'Axdir amb salut i desitjant abraçar-vos. — Josep.

També la família del comandant La Rocha, presoner com l'anterior, n'ha rebut notícies comunicant-li que aviat pensa venir a aquesta.

DESGRACIA

Malaga. — Abans d'esmorzar marxaren per la carretera del Prado en automòbil l'enginyer Rafael Herrera, l'enginyer de monts Santiago Pérez Argemí, l'enginyer, també de monts, Rafael Merry, qui havia de marxar demà a Sevilla per a continuar el viatge d'inspecció, l'ajudant Antoni García Montiel, el regidor Joan Aranda i l'ordenança de la Direcció d'Obrers públics Josep Fernández Salas.

En creuar la via del tren suburbà, per trobar-se aixecada la cadena, l'automòbil fou tombat per una màquina de mercaderies.

La màquina, en topar, arrossegà l'automòbil llençant-lo per un terraplè d'uns deu metres d'alçada. L'automòbil quedà bolcat, i els ocupants quedaren a sola.

Acudiren uns camperols que havien presencià l'accident, i amb grans treballs han extret els viatgers i els prestaten auxilis.

A la Casa de Socors foren curats de diferents lesions qualificant-se de pronòstic reservat l'estat de tots els ferits.

DE GOVERNACIÓ

Madrid, 23, 2 matí. Aquesta nit han conferenciat amb el ministre de la Governació els empresaris de teatres, demanant que el Govern els rebassi el cinc per cent

en l'impost de protecció a la infància.

El ministre els ha fet una apel·lació a llurs sentiments humanitaris i els ha dit que estudiaria l'assumpte i el resoldrà en justícia.

Després de donar aquesta notícia, el ministre de la Governació ha manifestat que el Consell de ministres, anunciat per al dimecres, s'ha ajornat fins al vinent dijous.

EL CONFLICTE DEL PA

El Comitè Central del Sindicat de les Arts Blanques ha publicat una nota en la qual diu que no té res que veure amb el conflicte que s'aproxima i que no desitja que la solució vagi en perjudici del veïnat.

Consideren excessiu el preu del pa i creuen que el Govern té mitjans per a acabar amb aquesta explotació.

No volen que el veïnat es quedi sense pa, essent innecessari que intervinguin en la fabricació de pa factories militars, que crearien als obrers un nou conflicte.

També diuen que la solució del conflicte no serà definitiva fins que es realitzi la municipalització honorada de la indústria amb el control obrer i amb l'aval d'organismes solvents.

El Comitè considera que amb aquesta nota queden contestades totes les apreciacions inexactes que han circulat.

EL IATG DEL SENYOR ECHEVARRIETA

Bilbao. — Amb relació a la notícia segons la qual don Horaci Echevarrieta porta les gestions per a l'alliberament dels presoners d'Axdir, se sap que el tache Jacinta, de propietat del senyor Echevarrieta, ha rebut ordre de sortir, segons es diu, per a portar els presoners alliberats.

Mana el tache el capità don Ramon Bermudezaga, el qual guarda una absoluta reserva sobre l'objecte del seu viatge.

Sols ha dit que va a Cadix, per a portar fons a aquells astillers.

Malgrat això, s'insisteix que el tache Jacinta va a algunes d'Àfrica per a recollir els presoners.

ESTRANGER

Detalls de l'assassinat de Plateau

París, 23. — Tota la premsa comenta l'assassinat del redactor de «L'Action Française», Marius Plateau. La víctima tenia 36 anys, i era demés de redactor del diu periòdic secretari general de la Lliga d'Acció Francesa.

La anarquista Germaine Berton, qui assassinà a Plateau, té 20 anys i ha estat algunes vegades a la presó.

Les declaracions recollides pels magistrats estableixen que la senyoreta Berton premedità detalladament el seu crim. El seu propòsit era de matar M. Lleó Daudet, diputat per París i codirector del diu «L'Action Française». La senyoreta Berton es presentà dissabte en el domicili de M. Daudet, però aquest, qui mai no rep ningú, li féu dir que anés a la redacció del periòdic i preguntés per M. Allard, secretari de redacció.

En sortir del domicili de M. Daudet, la senyoreta Berton preguntà per telèfon, a la redacció, a quin hora podria ésser rebuda. A la tarda s'entrevistà amb M. Allard en la redacció, explicant-li que, per la circumstància d'haver conegut a la premsa de Sant Llàtzer Mme. Bernain de Ravisi, podia donar interessants detalls sobre el procés d'aquesta senyora.

La senyoreta Berton tornà a la redacció de «L'Action Française» ahir, i preguntà per M. Plateau, amb el qual havia també parlat en l'entrevista de dissabte. Quan feta poca estona que la senyoreta Berton conferenciava amb el secretari general de la Lliga d'Acció Francesa es sentiren des de la redacció cinc trets de revòlver. En el mateix instant sortí precipitadament M. Plateau cap a la sala de la redacció on caigué mort, després de dir que tenia, pel cap baix, dues bales en el cos.

Quan els companys de M. Plateau varen córrer per a subjectar a la anarquista, aquesta es pegà un tret al costat esquerre.

Traslladada a l'hospital, la anarquista declarà que li sabia greu de no haver pogut matar M. Daudet, i

afegí: «En cas de morir-me dieu als anarquistes que he complert amb el meu deure». — Havas.

Harding i la limitació de la marina de guerra

Washington, 23. — El president de la República, Mr. Harding, ha posat la seva signatura en el bill de la marina en el qual es demana al President que entauli negociacions amb altres potències per a concertar una nova limitació en els armaments navals. — Havas.

Gran Teatre del Liceu

«El barber de Sevilla»

Rossini, el famós compositor de Pésaro, que, segons sembla, fou un home conegedor de si mateix, detalla lucidament que altra cosa no restaria de tota la música per ell escrita, no pas escassa, sinó el tercet actiu d'«Otello», el segon de «Guillem Tell» i tot «El barber de Sevilla».

Efectivament, aquesta és la seva obra, i encara que fortament influenciada de Mozart, és en ella on la facilitat i les dots musicals de Rossini es manifesten d'una fàcil gràcia i espontània. «El barber de Sevilla», segons sembla, fou escrit en tretze dies i la inspiració de Rossini, en aquesta obra alerta i viva, en aquesta obra jove i moguda, s'adaptà admirablement a l'esperit de l'entremaliada i graciosa comèdia de Beaumarchais. Així com Mozart en les seves meravelloses «Noies de Figaro» idealitza i espiritualitza els personatges del comediant francès, Rossini, que viu més arran de terra, amb la seva música, accentua el seu caràcter còmic i grotesc i crea una caricatura plena de verba i de bon humor.

Aquesta «opera-bufo», escrita fa més d'un segle, tindrà sempre als seus admiradors incondicionals i restarà com una obra de teatre d'una valor musical indiscutible. Naturalment ella reclama, per a poder ésser apreciada, interpretadors notables i de categoria. La representació que ens fou oferta ahir a la nit al Teatre del Liceu fou, sota tots conceptes, excel·lent.

La senyora Hidalgo demostrà, una vegada més, ésser una exquisida artista cantant amb fina correcció i donant una interpretació àgil i joganeta al seu paper de «Rosina». El tenor senyor Hacket cantà també amb força justesa i sabé interpretar el paper de «El comte Almaviva» d'una fàcil ben discreta i elegant, essent, juntament amb la senyora Hidalgo, aplaudit amb entusiasme en tots els actes, i especialment al final de l'obra.

El bariton senyor Sarabé estigué molt just i encantadíssim en el seu paper de «Figaro», tan important en aquesta obra, mostrant un artista complet. El baix senyor Melnik ens hauria plagut força si no hagués tendit a exagerar potser un xic massa la nota grotesca del «Don Basile». El senyor Rebouato ens féu un «Don Bartolo» acabat i la senyora Zanardi cantà bé la seva part de Berta.

El mestre Pedovani conduí l'orquestra i dirigí tota l'obra amb seguretat i vivesa, sabent donar un bon relleu i una interpretació ben remarcable a la famosa partitura rossiniana.

Notem que els professionals de l'aplaudiment ja fa alguns dies s'excedeixen potser en llurs funcions, i això ultra perjudicar l'obra, crelem que és contraproduent pels mateixos artistes. Un xic de moderació i de discreció fóra una cosa certament ben florable. — J. LL.

TAQUIGRAFIA

CATALANA

DE

J. ELIAS JUBERT

El millor llibre de taquigrafia

De venda en totes les llibreries en la nostra Administració

LES TERRES CATALANES

GIRONA

(Conferència de les 9:45 de la nit)

La confraria de Sant Jordi
Aquesta confraria, en Junta general, ha efectuat la següent elecció de càrrecs:

Pavordé president, Rnd. Dr. N. Enric Jordà; pavordesses majors, Na Carme Vinyals de Major i Na Carme Auguet; pavordesses menors, senyoretas Teresa Coll, Carme Güesa, Mercè Xifra i Carme Verdagué; pavordé tresorer, En Pere Solà; pavordé secretari, Josep M. Busquets.

La nova Junta, acompanyada dels qui havien format l'anterior, han visitat el senyor bisbe d'aquesta diòcesi doctor Llopart, per saludar-lo i oferir-li els seus respectes; amb la qual visita ha pogut, el prelat, capir la importància de l'Associació i de l'obra que aquesta fa pel bé de la Religió i de la Pàtria.

El doctor Llopart ha lloat la tasca de la confraria i s'ha ofert a tots els associats.

Obituari eclesiàstic

Són morts els reverends senyors Martí Xiberta, beneficiat de la parroquia de Sant Feliu d'aquesta ciutat, i Josep Sans, rector d'Aiguaviva.

De futbol

Diumenge vinent es reprendran els partits de campionat, jugant-se'n entre la U. D. G. i el Palafrugell F. C.

Malures

S'ha declarat oficialment la febre aftosa als termes municipals de Figueres i Navata, i la verola ovina al de Roses.

Incendi. — Una dona cremada

Al lloc conegut per «Coll de l'Esperança», terme de Viladonja, va calar-se foc, quedant arrasada unes 90 hectàrees de terreny.

Una dona, que hi guardava dotzenes, fou trobada cremada. Es deia Maria Bosch Font, i tenia 33 anys. Es creu que volgué encendre foc per retornar-se del fred intens que devia sentir, i que morí cremada tot fent esforços per apagar l'incendi que devia produir-se a causa del fort vent.

Per altra banda, es diu si la pobresa tenia les facultats mentals pertorbades.

Les escoles de Torroella de Montgrí

La Junta d'Arquitectura escolar del Districte Universitari, ha aprovat el projecte, plànols i pressupost del nou edifici escolar de Torroella de Montgrí.

Altres noves

L'Ajuntament d'Olot ha acordat fer construir, per concurs, un rellotge per al campanar de la parroquia, en substitució del que ara hi ha.

La duració del concurs és de 30 dies.

A Ripoll ha estat detinguda per la guàrdia civil Magdalena Campañas i Orriols, reclamada pel jutjat de l'O. de Barcelona.

Es troba vacant la plaça de metge titular de L'Escaia.

Dijous vinent, a les sis de la tarda, es reunirà la Junta local d'Ensenyament Primari d'aquesta ciutat.

La Costa

CANET DE MAR—El concertista N. Zequiell Martín, va donar a la Biblioteca Popular de Canet de Mar, la segona conferència amb recitals de piano del seu curs d'educació musical, dedicada a l'estudi del període romàntic.

La concurrència, distingidíssima i nombrosa, que omplia la sala de la Biblioteca, mostrà viu interès per les composicions de Schubert, Weber, Schumann, Chopin, que anaven precedides per breus explicacions biogràfiques i comentaris de l'obra llur en general. En finalitzar l'invitació al vals de Weber i el «Nocturn» i «Polonesa», de Chopin les ovacions foren marcadíssimes, quedant en l'auditori un gran record de tan selecta sessió, esperant el proper diumenge per a poder escoltar la tercera i última conferència sobre el modernisme i en particular les composicions d'autors catalans.

DIADA DE LA LLENGUA CATALANA A ARENYS DE MAR

EN DOMENEC PALLEROLA

Diumenge, i amb un entusiasme patriòtic mai vist, se celebra a la vila d'Arenys la festa d'homenatge a la Llengua Catalana.

Al matí hi hagué a la plaça de l'Església, una audició de sardanes, a càrrec de la cobla «Lluro», de Mataró, veient-se la plaça plena de gom a gom.

A les tres de la tarda, una nombrosa representació del Centre Regionalista i una altra de la Joventut Nacionalista anaren a l'estació per a rebre els oradors de «Nostra Pàtria», de Barcelona, els senyors En Domènec Pallerola, En R. Negre-Balet i En Joaquim Civera Sormani.

A les cinc, a l'estatge del Centre Regionalista, que estava ple d'una concurrència selectíssima, tingué lloc l'acte de descobrir els quadros fotogràfics del patriòtic català En Martí Jullà i del patriòtic irlandès batlle de Cork La música interpretà «Els Segadors» en moment tan impressionant i el públic, a peu dret, els cantà amb immens fervor patriòtic.

Després va començar la festa d'homenatge a la Llengua Catalana, pronunciant el president de la Joventut Nacionalista breus paraules adequades a la festa i reglant la col·laboració de «Nostra Pàtria», cedint la paraula a

EN CARLES XENA

El veterà catalanista i incansable propagandista del Centre Regionalista, lleixat, amb accent que mociona, una obra patriòtica de l'escriptor N. Antoni Font. Es un compendi excel·lent de la literatura nostàlgica i alhora un treball ben assenyalat, elogiant la llengua catalana. Conté un recull de les millors poesies de «Aribau Verdagué, Maragall, etc.», les quals foren llegides pels joves F. Miquel, Josep Hita, Xavier Miró i J. Valls, havent-hi en l'obra unes il·lustracions musicals de N. Freixas, que foren cantades per la senyoreta C. Subirachs, veient-se obligada a repetir-ne alguna, i essent forta aplaudits.

En Carles Xena acabà la lectura llegint aquelles paraules tan expressives: «Catalans: demaneu, supliqueu, però, si no sou escoltats, exigiu, imposeu!» (Xardorosa ovació).

L'autor fou molt felicitat. Seguidament el secretari En Josep Graupera, cedí la paraula a

EN R. NEGRE-BALET

Comença parlant del nostre problema nacionalista, agreujat per l'actuació negativa de la gent que governa Espanya. Es necessari — va afegir — que els catalans formem més que sentir el deïdament nacional, cal que actuem i que sapiguem preparar el nostre esperit per arribar a l'hora del sacrifici.

Parla de l'exemple d'Irlanda i d'altres nacionalismes que han triomfat. Cap problema nacionalista del món mai ha deixat d'ésser comprès per l'Estat opressor. Som nosaltres els únics, catalans! Cal, doncs, que a la incomprensió dels altres contraresti la força espiritual nostra, i aquesta vindrà amb la cultura catalana amb la fortaleza de caràcter amb aquella vitalitat d'esperit que ha dut els pobles al progrés. (Grans aplaudiments.)

Parla de la importància de tenir un idioma propi pel renixement nacio-

nal, ja que si nosaltres no ens en adonem, els castellans ens en farien adonar, davant l'exemple de tenir Universitat, escoles i instituts on s'ensenya llatí, grec, francès, anglès, alemany, sanscrit, hebreu, alaró i esperanto, i en canvi, ni es permet ensenyar el català.

Acaba recomanant, pregant als catalans tots d'Arenys que en sentir-se catalans, sapiguem complir els deures d'ésser-ho i — afegí — si alguna vegada sentiu feblesa, recordeu aquella paraula enardidora: Avant, sempre! (Ovació.)

EN J. CIVERA SORMANI

Dia eloqüentment la necessitat de l'escola catalana. La nostra cultura nacional, aguantada amb l'esperit de la generació que puja, serà feble, serà una flació, si no aconseguim crear l'escola catalana. Explica extensament les causes que l'Estat espanyol deu tenir per a actuar, posant obstacles al reconeixement de la nostra nacionalitat. Aquesta actuació és secular i nosaltres hem de servir l'esperança de la victòria, enfortint el nostre esperit bandejant de Catalunya, l'onada de materialitat que la toca i l'empetiteix. (Aplaudiments.)

Parla de la imminència d'una acció eficaç, en pro de la paraula bella, foragitant els mots groiers que si bé enlletgeixen la llengua, enlletgeixen més encara a aquells que els diuen.

Adrega unes belles frases d'encoratjament a la joventut catalana d'Arenys de Mar, dient-los que si bé és bo que se sentin futbolistes, pensin també en educar l'esperit.

Cap poble esclau del món, amb equips de futbol solament ha assolit la llibertat.

Sentiu-vos orgullosos d'ésser catalans, sentiu-vos contents de tenir una llengua tan formosa i poseu en el vostre amor el desig i l'ansia d'ésser útils a la pàtria. (Xardorosa ovació.)

La festa acabà cantant-se «Els Segadors».

Ha quedat constituïda una Delegació de «Nostra Pàtria», amb la següent Junta: Josep Benet, president; Xavier Maymí, vice-president; Josep Hita Major, secretari; J. Valls, tresorer, i Jacint Alomar, vocal.

LLEYDA

(Conferència de les 9:30 de la nit)

L'estalvi

Les sucursals de la Caixa d'Estalvis i Pensions per a la Veïdesa en terres lleidatanes, han efectuat la setmana passada les següents operacions:

Lleyda: impositcions, 128.765 pessetes; reintegres, 82.055.

Balaguer: 87.183 i 59.595.

Cervera: 52.124 i 37.021.

Seu: 11.410 i 7.095.

Les esmentades sucursals han obert en conjunt, 161 llibretes.

Una lletra del cap del Govern

El governador ha rebut del marquès d'Alhucemas una carta manifestant que ha fet passar al ministre de la Guerra la instància que li fou adreçada per nombrosos mares de soldats de quota de Lleyda, en la qual instància sol·liciten el llicenciament de llurs fills que es troben al Marroc.

El cap del Govern afegí que recomana la instància perquè el ministre de la Guerra adopti la resolució que correspongui.

La Cooperativa de funcionaris

Diumenge vinent es reunirà aquesta cooperativa, per tal de tractar diferents assumptes i procedir a la renovació dels càrrecs que hi ha vacants en la Junta Directiva.

La reunió d'aquesta associació, titulada «Cooperativa Lleidatana de funcionaris públics», serà al teatre Vives.

La propaganda i l'art

A la luxosa i cèntrica pastisseria «L'Amistat» hi ha exposada una artística presentació de propaganda que crida força l'atenció per la seva originalitat.

Ascens

Ha estat ascendit a cap de negociat de segona classe l'inspector de Sanitat de Lleyda N. Aurelia Giménez del Rey.

Vallès

SARDANYOLA — Una bella festa fou celebrada diumenge passat per la Creu Roja dels pobles de Sardanyola i Ripoll.

Al matí tingué lloc a Ripoll un solemne ofici en honor de Sant Sebastià amb l'assistència corporativa de la major part dels seus components actius, acabat el qual fou donada a l'Ajuntament la lletre que la Mutualitat d'Accidents del ram de construcció ofereix a la benemèrita institució, amb el seu corresponent botiquí, i ha estat deixada a Ripoll per als serveis d'auxili que siguin necessaris a la localitat.

Els actes foren presidits per les autoritats de la vila, que galantment obsequiaren a la Sala de Sessions de l'Ajuntament a la Directiva i demés individus de la Creu Roja.

A la tarda, a la casa Ajuntament de Sardanyola tingué lloc la reunió general de la Institució, que fou presidida pel tinent d'alcalde En Pere Estapé, acompanyat del senyor president de la Creu Roja, En Josep Albiñana.

El senyor Tabuenca llegí una ben redactada memòria corresponent a l'exercici, i en la qual es dona compte de la seva florent marxa a pesar de les moltes dificultats i contrarietats presentades i que feliçment es van solventant amb la prudència i seny dels seus abnegats i humanitaris directores.

Els serveis que han estat prestats durant l'any puja a onze casos d'auxili i sis de desinfecció.

Als dits actes hi assistí el comandant de la Creu Roja de Barcelona senyor Frederic Hernández i l'oficial senyor Palomó.

L'acte fou tancat amb un parlament d'En Joan Pagés, el qual obsequià després al seu domicili alguns dels assistents a la festa.

Per la premsa hi assistí el senyor propietari i secretari del nostre confrere «El Dia» i el corresponent de LA VEU.

RIPOLL — Com de costum s'han celebrat esplèndidament les festes de Sant Antoni i Sant Sebastià.

A L'Allança han tingut lloc els anysals balls de disfresses que es veieren molt concorreguts.

— Remanquem l'atenció de qui sigui respecte al llum o bombeta de la sala

SABADELL

La festa de la Sagrada Família

El vinent diumenge, dia 28, es celebrará amb tota solennitat a la parroquia de Sant Feliu la festa de la Sagrada Família.

Al matí hi haurà missa de comunió general que dirà el director general de l'Obra de la visita domiciliària mossèn Josep Cardona, fent la plàtica l'arxiprest mossèn Domènec Pagés. Més tard hi haurà ofici solemne cantant el poble la missa dels àngels.

A la tarda hi haurà Rosari i Trisagi cantat per l'Església, adreçat del Nen Jesús i escollit per l'il·lustre jesuïta P. Ramon M. de Bolós.

La comunió general serà oferta en sufragi dels difunts de la visita domiciliària morts durant el darrer any.

Neurologia

A l'avançada edat de 80 anys, i després d'haver rebut amb exemplar devoció els Sants Sacraments i la Benedicció apostòlica ha mort a aquesta ciutat la virtuosa senyora donya Rosa Homs i Arenas, vídua de Wera.

Era la finada, una dama molt respectable per les seves virtuts que li havien conquistat entre les seves coneixences, general simpatia. El seu enterrament va ésser una prova pal·lida de com era estimada en aquesta ciutat.

A la família de la difunta els fem present del nostre condol amb motiu de la pèrdua que ha sofert, molt en particular al seu fill Francesc Wera, amic estimat nostre. (D. E. P.)

La Junta de la Societat Choral «La

Americana», ha quedat constituïda en la forma següent:

President, Antoni Masoliver; Vice-president, Francesc Colomé; secretari, Pere Obiols; vice-secretari, Celestí Celudo; tresorer, Josep Mas; bibliotecari, Oleguer Badia; vocal-comptador, Isidre Güixens.

A la Caixa d'Estalvis hi han ingressat 85.371 pessetes procedents de 1.262 impositcions, essent 55 el número de nous impositors.

S'han tornat 47.470,71 pessetes a petició de 113 interessats.

Alt Urgell

PONS — El dia 17, festa de Sant Antoni, tingueren lloc les acostumades festes a honor d'aquell Sant, celebrant-se amb tot esplendor, tant les religioses com les profanes.

El mateix dia s'inaugurà el camp de futbol, beneficiant l'autoritat eclesiàstica, i començant tot seguit un partit amb el segon equip de Balaguer, guanyant el Balaguer per 2 gols contra 1. L'equip de Pons tot just fa dos mesos que està constituït, la qual cosa vol dir que no té encara suficient entrenament, si bé que, repint en compte aquesta circumstància, pot ben assegurar-se que es va defensar admirablement, i que dintre algun temps podrà competir amb qualsevol altre. Ham de fer esment del porter, senyor Garriga, que jugà admirablement, i que més aviat sembla un professional, que no un aficionat.

— El fred és intens, baixant sota zero a les nits, i mantenint-se de dia a 5 o 4 sobre zero. La secada és gran, tenint preocupats els pagesos,

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Els nous alcaldes de Tarragona i Reus

El governador civil, quan ha rebut avui els periodistes, els ha manifestat que acabava de rebre una Real ordre del Ministeri de la Governació nomenant alcaldes de Tarragona i Reus, respectivament, En Josep M. Lleras Soldevila i En Pau Aymat Pujol.

Demà, serà comunicada la nova als interessats.

L'avellana i l'ametlla

Entre els dies 13 i 18, han estat embarcats, per aquest port, 2.170 sacs d'avellana en gra i 415 en closca; d'ametlla, 1.220 caixes i 150 sacs en gra, i únicament 25 sacs en closca.

Altres noves

Ha estat avui a Tarragona En Daniel Mayor, de Xerta, amb alguns amics de Roquetes, i ens han comunicat les millors impressions pertocant a la campanya dels catalanistes d'aquella comarca.

— S'és instal·lada a les habitacions d'aquest Govern civil, la família del governador, que acaba d'arribar de Mallorca.

— Els habilitats dels mestres obrers han demanat a la Delegació d'Higienda, les pagues corresponents a llurs districtes.

— L'Administració de l'Hospital Militar posa a concurs l'adquisició de combustible i quieures per a les atencions del mes de març, podent presentar-se propostes fins el 15 de febrer propiament.

L'ideal regionalista a Mallorca

En Guillem Forteza, Batlle de Palma, fa rotundes afirmacions regionalistes. - La Creu Roja fa uns Jocs Florals en nostra llengua. - Altres qüestions interessants.

L'ideal regionalista va obrint-se pas. — En Guillem Forteza, batlle de Palma, fa rotundes afirmacions regionalistes. — La Creu Roja fa uns Jocs Florals en la nostra llengua. — Altres qüestions interessants.

Poques vegades, tal vegada cap, des que tinc comunicació amb els lectors de LA VEU DE CATALUNYA, havia agafat la ploma amb tanta delectança i amb tanta joia com ho faig avui, perquè també poques vegades havia pogut donar impressions tan optimistes, havia pogut referir-me a fets tan plaents com en la present ocasió.

Anotem en primer terme l'espectacle, que ja és cosa ben provada, de la joia en què són acollides les manifestacions patriòtiques que es venen registrant a Mallorca.

El dia 31 de desembre es va celebrar, segons costum anyal, la commemoració de la festa de la Conquesta de Mallorca per l'Alt En Jaume, i enguany va tenir dos aspectes nous.

Un d'ells fou que al balcó del Palau Municipal fou hissada la bandera de Mallorca, confeccionada segons el privilegi que a la Universitat i Regim de Mallorca va concedir el Rei Sanxo, és a dir, la bandera de les quatre barres glorioses, interrompudes en la part superior de la bandera per la silueta del castell legendari damunt d'un fons blau.

La col·locació en lloc tan preponderant de la nostra ciutat com el frontispici de la Casa Comunal era una idea perseguida pels elements patriòtics des d'aquell dia ja quasi històric en què En Lluís Martí va portar el penó de Mallorca en la grandiosa manifestació de la Solidaritat Catalana.

A més, tal exhibició pública i solenne de la bandera mallorquina, acollida per la població amb general aplaudiment i d'això n'és definitiva prova el llenguatge de tots els diaris locals — ha tingut un elevat aspecte d'educació popular, com és convençer els mallorquins de què la bandera de Mallorca no és la que fins ara es feia passar com a tal, i que no era sinó la de la matrícula marítima, sinó la que fou hissada a la façana del nostre Ajuntament.

Tal patriòtica exhibició deguda en gran part als regidors regionalistes que formen part del nostre Consistori ha tingut lloc en uns moments en què l'ideal patriòtic d'amor a Mallorca premia forta i definitiva empenya. Bona prova n'és, entre altres extremes, la copiosa concurrència que va acudir dies passats al Palau Episcopal on es donava una conferència per N'Antoni Pol, incansable i pacient investigador de coses nostres, referent a les tonades mallorquines, concurrència que, com he dit en altre lloc, hi va acudir més que pel conferenciant per la matèria tractada, evidenciant-se així el desig dels mallorquins de fruit tot allò que representés l'ànima de Mallorca.

Una altra demostració d'aquest ambient regionalista que de cada dia va tenint més partidaris a Mallorca és el fet de què diumenge passat es celebrés, patrocinat pels jesuïtes, un acte en honor de Sant Ignasi de Loyola, en el qual tots els que hi prengueren part, excepte el Bisbe, que va parlar en darrer terme, van parlar en la nostra estimada i gloriosa llengua.

Tots aquests extrems són de gran joia per a un cor patriòtic, però no es pot deixar de reconèixer que el més important és el que el nostre Ajuntament, hagi fet el merescut honor a la bandera de Mallorca, hissant-la al balcó principal de la Casa de la Ciutat, i retent així un homenatge just a la nostra història i a la nostra personalitat. Per tal fet cal felicitar amb entusiasme els regidors regionalistes que van iniciar-ho, i al passat batlle N'Antoni Oliver i Roca, que va acollir i dur a efecte la idea, animat d'un profund sentiment patriòtic.

Com ja saben els llegidors de LA VEU, temps enrera els regionalistes mallorquins, en sa immensa majoria, van ingressar al partit liberal, per tal de poder fer, ajudats per la força del dit partit, una política intervencionista en pro dels seus ideals a Mallorca.

La primera concurrència de la incorporació regionalista al partit li-

beral fou l'acceptació per aquest del programa regionalista, i la segona l'elecció per a regidors dels senyors Guillem Roca Waring, Guillem Forteza i Antoni Trinità, de l'actuació dels quals he parlat en altres ocasions.

El partit liberal, una vegada que ocupà el poder la Concentració, va decidir nomenar batlle d'aquesta ciutat a un dels seus regidors, i és de notar com des del primer moment la gent va assenyalar com a futur batlle un dels tres regidors regionalistes, cosa molt notable si es té en compte que la minoria liberal es compon de deu regidors, ja que això representa que els regidors regionalistes són als més capaçes, els més documentats, els més intel·ligents, els més dignes d'orientar la presidència de la Corporació Municipal.

Descomptat com a candidat a l'Alcaldia — per voluntat pròpia irreductible — En Guillem Roca Waring, el passat dissabte es va saber la notícia de què havia estat nomenat batlle En Guillem Forteza.

La designació va ésser rebuda amb alegria general per la població. Les condicions d'home, estudis, intel·ligent, enamorat de Mallorca, ple de seny que són la característica d'En Forteza, foren altres tantes causes perquè tot hom — tota la premsa ho ha reflexat — acollís amb simpatia el nomenament d'En Forteza.

A la sessió de dimarts passat un regidor maurista — el senyor Fons — va interpel·lar a En Guillem Forteza, qui contestant-li va fer manifestacions rotundes i claríssimes en sentit regionalista.

Va dir, entre altres coses, que el dit nomenament no li faria canviar la seva espiritualitat i patriòtica significació, i que una vegada a l'Alcaldia no seria un funcionari de l'Estat sinó el batlle de la ciutat.

Va reiterar la seva fe en els principis federalistes, i va dir que ell, regionalista de sempre, acceptava l'Alcaldia com a mitjà de portar a felicitat la seva ideologia patriòtica, que informa tota la seva vida pública.

Les manifestacions d'En Forteza, tant més notables com més sinceres eren, han estat molt favorablement comentades.

Boicotjada la seva presa de possessió pels seus enemics polítics, fins ahir, en sessió extraordinària no va poder tenir lloc, i cal remarcar com el nombre públic congregat al saló de sessions del Consistori va esclatar en aplaudiments i visques al batlle i a Mallorca, quan En Forteza va ocupar la presidència.

Però el seu discurs en pendre possessió del càrrec és prou explícit i terminant. Va pronunciar-lo en mallorquí i ens plau reproduir-lo íntegrament.

Heu's aquí les seves paraules:

«Senyors regidors:

Abans de tot, en pendre possessió de tan delicat càrrec com el que se m'ha conferit, vull dedicar un amós record al company En Joaquim Pascual, que, si la mort li hagués respectat almenys la flor de la seva joventut, seria avui, de segur, el vostre president.

Per la meua banda crec que el molt que us he parlat des del meu escó durant els tres anys que duu de convivència corporativa amb vosaltres m'excusa de fer el que se'n diu un esbós del programa que dirigirà la meua gestió. A més, se'm presenten els problemes i qüestions a resoldre d'una manera tan tumultuosa que ni sols vull caure en la temptació d'anomenar-los.

Quant al càrrec polític puc repetir-vos que la comunitat política on milito no m'aconsellaria sinó allò que sigui ben profitós per la vida normal i progressiva de la ciutat.

D'ençà de la meua incorporació al partit liberal de Balears — on les «futures» personals no preponderen sobre la idea matruja de la més pura democràcia, i ve això corroborat en des recentis declaracions del diputat a Cortes En Lluís Alemany — no he pogut veure cap orientació, cap norma que estigui en divorci amb els interessos generals de la ciutat, i el que és més remarcable, cap orientació, cap norma, ni teòrica, ni de procediment, que estigui en divorci amb els sentiments populars, amb la llengua, amb l'ànima de la ciutat.

Quant al càrrec administratiu, m'e-

dula dels Municipis, no cal tampoc que insisteixi en els punts fonamentals de la meua concepció econòmica de la vida ciutadana, perquè tots aquests punts quedaren ben registrats en el premissi del projecte de pressupost ordinari per a l'exercici que s'està fent, i que es redacta amb l'intensa i cordial col·laboració dels senyors Roca Waring i Quintana, i amb la meua, que no perquè fos menys intensa fou menys cordial.

Vull, no obstant, transcriure un petit paràgraf que crec pot explicar globalment el meu desig: «Per a l'administració ordinària hi ha que partir del principi de què amb ingressos suficients es pot administrar bé o malament; però amb ingressos palesament curis no es pot administrar més que d'una manera pèssima, que és el que s'ha hagut de fer fins ara: encadenament de déficits crònics, provocacions de crisis contínues en l'ordenació de pagaments, rectificacions i demores dels acords municipals que no poden menys d'indignar l'opinió sensata».

Crec que per arribar al «desideratum» de la normalitat administrativa s'ha de començar pel primer graó, que és, al meu entendre, el bon funcionament i organització de les oficines municipals en el seu doble aspecte d'engranatge de negocis complementaris i de sanejats instruments recaptatoris.

Jo us demano que poseu en tots els assumptes la vostra intel·ligència i la vostra voluntat i m'aconfort en demanar-vos un ajut tan sincer com el que jo he prestat a les diferents Alcaldies que he vist succeir.

Es per mi de molt bon auguri el pendre nova investidura en dia tan assenyalat com el d'avui, festa del Patró de Palma, i agraïxo, per tant, al secretari, oficials i empleats d'aquesta casa, a la premsa local, a tots els ciutadans, al mateix temps que els demano llur assistència moral; en la perfecta assegurança de què no és aquesta cadira sinó a la ciutat a qui estimo i per qui sabré sacrificar-me.

Acabaré dient-vos que procuraré donar a aquesta magistratura tot el prestigi compatible amb la meua modestia.

He dit»

Després d'haver pres possessió el batlle, acompanyat d'un estol d'amics i seguit per centenars de persones va anar al Govern civil, on els manifestants foren rebuts pel governador.

Davant d'aquest van pronunciar breus paraules el senador per Balears En Lluís Pascual i el batlle En Guillem Forteza, parlant tots dos en mallorquí, essent això tant més de notar quant el governador, a més d'ésser andalús, és albaquí, i no obstant, va aprovar els parlaments en la nostra llengua.

Fou ahir una bella diada per al regionalisme, al qual espera ara una temporada d'èxit tant En Guillem Forteza a la presidència de la Corporació Municipal.

Mes tot això que queda explicat, tot i ésser molt important, no és suau la relació completa de tot el que cal dir en l'aspecte regionalista.

Una altra prova que l'esperit patriòtic es va infiltrant per tot arreu és l'haver publicat en la nostra llengua el cartell d'un Jocs Florals que per al més d'abril vinent ha organitzat l'Associació de Senyores de la Creu Roja.

Basta recordar per un moment la significació que té la Creu Roja per a veure la importància del fet que uns Jocs Florals per ella organitzats ho siguin en la nostra llengua.

Es quelcom que sobrepassa inclús les més legítimes esperances.

El Jurat dels dits Jocs Florals el formen: N'Antoni Rubió i Lluch, president; En Joan Oliver, En Joan Lluís Estelrich, En Daniel Martínez Fernández i En Guillem Colom, secretari.

Altres aspectes podem anomenar de la vida pública que representen el triomf de les idees regionalistes o dels homes que les sostenen.

Anotem, senzillament, i sense comentaris les següents:

L'acceptació total i plena per l'Ajuntament del pla que per l'edifica-

ció de edificis destinats a escoles feu temps enrera el regidor regionalista N'Antoni Quintana, que amb això ha vist sancionada la seva meritíssima obra.

L'acord municipal de destinar tota la consignació de la partida «Monuments» a la construcció de les escales del Mirador, segons el projecte d'En Guillem Forteza (acord adoptat quan no es pensava que pogués ésser batlle), escalinates que evidencien tant el bon gust d'En Forteza, com el seu respecte i amor a la nostra Acròpolis.

L'acord de destinar, en el pressupost municipal vinent 5.000 pessetes per a contribuir a l'erecció de la font monumental que Mallorca dedica, per subscripció popular, al seu màxim poeta En Joan Alcover.

L'acord d'imprimir el discurs biogràfic que d'En Costa i Llobera va pronunciar en l'acte de declaració de fill il·lustre d'aquesta població, l'emili cantor de «La Serra» En Joan Alcover, impressió que, per voluntat de l'autor es farà en la nostra llengua.

L'acord d'imprimir també el sermó que en mallorquí va pronunciar a la nostra Catedral el dia de la commemoració de la festa de la Conquesta el senyor En Jaume Sastre.

Crec que no hi ha necessitat de dir per avui res més per assenyalar com la ideologia regionalista es va obrint pas a Mallorca.

La presència al balcó de l'Ajuntament de la bandera de Mallorca, i a l'Alcaldia d'En Guillem Forteza prometen abrigar belles esperances per a l'esdevenidor. Que les esperances tinguin gloriosa realitat.

Gener 1923.

Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona

Aquesta reial corporació es complau en fer públic l'anunci d'un concurs per atorgar el premi fundat el 1871 a la memòria del doctor Joan Agell i Torrents, consistent en 2.000 pessetes i un diploma d'honor, destinat a l'autor del millor treball que es presenti relatiu a l'estudi d'alguna de les branques de coneixements de la Secció segona de l'Acadèmia, o sigui Física, Química o Electrotècnica.

Els treballs que optin a l'esmentat premi es redactaran en espanyol i seran anònims, mitjançant un lema, que es consignarà també en un sobre contentint el nom de l'autor, obrint-se a l'acte de la remesa del premi, que serà en sessió pública, el corresponent al treball premiat, inutilitzant-se els altres.

El treball premiat quedarà de propietat de l'autor, el qual, en cas d'imprimir-lo, remetrà cent exemplars a la corporació, podent aquesta, no obstant, publicar-lo a les seves Memòries, si ho considera oportú, i els restants es tornaran, mitjançant presentació del rebut que a l'efecte podrà sol·licitar-se a l'acte de la remesa.

L'Acadèmia designarà el Jurat que hagi de qualificar els treballs, resolent en definitiva dintre els sis mesos següents a la terminació del concurs.

El termini per a la presentació dels treballs en opció al premi que es tracta, acabarà el 31 de desembre del corrent any 1923; admetent-se a la Secretaria d'aquesta Reial Acadèmia, Rambla d'Estudis, 9, principal, de quatre a set de la tarda, els dies fèrers, els plecs que es presentin.

BIBLIOTECA LITERÀRIA

L'Amic Fritz

Erokman Chatrian
Traducció de Joan Silja

Preu: 2'50 Ptes.

BIBLIOTECA LITERÀRIA

El Vicari de Wakefield

GOLDSMITH

Traducció

J. Farran i Mayoral

Preu 2'50 ptes.

Necrològica

Ahír matí va tenir lloc l'enterrament de donya Dolores Garga i Sanllehy, directora del col·legi Cardona. Han assistit al piadós acte els pares, molts coneguts i pares de noies deixebles del col·legi, tots els quals han volgut testimoniar l'estima en la qual tenien la virtuosa finada que deixa a la terra els fruits d'un llarg apostolat pedagògic profundament cristià.

Expressem el nostre dolor a la germana de la finada Na Jacinta i al nostre bon amic En Carles Sanllehy.

Ahír matí va celebrar-se un Ofici i misses a la parroquia de Sant Antoni Abat i Nostra Senyora dels Àngels, en sufragi de la que va ésser virtuosa i amantíssima mare del nostre distingit amic el doctor don Manuel Mestres Pyre, donya Antonia Giralt, vídua de Mestres, amb motiu de l'aniversari de la seva mort.

El temple es veia molt concorregut amb l'expressat motiu, posant-se de relleu les moltes simpaties que gaudia la finada, així com la seva respectable família.

Conferències

Avui tindrà lloc, a la sala de l'Associació Excursionista Júpiter, carrer del Triomf, 48, una conferència pública organitzada per la Joventut Nacionalista Icaria, a les deu de la veslla.

El conegut historiador i brillant «causador», En Joan Ruiz Porta, del Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català, parlarà «Del temps de la Vel·lúria».

Demà, dijous, a les set de la tarda, N'Adria Gual donarà una conferència il·lustrada sobre «L'art de llegir», amb il·lustracions pràctiques per als seus deixebles de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic.

L'acte tindrà lloc al Centre Excursionista de Catalunya.

L'Associació d'Eclesiàstics per a l'Apostolat Popular celebrarà la sessió general de gener, avui, dimècres, a dos quarts de sis de la tarda.

La conferència està confiada al doctor Josep Maria Llobera, canonge, el tema de la qual serà: «L'espera pedagògica de mossèn Baldri Reixach, rector de Santa Maria d'Ollers».

Poden assistir-hi tots els senyors sacerdots.

Ha estat diferida per a demà, dia 25, la conferència que havia de tenir lloc avui, dia 24, a l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques, corresponent al cicle de conferències sobre Física dels raigs X, el qual continuà els dies 25, 26 i 29 del corrent, tractant-se els següents temes: «Els raigs X i l'estructura atòmica. L'atòm segons les concepcions de Rutherford, Bohr i Sommerfeld. L'estructura cristal·lina. Figures de Lane. Interferències. Anàlisi espectral absoluta».

Demà, a les sis de la tarda, En Juli Bonilla continuarà a la Cambra de la Propietat la seva conferència sobre «El subministre d'aigües a les ciutats urbanes, sota l'aspecte higiènic i econòmic».

L'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, avui, a les deu de la nit, celebrarà la seva sessió pública inaugural de les tasques del present curs, en la qual el secretari llegirà una Memoria-Resolució dels treballs realitzats per la Corporació en el curs últim, i el soci de número, doctor En Felip Cardenal, el discurs que per torn li correspon, titulat «La riquesa hidromineral a Catalunya. Causes del seu escàs desenvolupament».

A la mateixa sessió, el doctor don Josep M. Roca, llegirà un treball titulat «Tribut al mestre», com a homenatge que l'Acadèmia dedica al seu il·lustre soci honorari, doctor don Santiago Ramon i Cajal.

Musicals

A l'estudi Domus Artis, donarà el divendres, dia 2 de febrer, a les dues de la tarda, un recital de piano la senyoreta Blanca Albalat.

Per al dit concert poden demanar-se

CONFERÈNCIES HUMANISTES

ELS AUTORS GRECS I LLATINS, NOSTRATS

El propi vent 4 de febrer, En Josep Maria Junoy, donarà a Tarragona, a l'hora i en el local que s'anunciarà oportunament, una conferència sobre la

FUNDACIO BERNAT METGE

estudiant la pregona i transcendental significança d'aquesta gran obra sota els seus dos aspectes estètic i nacionalista.

se invitacions a la Iberia Musical, Canuda, 45, i al mateix estudi.

L'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona ha organitzat un interessant concert a càrrec de l'Orfeó Gracienc, el qual tindrà lloc diumenge vinent, a la tarda, a l'estatge de l'esmentat Institut.

A l'Assemblea general de socis celebrada per l'Orfeó Gracienc el dia 14 del corrent, la Junta Directiva del mateix va quedar constituïda de la següent manera:

President, En Josep Roderas Calmell; vice-president, N'Edward Montfort Guixart; secretari, En Josep Clement Pasqual; vice-secretari, En Joan Voltes Custello; tesorero, En Jascint Esteve Fontanet; comptador, N'Andreu Achon Gollart; arxiver, En Jaume Soler Berrell; i vocals, N'Amadeu Abad Ramos i N'Alfons Ribó i Vives.

Els esports

BOXA

El canvi d'adversari, per a En Canizares, per a la vetllada que divendres tindrà lloc a l'Iris Park, ha causat satisfacció entre els aficionats a la boxa, que sospitaven que era massa adversari per a aquell campió d'Europa Charles Ledoux. Paul Canizares, esportivament, és millor que Canizares-Ledoux, o almenys el seu resultat ens dirà si el campió d'Europa pot ésser posat al davant del nostre campió.

EL CLUB MARITIM

El Reial Club Marítim de Barcelona, de conformitat amb el que prescriu l'article 25 dels seus Estatuts socials, celebrarà junta general ordinària de primera convocatòria, per a tractar dels afers reglamentaris, el dia 27 dels corrents, a les cinc de la tarda, al seu estatge social, i si no es reuneix el suficient nombre de socis, tindrà lloc la de segona convocatòria el següent dia 28, a la mateixa hora que l'anterior i en el propi lloc.

ELS CAMPIONATS DE TENNIS DEL MON

Els assidus visitants al Palau de la Indústria, del Parc, poden donar-se compte perfectament del gran impuls amb què segueixen les obres d'organització de l'esmentat local, davant la proximitat dels Campionats del món. L'exornació de la gran sala i de la destinada a restaurant, corre a càrrec del reputat artista senyor Gual el qual, d'acord amb els elements del Sots-Comitè corresponent executa un projecte a la vegada sobri i exquisit.

Ahír va arribar una important tramesa de pilotes de la casa Sluzengers, destinades a aquestes proves i que avui s'espera rebre els potents reflectors Holophane, que han de complementar la il·luminació de les dues pistes.

Des de demà, dijous, fins al dissabte

d'aquesta mateixa setmana, hauran d'ésser recollits els tiquets corresponents als encàrrecs de localitats que hagin estat comunicats anteriorment, puix d'altra falo el Comitè Administratiu es veuria en el cas de disposar de les mateixes, per a atendre el creixent nombre de comandes que rep en tal sentit.

S'estan executant els primers premis, concedits per les nostres corporacions públiques i per l'Associació de Tennis de Catalunya. Aquests premis, junt amb els que s'espera rebre, del Reial de la Reial Associació de Lawn-Tennis d'Espanya, s'espera poder-los exposar al públic abans de la data de primer de febrer, en la qual han de començar els Campionats.

Entre les inscripcions darrerament rebudes hi ha les de les senyoretes Torras, L. Fontrodona, de l'equip oficial d'Espanya, i la senyoreta Angels Fontrodona, i entre els senyors: Sindreu, del mateix equip; Mir, Noblons, Juanco, Tarruella, Morales i Sagnier.

JUNTA GENERAL DE PENYA RIN

La «Penya Rin» celebrarà junta general ordinària demà, dijous, a l'estatge social de l'entitat, Corta Catalanes, 612, principal, a dos quarts de deu de la nit.

La Directiva de la «Penya Rin» ens prega fem present als socis de l'esmentada entitat que, donat el cas que, per qualsevol motiu no haguessin rebut l'oportuna convocatòria, donin el caràcter de tal a la present notícia.

ESPORTS DE NEU

Al Centre Excursionista de Catalunya s'hi acaben de rebre telegrams de Puigcerdà comunicant que han caigut intenses nevades a la Cerdanya i a la Molina. També comuniquen que amb els freds actuals la pista de gel que s'ha instal·lat a Puigcerdà està en improporables condicions.

Amb les nevades de la neu és molta l'animació que regna al local del C. E. de C. i la seva Secció d'Esports està ultimant tots els detalls perquè els vinent esports assoleixin un èxit sorollos.

Concerts

COLISEU POMPEIA

Antoni Brosa i Alexandre Vilalta

El darrer concert de l'Associació Intima amb a càrrec d'Antoni Brosa i d'Alexandre Vilalta. Ofrem pagines per a violí, de Tartini, Bach, Erlanger, Hubay, Schubert-Kreisler, Ysaie i Kreisler, i obres per a piano de Chopin, Albéniz, Debussy i Schubert-Tausig.

Antoni Brosa és un excellent violinista. Té una bonica tècnica. Ens agrada sobretot en executar la darrera part del programa. Toca molt bé la «Reve d'enfant» del violinista Ysaie i el «Poema» d'Erlanger.

Alexandre Vilalta és un pianista també interessant. El malaguanyat Vidella, qui havia estat mestre del jove concertista, creia fermament en l'esdevenidor del pianista que ens ocupa. El bon mestre no anava errat

Alexandre Vilalta té, realment, grans condicions d'artista i d'executant. El seu mestre actual sabrà, sens dubte, aprofitar-les.

En executar els Estudis de Chopin (perquè començar amb obres perilloses quan hom no sap encara «prescindir» del públic) Alexandre Vilalta, no pogué lliur les seves qualitats ja adquirides, d'executant. El «fíat», naturalíssim, ho impedia. Després tot ja amb serenitat i de la veure, de manera evident, que posseïx un innegable temperament de delicat artista. Si el jove músic continua treballant, «afinant-se», i s'habitua, d'altra banda, a tocar en públic, no és pas dubtar que arribarà a ésser un dels nostres millors i més simpàtics concertistes.

El públic, valent, escoltà tot el programa, malgrat la temperatura, certament massa baixa, que regnava al Coliseu Pompeia. Caldria, creiem, no repetir l'aventura. L'encís sonor no ens allibera, evidentment, dels perills de la mort!

P. L.

TEATRE GOYA

El Concert de l'Associació Catalana d'Estudiants

Tal com era anunciat, diumenge, a les onze del matí, tingué lloc al Teatre Goya, el concert organitzat per l'Associació Catalana d'Estudiants.

Si el prestigi de l'entitat escolar que l'havia preparat i els valuosos elements que havien d'executar el programa no haguessin bastat a assegurar al concert un èxit entusiasta, el precedent de la privança repressiva que l'any passat n'impedí la celebració en fou la millor propaganda. Altrament, el Teatre estava assetjat estratègicament i nombrosa força pública, en prevenció que els assistents a la festa no s'accontentessin de palmar el seu patriotisme dins la Sala.

L'Orfeó Gracienc, amb afina ajustament, cania escollides composicions, de les quals foren bisades «El petit maridets», «L'arbre Segrat» i «La nostra verema». La Cobla Barcelonina, que cada vegada supera, excel·lè en l'execució de les selectes sardanes l'audició de les quals donà, essent repetida «Rosa del foli», el tendre idill d'En Lamote.

En ésser al darrer número que figurava al programa, que ara el nostre bitrune nacional, l'unissó entre executants i públic s'establí amb una perfecta vibració de catalanitat conscient i fervorosa, que sobreixí en aclamacions finals.

Els Pomells de Joventut

Els Pomells de Joventut «Catalunya triomfant» i «Mon Cel», de Sant Just Desvern, celebraran els següents actes amb motiu d'acomplir-se el primer aniversari de la seva fundació, el 28 del corrent, amb la cooperació de valuosos elements pomellistes forans i assistència d'una representació del Directori.

A dos quarts de cinc de la tarda: Els pomellistes es reuniran a la plaça, per a rebre els Pomells que arribin.

A les cinc: Amb la cooperació dels Pomells visitants tindrà lloc, al Teatre del Casino, una selecta vetllada.

Govern civil

EL JOC

El governador ha manifestat que havia fet clausurar les sales de joc de als cafès d'aquesta ciutat.

NOVA LINIA ELECTRICA

Don Jacint Esteve Fontanet, com a gerent de la raó social Hidro-Elèctrica del Segre, S. A., ha sol·licitat autorització per a establir una línia de transport d'energia elèctrica, des de Cervera a Calaf, derivada de la de Pons a Cervera, més un petit ramal d'enllaçament amb la línia de Sanahuja a Calaf, línies que es destinen al servei públic de subministre de llum i força motriu, interessant les províncies de Barcelona i Lleida.

La societat peticionària sol·licita la imposició de servitud de pas de corrent elèctrica sobre les vies de comunicació, endaments i terres de domini públic travessats, i, demés, sobre les terres de propietat particular següents:

Termes municipals de Puigalt. — Senyors Clus de Puigalt, Coné, Català, Castell de la Manresana, Tresó de Ferran, Francesc Martí, Ramon Queralt i Ponsa de Puigalt.

Termes municipals de Cunill (Puigalt). — Senyors Ramon de Cunill, Antoni de Solà, Ramon Cos, Curà, Ramon Casanovas, Joan Carulla, Joan Piqué, Rafael Montella i Jaume Mas.

Termes municipals de Calonge. — Senyors Jaume Mas, Canet, Josep Terrades de Durfort, Josep Mariet i Gasó de Durfort.

Les persones o entitats interessades que hagin d'al·legar contra la autorització que se sol·licita, poden presentar les reclamacions durant el termini de 30 dies.

NOVES VIES A SARRIA

Havent de procedir-se a l'execució de les obres necessàries per a la construcció de la nova distribució de vies a l'estació de Sarrià dels Ferrocarrils de Catalunya, S. A., la secció d'Obres Públiques avisa el propietari interessat en l'ocupació dels terrenys, amb motiu de les dites obres, don Manuel Mirat Maymir, assenyalant-li un termini de quinze dies, perquè pugui formular reclamacions.

INTERESSANT PER A LES ASSOCIACIONS

Una circular del governador diu, que no havent estat remesos en un període que passa de dos anys, els documents que exigeix l'article 10 de la vigent llei d'Associacions, es preve als presidents de determinades societats que, de no fer-ho en el termini de quinze dies, queden comunitats amb la imposició de la multa de 50 pessetes cada un dels directors o socis que figuren en l'associació, algun càrrec de govern, sense perjudici de les responsabilitats civils o criminals que fossin procedents.

També recorda a totes les entitats l'obligació que tenen de remetre anualment al Govern Civil els estats de comptes i les renovacions de les seves Juntes directives.

La llista de les associacions a les quals interessa la circular, és publicada al «Butlletí Oficial», del diàlluns, dia 22 d'aquest mes de gener.

ALS MESTRES

La secció administrativa de primera ensenyança de la província de Barcelona, diu en una circular que, havent-se concedit el crèdit extraordinari per a pagar als mestres de les escoles nacionals el material d'adults de l'exercici de 1919 a 1920, espera de la llur diligència i zel que s'afanyaran a formalitzar la justificació de les despeses realitzades, havent de tenir en compte que l'import d'aquestes no serà major mai del líquid que pel dit concepte han de cobrar, així es, deduint la quantitat íntegra consignada per a cada escola l'import del 120 per cent.

La secció recomana als mestres i Habilitats que s'atenguin en un tot a les instruccions donades, per a evitar devolucions que necessàriament retardarien el cobrament de les quantitats.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicants, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avatar degudament els originals amb un segell o una firma: i. i. i. i. i.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 23

NAIXELLS ENTRATS:

Palibot espanyol «Joven Paqueto», de Palamós, amb càrrega general.

Vapor noruec «Cedric», de Sant Nicolau, amb blat de moro.

Vapor espanyol «Tirso», de Cartagena i escales, amb càrrega general i 48 passatgers.

Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 70 passatgers.

Vapor espanyol «Menhir», de Palamós, amb càrrega general.

Vapor anglès «Milton», de Buenos Aires, amb blat de moro.

Vapor espanyol «Almazora», de Castelló, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Tambre», de Tànger, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

Vapor francès «Mont Pelvoux», de Marsella, amb càrrega general.

BORSA DE BARCELONA

23 de gener de 1923

Contracció única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 69'80 a 69'80 i a 69'70, Alacants de 69'75 a 69'70 i a 69'60, i Andalusos de 65'20 a 65'35.

A la tarda, Es fa de Nords de 69'85 a 69'70 i a 69'80, Alacants de 70'00 a 69'90, Gran Metropolità a 123'75, i Aigües de 112'25 a 112'50.

Contracció: Francs, 41'45; anissos, 119'50; belgues, 37'00; lliures, 29'79; liras, 30'45; dòlars, 6'395; marcs, 0'05 i coronas, 0'01.

DARRERA SESSIO. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es tanca de Nords a 69'95.

Diferencial de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'25 de Nords.

De la del matí, a la de les quatre de la tarda d'ahir, es puja 0'10 de Nords i d'Alacants.

que es reparteix gratuïtament entre els senyors socis, ni ha hagut un superavit en l'exercici finit, de ben a prop de deu mil pessetes.

Immediatament el senyor Martí Esteve, secretari delegat de la Cambra, va llegir la Memòria de l'actuació d'una a terme per l'Associació durant l'any 1922. En aquesta Memòria es fa notar com la Cambra Mercantil ha entrat en el període de la seva definitiva consolidació, metodes als esforços i als sacrificis de tots els socis i de les Juntes directiva i consultiva, i d'una manera especial del seu president. En Josep Cabré, remarcant el fet que no hi hagi hagut la més petita discrepància entre els elements directores, malgrat els importants problemes en què ha hagut d'intervenir. Després de donar compte de les reformes que s'han introduït en el funcionament intern de la Cambra, es fa constar que va adquirint un prestigi cada dia més sòlid i que és demanada la seva cooperació en totes les manifestacions de la vida del treball en la nostra ciutat, i que manté les relacions més cordials amb totes les autoritats i corporacions públiques i amb els instituts d'ordre mercantil, i d'una manera singular amb la Comissió Mixta del Treball, en la qual el president de la Cambra Mercantil exerceix el més alt càrrec de caràcter electiu, a completa satisfacció de tots els elements que la formen. S'estimen les principals gestions fetes per la Cambra en ordre als interessos que representa, tals com la venda ambulants, els abusos que es cometien als Encants, la il·luminació pública de la ciutat, els laboratoris a

Banc de Catalunya

Barcelona

Central: Rambla d'Estudis, 4

Agències: N.º 1: Creu Coberta, 8.

N.º 2: Sant Andreu, 149

N.º 3: Salmerón, 111.

Valors - Cupons - Girs

Canvi - Banca

Apartat de Correus: 569

Direcció telefònica:

CATALONIABANK

establiments de comerç, el Metropolità, la suspensió de pagaments del Banc de Barcelona, l'establiment d'un recàrrec per depreciació de moneda en mercaderies procedents de certs països, l'expiració del modus vivendi amb Alemanya, la confecció dels nous aranzels, les lleis de reforma tributària, l'establiment de l'impost d'utilitat als comerciants individuals, la reforma de la llei del Timbre, la pròrroga del R. D. sobre lloguers i col·lecció, i molts d'altres als quals s'ha prestat constantment l'atenció deguda, obtenint sovint resultats altament satisfactoris. Finalment, després de fer referència a la publicació del Butlletí de la Cambra que ha estat objecte d'una acollida fervent per tots els associats, es fa constar que en finir l'any 1922, compta la Cambra amb 204 socis més que en començar, i que aquest fet demostra que els elements directores han sabut correspondre a la confiança que els fou concedida en ésser elegits.

A continuació parlà el senyor president, En Josep Cabré, que començà fent palesa la seva satisfacció de veure convertit en realitat consoladora l'ideal que anima els fundadors de la Cambra. En uns pocs anys s'ha acomplert el miracle d'agrupar entorn d'una aspiració noble la part més important dels comerciants detallistes de la ciutat. La Cambra no és, no podrà ésser-ho mai, si no és vol desvirtuar totalment la seva actuació, un «casino» més dels que funcionen a Barcelona, ni tant sols una sala amb «recreos» més o menys licits. Ben al contrari, a la Cambra Mercantil s'hi preparen calladament les reformes indispensables al comerç de la ciutat, s'hi estudien les disposicions legislatives que afecten els comerciants, s'organitzen els serveis indispensables als associats, per tal que mai no els manqui un exacte coneixement de tot allò que pugui interessar-los, i es procura ennobrir llur funció social, coordinant els esforços de tots, i donant-los un sentit de responsabilitat social. Som ja lluny, benauradament, d'aquells temps en què la paraula «botiguer» representava gairebé un insult. Avui el botiguer barceloní, mercès als esforços de la Cambra Mercantil, és respectat, i no pas precisament perquè hagi organitzat manifestacions ni perquè s'hagi resistit al pagament de tributs, sinó simplement perquè ha sabut articular-se amb el ritme general de la ciutat, cada dia més progressiva i més idealista, constituint-se en braç dret de totes les seves activitats. Però la Cambra, que comença ara de sentir-se consolidada, ha de continuar la seva tasca amb més noble empenya que mai, i per això, mentre no es decideixi a construir-se el seu Casal, tracta d'ampliar el local en què interinament s'allotja, per tal de fer possible la

instal·lació d'unes classes mercantils superiors, i un curs de conferències especialitzades, ultra la fundació de beques per a l'escola d'Alts Estudis Comercials, l'organització i preparació de les quals està a punt d'enllestir-se. En la Memòria que serà publicada d'aquí a poc temps, es donarà compte detallat de tota l'obra realitzada per la Cambra i dels plans que té en estudi per a l'esdevenidor. Així podrà conèixer tota la ciutat l'esforç que s'està fent des d'aquesta Corporació per a donar un sentit de responsabilitat social a una importantíssima part dels elements que la formen, i com sense descuidar un moment la legítima defensa dels interessos particulars de cadascun dels seus associats, s'ha procurat, d'una manera especial, donar-los una orientació general i una ideologia, posant així una pedra més en l'edifici de la pau social i de l'engrandiment de la nostra estimada Barcelona, filla dels esforços de tots els ciutadans.

El discurs d'En Cabré fou acollit amb grans aplaudiments. Es procedí tot seguit a l'elecció de les persones que haurien d'ocupar els càrrecs que quedarien vacants en virtut de les disposicions estatutàries, i a proposta d'En Cabré, que va donar el zel i l'activitat que tots els membres de les Juntes haurien demostrat, fou acordat per unanimitat mantenir en els seus llocs les mateixes persones.

El senyor Puig va demanar als concurrents que acordesin fer constar en acta un vot de gràcies i de confiança al senyor Cabré pels mèrits contraats en la direcció de la Cambra Mercantil, i pregant-li que accedís a continuar ocupant la presidència, malgrat dels desigs que havia manifestat d'abandonar el lloc que ocupava, i tota la concurrència assistent entusiàsticament la paraules del senyor Puig, quedant així nomenat novament i per aclamació, president de l'entitat, el senyor Cabré.

A proposta del doctor Bellvé es va fer constar així mateix l'agraïment de la Cambra al seu secretari senyor Martí Esteve, per tal com ha satisfet i superat els desigs de tots els associats en el lloc de confiança que ocupa, singularment en la direcció i redacció del Butlletí de la Cambra. El senyor Martí Esteve es mostrà profundament agraït a les paraules del senyor Bellvé subratllades amb els aplaudiments de tots els presents, i oferí de treballar amb tot l'entusiasme per l'assoliment dels nobles ideals de la Cambra Mercantil.

Finalment, el senyor Cabré, després de fer constar que sentia una íntima satisfacció en accedir als precis dels assistents continuant en la presidència de l'Entitat, va demanar que així mateix constés un vot de gràcies per als senyors Joaquim Roig, Francesc Vilardell, Josep Marimón, Josep Vallhonrat, Salvador Sindreu, Ermengol Marsal, Pere Casoliba, Joan Munné, Carles Vendrell, Pasqual Zufita, Vicens Bogunyà, Joan Carol, Enric B. de Quirós, Ramon Martí Dolz i Joan Pantaloni, que durant l'any darrer han ostentat la representació de la Cambra en diverses comissions i comissions, a plena satisfacció de la Junta Directiva i amb un desinterès altament lloable, acordant-ho així la Junta i acabant l'acte amb breus paraules del senyor Cabré, qui va exhortar a tots a continuar i persistir en l'actuació empresa, sense defalliments ni discrepàncies que vinguin a desvirtuar-la.

En virtut de la Junta general que acabem de ressenyar, les Juntes Directiva i Consultiva de la Cambra Mercantil han quedat constituïdes com segueix:

Junta Directiva. — President: Josep

Cabré Gelabert; vice-presidents: Joaquim Roig, Josep Olivella i Francesc Vilardell; tresorer: Josep Marimón; comptador: Enric Morrell; bibliotecari: Pere Puig; conservador: Agustí Hernández; secretari: Carles Vendrell; vice-secretari: Francesc Casas; vocals: P. Andreu Alsina, Rómulo Maristany, Joan Pantaloni, Jacint Carbonell, Joan Noguera, Josep Vallhonrat, Esteve Sala, Joaquim Vellvé, Pere Casoliba, Lluís Cunill, Joan Grau i Artur Ribera.

Junta Consultiva. — Eduard Carreras, Joan Cots, Josep Bertran, Ricard Conde, H. Blanco Badenes, Beristany i Companyia, Pagès i Rocafort, Tomás Bonet, Eduard Schilling, Gust i Casarramona, Metacàs i Companyia, Jorba i Companyia, Lluís Sans, Manuel Serre, Barnet Germans, Salvador Sindreu, Ermengol Marsal, Cast Cambrino, Manuel Llorens i Lluís Bellvé, secretari delegat, Martí Esteve; secretari adjunt, Ignasi Delmau; administrador, Jaume Ferreras.

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	15.99	00.00	18.12	00.00		00.00
Futurs:						
Gener	15.67	15.73	15.77	00.00		00.00
Març	15.41	15.47	15.52	00.00		00.00
Maig	15.21	15.27	15.32	00.00		00.00
Juliol	14.96	15.04	15.08	00.00		00.00
Octubre	14.10	14.14	14.19	00.00		00.00

Alexandria	Febrer	Abril	Junel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futura Ashmouni	29.75	29.90	Març	17.55	00.00	00.00
	Gener	Març	Maig	17.75	00.00	00.00
Sakelleridis	33.68	35.80				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	28.25	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	27.88	28.05	28.25	00.00
Març	27.03	27.32	27.47	00.00
Maig	26.26	26.46	26.67	00.00
Juliol	25.00	25.22	25.41	00.00
Octubre	26.19	26.37	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	28.00	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	27.39	00.00	00.00	00.00
Març	27.06	00.00	00.00	00.00
Maig	27.71	00.00	00.00	00.00
Juliol	27.62	00.00	00.00	00.00
Octubre	25.80	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 23 de gener de 1923.

Ingressos de la Companyia dels Ferrocarrils de Madrid a Saragosa i Alacant

LÍNIES	Onkimentes en exploitació	Ingressos dels dies 21 al 23 de desembre de		Ingressos dels dies 1, 2 i 3 de gener al 31 de Dia de	
		1922	1921	1922	1921
		Passejats	Passejats	Passejats	Passejats
Xarxa antiga.	2.844	4.985.203'44	5.537.757'78	185.353.027'28	181.226.560'00
Xarxa catalana.	719	2.300.798'83	2.063.248'14	72.365.749'59	69.601.432'68
Tota la xarxa.	2.683	7.286.006'97	7.601.005'92	257.718.776'88	250.827.992'68

Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres, S. A.

Plaça de Santa Anna, 24, 1.er

Servei Municipalitzat

CENTRAL

TELÈFON 2480 A.

SUCURSALS

Districte I Balboa, lletra F, Barcel. — Tel. A. 1895.
 I Estafeta. Poble Nou, Wad-Ras, 236. — Tel. 238 S.
 VII Poble Sec, Campo Sagrado, núm. 24. Tel. 3400 A.
 VII Sans, Canonge Pibernat, 10 - Tel. 104 H
 VIII Gràcia i Sant Gervasi, Menéndez Pelayo, núm. 133. — Tel. 757 G.

Districte IX Sant Andreu, carrer Sant Andreu, número 201. — Tel. 264 S. M.
 IX Horta, Major, 27. — Tel. 99 S. M.
 X Sant Martí, Montanya, 37. — Telèfon 234 S. M.
 Hospital Clínic. — Tel. 332 G.
 Sarrià, Reina Elisenda, 8. — Telèfon 107 H.

El públic pot utilitzar també els telèfons de les Tenències d'Alcaldia i quarterets de la Guàrdia Municipal

HERNIATS

L'últim avenç científic per a combatre amb èxit segur vostres hèrniès sense opeiar és el **BRAGUER MEDICAL VIVES**, admiració de la Ciència Médica i sens parió al món. Rebutgeu les imitacions.

Despatx: de 9 a 1 i de 3 a 7

Rambla del Centre, 12, pral. - Casa VIVES
 (TOCANT AL LICEU)

Catarro dels nois

L'Anti-cataral BORBONET, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tots les criatures.
 Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat. Rambla de les Flors.

LA MEJOR TINTURA PROGRESIVA

LA FLOR DE ORO

Usando esta privilegiada agua nunca tendréis canas ni seréis calvos
El cabello abundante y hermoso es el mejor atractivo de la mujer

La Flor de Oro
 La Flor de Oro
 La Flor de Oro
 La Flor de Oro
 La Flor de Oro
 La Flor de Oro
 La Flor de Oro
 La Flor de Oro
 La Flor de Oro
 La Flor de Oro

es la mejor de todas las tinturas para el cabello y la barba; no mancha el cutis ni ensucia la ropa.
 Esta tintura no contiene nitrato de plata, y con su uso el cabello se conserva siempre fino, brillante y negro.
 Esta tintura se usa sin necesidad de preparación alguna, ni siquiera debe lavarse el cabello, ni antes ni después de la aplicación, aplicándose con un pequeño cepillo, como si fuese bandolina.
 Usando esta agua se cura la caspa, se evita la caída del cabello, se suaviza, se aumenta y se perfuma.
 es tónica, vigoriza las raíces del cabello y evita todas sus enfermedades. Por eso se usa también como higiénica.
 conserva el color primitivo del cabello, ya sea negro ó castaño; el color depende de más ó menos aplicaciones.
 Esta tintura deja el cabello tan hermoso, que no es posible distinguirlo del natural, si su aplicación se hace bien.
 La aplicación de esta tintura es tan fácil y cómoda, que uno solo se basta; por lo que, si se quiere, la persona más intima ignora el artificio.
 Con el uso de esta agua se curan y evitan las placas, cesa la caída del cabello y excita su crecimiento, y como el cabello adquiere nuevo vigor, nunca seréis calvos.
 Esta agua deben usarla todas las personas que deseen conservar el cabello hermoso y la cabeza sana.
 Es la única tintura que á los cinco minutos de aplicada permite rizarse el cabello y no despiden mal olor; debe usarse como si fuera bandolina.

Las personas de temperamento herpético deben precisamente usar esta agua, si no quieren perjudicar su salud, y lograrán tener la cabeza sana y limpia con sólo una aplicación cada ocho días; y si á la vez desean teñir el pelo, hágase lo que dice el prospecto que acompaña á la botella.
 De venta: principales perfumerías y droguerías de España y Portugal.

Serveis de la Companyia Trasatlántica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME
MONTSERRAT
 El vapor sortirà el dia 25 de gener de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a Nova York, Havana i Veracruz.
ALFONSO XIII
 sortirà el dia 17 de gener de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Cornu, cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge cap a Costafirme i Pacific amb trasbord a Havana.
LINIA DE BUENOS AIRES
INFANTA ISABEL DE BORBON
 sortirà el dia 4 de febrer de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.
LINIA DE FILIPINES
ISLA DE PANAY
 sortirà de Cadix el dia 16 de febrer, de Cartagena el 17 de València el 18 i el 22 de Barcelona cap a Port-Said, Colombo, Singapur i Manila, admetent passatge i càrrega per als dits ports i per als tres punts per als quals hi hagi establerts serveis regulars des dels ports d'escala abans indicats.
LINIA DE FERNANDO POO
CATALUNA
 sortirà el dia 15 de gener de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alacant i Cartagena, i el 20 de Cadix cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales intermèdies i Fernando Poo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlántica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fil.

Es la Reina de les Aigües de Taula la de la VALL DE SANT DANIEL Girona

CURA LES AFECIONSSS, DEL FETGE, RONYON, ESTOMAC, INTESTINS, etc. etc.
MANANTIAL MIRALLES
 Bicarbonatada, calcíco-sódico-manganesa, varietat lí-tínica-arsenical.
 Es finíssima i carbònica com la de Apollinaris. Durant l'estiu resulta deliciosa bebent-la fresca.
 El seu dipositari: JOSEP PAGANS, carrer Ponent, núm. 28

¿QUÉ ES LO QUE NECESITAN

los DÉBILITADOS, los FATIGADOS

aqueellos que tienen débiles los PULMONES y los BRONQUIOS?

Un ANTISÉPTICO y un RECONSTITUYENTE

Para casos tales, nada como la

SOLUCIÓN PAUTAUBERGE

que en forma apropiada, reúne el antiséptico y el reconstituyente más poderosos, la Greosota y el Clorhidrofostato de Cal. Constituye el remedio soberano contra los CATARROS, las BRONQUITIS CRÓNICAS, la GRIPE, el RAQUITISMO y la ESCORFULA. Aumenta el apetito y las fuerzas, agota las secreciones y previene la

TUBERCULOSIS

L. PAUTAUBERGE, 10, Rue de Constantinople, PARIS, y en todas las Farmacias.

Vendes

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparel MULTIGRAPH, inconfusibles d'originals mecanografiats.

Mobles
 Fitxes
 Carpetes

Guies i tot el material per als sistemes moderns d'organització d'oficines.

COPIES

originals a màquina

HAMMOND

per a escriptura, de tipus canviabls

Casa Garcia Suárez

28 - Rambla de Catalunya

Telèfon 4325 A

TENIR

UN BON PAÏDOR

és una gran riquesa, una fortuna inapreciable. Pair-ho tot sense molesties, sense fatigues, sense dolors, és un tresor que cobdicia aquell que té l'estómac delicat. — D'això no en puc menjar... — Això potser em farà mal... — El metge m'ha dit que d'això... Proveu tant sols vuit dies de prendre l'Estòmec Artificial, i totes aquelles exclamacions desapareixeràn de vostres llavis. Alivi immediat. Curació certa i prompte.

■ ANEU EN COMPTE
 Refuseu com a falsificades les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris per Espanya i Urach i C^{ia} Bruach, 49

Demaneu-lo en farmacies i centre d'especifics

CONTRA LA TOS

PASTILLAS PECTORALES DE

G.F. MERINO É HIJO

EN USO DESDE 1827

Subscriuiu-vos a

La Hormiga de Oro

Il·lustració catòlica

Es l'única revista setmanal d'actualitat gràfica, la millor per a les famílies que no volen contribuir a l'obra demoralitzadora d'aquelles il·lustracions que malmeten i extravien a la joventut. Conté 16 pàgines o més de text inèdit i escalent per il·lustrats col·laboradors i abundantíssima informació, amb profusió d'artístiques fotografies d'actualitat mundial. Dedica treballs especials per a nens i dones i té oberta una utilíssima secció de consultes mútues entre els lectors. Amb fullat publicat les Narracions populars del conegut costumista En F. de P. Capella i amb altre fullat il·lustrat amb gravats de l'època El Rey Fantasma o el misteri de Luis XVII de l'important literat En J. Poch Noguer. Fou conèixer a tothom la còpica i meritíssima labor cristiana i artística d'aquesta revista, tan popular per arreu d'Espanya i América. — Preus de subscripció (pagament anticipat): Espanya, un any, 25 pessetes; semestre, 13, i trimestre, 7. Demaneu números de mostra a l'Administració (Apartat 26). Barcelona.

Fábrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

FUMADORS

VEGETAL I SENSE COLA